

Easos

praktiska vägledning om åldersbedömning

Andra upplagan

Praktiska vägledningar från Easo

2018

Varken Easo eller någon person som agerar på Easo vägnar är [ansvarig/ansvarigt] för hur nedanstående uppgifter används.

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2018

© Europeiska stödkontoret för asylfrågor, 2018

Kopiering tillåten med angivande av källan.

För vidareutnyttjande eller kopiering av fotografier eller annat material som inte omfattas av Europeiska unionens upphovsrätt måste tillstånd begäras direkt från upphovsrättsinnehavaren.

Print	ISBN 978-92-9476-962-6	doi:10.2847/027267	BZ-02-18-896-SV-C
PDF	ISBN 978-92-9476-979-4	doi:10.2847/822186	BZ-02-18-896-SV-N

Easos

praktiska vägledning om åldersbedömning

Andra upplagan

Praktiska vägledningar från Easo

2018

Publikationen *Easos praktiska vägledning om åldersbedömning* bygger på den information och rådgivning om ålderbedömningsprocessen och den översikt över åldersbedömningsmetoder som redan analyserats i *EASO age assessment practice in Europe* (2013). Den innehåller praktisk vägledning, viktiga rekommendationer och verktyg om hur man värnar om barnets bästa i samband med bedömning av någons ålder utifrån en tvärvetenskaplig och övergripande strategi. Publikationen innehåller även aktuell information om de metoder som används av EU+-staterna och om möjliga eller framtida alternativ i form av nya metoder som ännu inte används.

Innehåll

Förkortningar	6
Sammanfattning	9
Inledning	11
Kapitel 1 Omständigheter för åldersbedömning	14
Åldersbedömning ur perspektivet grundläggande rättigheter	16
Kapitel 2 Barnets bästa och rättssäkerhetsgarantier	18
Barnets bästa	18
Att bedöma barnets bästa i samband med åldersbedömningen	19
Att tillämpa principen om att hellre fria än fälla	20
Förmyndare/företrädare.....	24
Rätt till information.....	25
Rätt att fritt uttrycka sina åsikter och rätt att höras.....	26
Informerat samtycke och rätt att vägra	27
Principen om tystnadsplikt och dataskydd för säkerhetskänslighet	28
Kvalificerade yrkesutövare med erfarenhet av att arbeta med barn	29
Minst ingripande metod.....	29
Noggrannhet och felmarginal	32
Att kombinera ingripande och noggrannhet	34
Rätt till effektivt rättsmedel.....	35
Kapitel 3 Åldersbedömningsprocessen: genomförande av en tvärvetenskaplig och övergripande strategi.....	36
Genomförande av en tvärvetenskaplig och övergripande strategi i åldersbedömningsprocessen	36
Flödesschema över åldersbedömningsprocessen.....	38
Riktlinjer om åldersbedömningsprocessen	39
När är en åldersbedömning nödvändig?.....	39
Hur utförs en åldersbedömning?.....	40
Kapitel 4 Översikt över metoderna för åldersbedömning	42
Flödesschema över metoder	42
Riktlinjer om gradvis användning av metoder	43
A. Icke-medicinska metoder	45
B. Medicinska metoder (utan strålning)	50
C. Medicinska metoder (med strålning)	54
Kapitel 5 Slutliga rekommendationer	58
Bilaga 1 Ordlista.....	61
Bilaga 2 Barnets bästa och åldersbedömning: praktiska verktyg	68
A. Formulär för bedömning av barnets bästa	70
B. Checklista om barnets bästa i samband med åldersbedömning	71
Bilaga 3 Rättsliga och politiska ramar	75
Bilaga 4 Översikt över de metoder och rättssäkerhetsgarantier som används i åldersbedömningsprocesser	103
Bilaga 5 Litteraturförteckning.....	111

Förkortningar

ADCS	<i>Association of Directors of Children's Services Ltd</i> är Englands nationella socialchefsförening som utgörs av lagstadgade direktörer och styrelser inom barnomsorg
AGFAD	Tyska arbetsgruppen för rättsmedicinsk åldersdiagnostik
ALARA-principen	Princip på området strålskydd som anger att den strålning som används ska vara så låg som rimligen är möjligt (<i>As Low As Reasonably Achievable</i>)
Amif	Asyl-, migrations- och integrationsfonden
Direktivet om asylförfaranden (omarbetning)	Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd
Förslaget om asylförfaranden	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av ett gemensamt förfarande för internationellt skydd i unionen och om upphävande av direktiv 2013/32/EU
AT	Österrike
Direktivet mot människohandel	Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF
BE	Belgien
BG	Bulgarien
Ceas	Det gemensamma europeiska asylsystemet
COI	Information om ursprungsland
DT	Datortomografi/skiktröntgen
CY	Cypern
DE	Tyskland
DK	Danmark
Dublin III-förordningen (omarbetning)	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat (omarbetning)
Easo	Europeiska stödkontoret för asylfrågor
EE	Estland
EMN	Det europeiska migrationsnätverket
ES	Spanien
EU+-stater	EU:s medlemsstater plus Norge och Schweiz
EU	Europeiska unionen

Eurodac	Europeiska databasen över asylsökandes fingeravtryck
Eurodacförordningen (omarbetning)	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 603/2013 av den 26 juni 2013 om inrättande av Eurodac för jämförelse av fingeravtryck för en effektiv tillämpning av förordning (EU) nr 604/2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat och för när medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter begär jämförelser med Eurodacuppgifter för brottsbekämpande ändamål, samt om ändring av förordning (EU) nr 1077/2011 om inrättande av en Europeisk byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (omarbetning)
FRA	Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter
FI	Finland
FR	Frankrike
1951 års flyktingkonvention	FN:s konvention angående flyktingars rättsliga ställning 1951 (och protokollet angående flyktingars rättsliga ställning 1967)
HU	Ungern
ICRC	Internationella rödakorskommittén
IE	Irland
Genomförandeförordning (EU) nr 118/2014	Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 118/2014 av den 30 januari 2014 om ändring av förordning (EG) nr 1560/2003 om tillämpningsföreskrifter till rådets förordning (EG) nr 343/2003 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredjeland har gett in i någon medlemsstat
IOM	Internationella organisationen för migration (FN:s migrationsorganisation)
IT	Italien
JRC	Gemensamma forskningscentrumet, Europeiska kommissionens tjänst för vetenskap och kunskap som bedriver forskning för att ge oberoende vetenskaplig rådgivning och vetenskapligt stöd till EU:s politikområden
LT	Litauen
LU	Luxemburg
LV	Lettland
MR	Magnetisk resonanstomografi
MS	EU-medlemsstat(er)
MT	Malta
NGO	Icke-statlig organisation
Nidos	Stiftelsen Nidos (förmyndarskapsorganisation för ensamkommande barn som ansöker om internationellt skydd i Nederländerna)
NL	Nederländerna
NO	Norge
OHCHR	Kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter
PL	Polen

Skyddsgrunds- direktivet (omarbetning)	Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU av den 13 december 2011 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet (omarbetning)
Direktivet om mottagningsvillkor (omarbetning)	Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/33/EU av den 26 juni 2013 om normer för mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd (omarbetning)
RO	Rumänien
SCEP	Programmet för barn som skilts från föräldrarna i Europa (<i>Separated Children in Europe Programme</i>)
SE	Sverige
SIS	Ett storskaligt informationssystem som stöder kontroll av de yttre gränserna och brottsbekämpande samarbete i Schengenområdet
SI	Slovenien
SK	Slovakien
SLTD	En databas med uppgifter om stulna, förlorade eller återkallade resehandlingar som pass, identitetskort, FN:s laissez-passer eller viseringsstämplar
UK	Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland
UNHCR	FN:s flyktingkommissariat
Unicef	FN:s barnfond
VIS	Informationssystemet för viseringar

Sammanfattning

Åldersbedömning är fortfarande en komplex process som kan få långtgående konsekvenser för sökande som genomgår bedömningen. Metoderna och processerna för åldersbedömning skiljer sig mellan medlemsstaterna och de sökande är inte alltid garanterade tillförlitliga tvärvetenskapliga åldersbedömningsprocesser som överensstämmer med deras rättigheter. Mot bakgrund av dessa utmaningar innehåller meddelandet *Att skydda migrerande barn* från kommissionen till Europaparlamentet och rådet (COM(2017) 211 final av den 12 april 2017) en uppmaning till Europeiska stödkontoret för asylfrågor (Easo) att uppdatera sina riktlinjer om åldersbedömning under 2017.

Syftet med denna publikation är att tillhandahålla riktlinjer för hur man tar hänsyn till barnets bästa, både vid beslut om en åldersbedömning är nödvändig och vid utformning och utförande av en åldersbedömning med hjälp av en tvärvetenskaplig och övergripande strategi, med särskild uppmärksamhet på den berörda personens behov och omständigheter.

För att stödja myndigheterna i genomförandet av principen om barnets bästa innehåller denna publikation följande:

- Analyser av hur åldersbedömningen påverkar andra rättigheter för sökanden och motiveringen till bedömningen.
- Riktlinjer för hur de nödvändiga principerna och garantierna i bedömningsprocessen ska tillämpas.
- Beskrivningar av hur bedömningsprocessen genomförs med hjälp av en tvärvetenskaplig och övergripande strategi.
- En visuell modell av den potentiella processen som belyser den gradvisa användningen av metoder för att förhindra onödiga undersökningar.
- Undersökningar av nya metoder för att bedöma en sökandes ålder, den senaste utvecklingen för metoder som redan används och hur varje metod påverkar sökandens garantier och rättigheter.
- Viktiga rekommendationer för hantering av praktiska utmaningar som kan uppstå före, efter eller under de olika stegen i processen.
- Verktyg och referensdokument som kompletterar informationen i denna praktiska vägledning:
 - En ordlista med viktiga termer.
 - Internationella, europeiska och nationella rättsliga ramar och politiska vägledningsdokument som är relevanta på detta område.
 - Praktiska verktyg för att säkerställa barnets bästa (ett formulär och en checklista).
 - En aktuell översikt över de metoder och rättssäkerhetsgarantier som för närvarande används i EU+-territoriet.

Flera utmaningar i utförandet av åldersbedömningsprocessen har identifierats och tas upp i denna publikation, t.ex. (o)tillräcklig motivering för en åldersbedömning, begränsningar i de metoder som används vad gäller ingripande och noggrannhet, fragmenterade uppskattningar som endast grundas på fysiskt utseende, den primära användningen av medicinska metoder (i vissa fall endast metoder med joniserande strålning), bedömningar som utförs flera gånger för samma sökande i olika medlemsstater och ett lågt genomförande av viktiga garantier i processen (dvs. avsaknad av förmyndare/företrädare eller effektivt rättsmedel).

Som svar på dessa utmaningar har Easo utarbetat viktiga rekommendationer, som kommer att diskuteras utförligt i denna publikation. De kan sammanfattas enligt följande:

- Barnets bästa ska inte enbart beaktas när ett barn har identifierats som sådant, utan även om det finns tvivel om huruvida sökanden är ett barn.
- Åldersbedömning ska inte utföras rutinmässigt. Behovet av åldersbedömningen ska vederbörligen motiveras på grundval av välgrundade tvivel om den angivna åldern.

- Genomförandet av principen om barnets bästa kräver en barncentrerad åldersbedömning som sätter barnet i centrum och anpassas till sökandens särskilda behov (kön, troligt åldersspann, kulturell bakgrund osv.).
- Principen om att hellre fria än fälla ska gälla så snart tvivel om den angivna åldern uppstår, under hela åldersbedömningen och fram tills slutgiltiga resultat har erhållits. Sökanden ska betraktas och behandlas som ett barn fram tills att han eller hon identifieras som vuxen.
- En förmyndare/företrädare ska utses för barnet, eller den person som förmodas vara ett barn, som ska se till att barnet kan delta i bedömningen, har informerats om åldersbedömningsprocessen på ett barnvänligt, genusmedvetet och åldersanpassat sätt, på ett språk som barnet förstår, och att han eller hon faktiskt är väl införstådd med bedömningsprocessen. Denna information är avgörande för att barnet ska kunna uttrycka sina synpunkter, önskingar och åsikter och fatta ett informerat beslut om att delta i processen.
- Åldersbedömningsprocessen ska utföras med hjälp av en tvärvetenskaplig och övergripande strategi som säkerställer att alla nödvändiga garantier och principer gäller och att sökandens rättigheter skyddas.
- I nuläget finns ingen enskild metod som kan fastställa en persons exakta ålder, men man kan minska åldersspannet genom att använda en kombination av metoder som inte bara bedömer sökandens fysiska utveckling utan även dennes mognad och psykologiska utveckling.
- Metoder som innebär att sökanden klär av sig naken eller att könsorgan eller intima delar undersöks, observeras eller mäts bör inte användas för åldersbedömning.

Inledning

Varför utarbetades denna andra upplaga?

Genom EU:s *Handlingsplan för underåriga utan medföljande vuxen (2010–2014)*, och på grund av farhågor om de befintliga metodernas tillförlitlighet och ingripande, fick Easo i uppdrag att utarbeta en publikation med en sammanställning av bästa praxis om åldersbedömning. En första upplaga offentliggjordes i december 2013. Liknande farhågor om problem i åldersbedömningsprocessen togs upp på nytt av nationella myndigheter under Easos tredje årliga konferens om barn, som hölls i december 2015 i Malta. I praktiken har åldersbedömning, särskilt vissa av metoderna, utvecklats i snabb takt sedan 2013. Det är därför lämpligt att nu ytterligare reflektera över och analysera den senaste utvecklingen. I linje med slutsatserna från konferensen och kommissionens meddelande *Att skydda migrerande barn* ⁽¹⁾ har Easo utarbetat denna nya upplaga med aktuell information och stärkta rekommendationer om åldersbedömningsprocessen. I detta syfte kartlade Easo ytterligare de metoder och rättssäkerhetsgarantier för åldersbedömning som användes i EU+-territoriet under 2016. I denna publikation finns de viktigaste resultaten av denna forskning i rutorna ”Viktiga resultat från praxis i EU+-staterna”, och exempel på praxis anges där det är relevant och i bilaga 4.

Hur förhåller sig denna andra upplaga till övriga stödverktyg från Easo?

Easo arbetar med att stödja EU:s medlemsstater och associerade länder (Liechtenstein, Norge och Schweiz) i genomförandet av det gemensamma europeiska asylsystemet (Ceas). Detta stöd ges delvis genom gemensamma utbildningar, en gemensam kvalitetsnivå och gemensam information om ursprungsländer. Precis som alla andra stödverktyg från Easo är denna publikation baserad på gemensamma normer inom Ceas. Publikationen bör dessutom ses som ett komplement till övriga Easoverktyg som inriktas på barnorienterade asylförfaranden, särskilt Easos praktiska vägledning om spårande av familjemedlemmar ⁽²⁾ och Easos utbildningsmodul om intervjuer med barn ⁽³⁾.

Vad innehåller publikationen?

Denna andra upplaga innehåller en uppsättning referenser och riktlinjer om åldersbedömning samt en kartläggning av det aktuella läget i EU+-staterna.

Kort sagt är upplagan strukturerad kring fem sammanlänkade pelare.

- Det första kapitlet, **Omständigheter för åldersbedömning**, är en introduktion till ämnet, och tar upp villkor, motiveringar och mål för åldersbedömningsprocessen.
- Det andra kapitlet, **Barnets bästa och rättssäkerhetsgarantier**, handlar om hur principen om barnets bästa, såsom den föreskrivs i FN-konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen) och i EU:s asylregelverk, kan operationaliseras och hur rättssäkerhetsgarantierna kan genomföras i åldersbedömningsprocessen.
- I det tredje kapitlet, **Åldersbedömningsprocessen: genomförande av en tvärvetenskaplig och övergripande strategi**, analyseras hur processen bör utföras med hjälp av en tvärvetenskaplig och övergripande strategi och enligt riktlinjerna i denna publikation. Det innehåller även ett flödesschema som visar de viktigaste stegen som ska följas när en åldersbedömning måste utföras.
- Det fjärde kapitlet, **Översikt över metoderna för åldersbedömning**, handlar om den senaste utvecklingen för både metoder som undersöktes redan i den första upplagan och nya metoder,

⁽¹⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet – *Att skydda migrerande barn* – COM(2017) 211 final, 12 april 2017 – tillgängligt på <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52017DC0211&from=EN>.

⁽²⁾ *EASO practical guide on family tracing* – tillgänglig på Easos webbplats.

⁽³⁾ *Easos utbildningsplan* – läs mer på Easos webbplats.

och beskriver deras möjliga (positiva och negativa) effekter på garantierna. Särskild uppmärksamhet ägnas åt metoder som inte användes 2013 eller som har utvecklats betydligt sedan dess.

- I det femte kapitlet, **Slutliga rekommendationer**, sammanställs viktiga rekommendationer som har utformats för att göra åldersbedömningsprocessen mer effektiv, samtidigt som barnens rättigheter säkerställs.

I slutet av publikationen finns en serie **bilagor**.

- **Bilaga 1: Ordlista**
Syftet med denna bilaga är att göra det lättare att förstå och/eller främja en gemensam förståelse av de mest relevanta termer som används i åldersbedömningsprocessen.
- **Bilaga 2: Barnets bästa och åldersbedömning: praktiska verktyg**
Denna bilaga består av ett formulär för bedömningen av barnets bästa och en checklista om barnets bästa för att bedöma om en särskild åldersbedömningsprocess utförs med hänsyn till de nödvändiga rättssäkerhetsgarantier som säkerställer att barnets rättigheter är tillräckligt skyddade.
- **Bilaga 3: Rättsliga ramar och politisk vägledning**
Denna bilaga är menad att fungera som en referenspunkt för att identifiera relevanta instrument och bestämmelser på internationell, europeisk och nationell nivå. Den innehåller dessutom icke-bindande instrument och relevant rättspraxis. Bilagan omfattar även relevanta referenser om politisk vägledning på området.
- **Bilaga 4: En översikt över EU+-staternas praxis om åldersbedömning**
I denna bilaga finns de metoder och rättssäkerhetsgarantier som används av EU+-staterna under processen.
- **Bilaga 5: Litteraturlista**
En sammanställning av de källor som använts för att utarbeta eller inspirera innehållet i publikationen.

Vilken omfattning har denna andra upplaga?

Denna publikation innehåller ytterligare riktlinjer om hörnstenarna i åldersbedömningsprocessen, som en tvärvetenskaplig och övergripande strategi, genomförandet av principen om barnets bästa och en uppdatering av den information som samlades in i samband med den första upplagan av publikationen. Publikationen rör åldersbedömning i samband med internationella skyddsförfaranden, men den kan också vara en användbar referens i andra sammanhang där åldersbedömning krävs (migrerande barn, straffbarhetsålder osv.).

Eftersom väsentliga aspekter utvecklas snabbt, t.ex. de metoder som används, är denna vägledning inte tänkt att uttömma området åldersbedömning. Ytterligare upplagor av vägledningen kan därför komma att krävas, beroende på målgruppens behov.

Hur utarbetades denna andra upplaga?

Publikationen har utarbetats av Easo och granskats av såväl EU-kommissionen som EU-byråer och experter från EU+-staterna och internationella och icke-statliga organisationer. Värdefull information inkom dessutom under två särskilda arbetsgruppsmöten som hölls i september 2016. Arbetsgruppernas olika sammansättning säkerställde ett övergripande och tvärvetenskapligt bidrag från experter, bl.a. socialarbetare, rättsantropologer och radiologiforskare samt policyansvariga och mottagningstjänstemän. I grupperna ingick också asylhandläggare med expertis i barnfrågor från EU+-staternas representanter (Belgien, Irland, Nederländerna, Litauen och Norge), Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) och FN:s flyktingkommissariat (UNHCR), såväl som från relevanta internationella organisationer och icke-statliga organisationer med expertis på detta område, t.ex. den internationella organisationen för migration (IOM), stiftelsen Nidos, brittiska Röda korset och programmet för barn som skilts från föräldrarna i Europa (SCEP) inom organisationen *Defence for Children International*. Publikationen är resultatet av

kombinerad expertis och återspeglar gemensamma normer och det gemensamma målet att uppnå säkra och effektiva åldersbedömningsprocesser i internationella skyddsförfaranden av hög kvalitet.

Hur bör vägledningen användas?

Termer som ofta förekommer i denna publikation (åldersbedömning, biologisk ålder, kronologisk ålder, barn, förmyndare, EU+-stater) har specifika betydelser som definieras nedan för att vägledningen ska bli lättare att förstå. Ordlistan (bilaga 1 till publikationen) innehåller mer information om dessa termer och ytterligare terminologi som anses vara användbar för berörda parter inom åldersbedömning.

Åldersbedömning är den process med vilken myndigheter försöker uppskatta en persons kronologiska ålder eller åldersspann, för att fastställa om personen är ett barn eller en vuxen.

Biologisk ålder definieras av en persons nuvarande position i förhållande till sin potentiella livslängd, vilket innebär att en person kan vara yngre eller äldre än sin kronologiska ålder.

Kronologisk ålder mäts i år, månader och dagar från personens födsel.

Barn och **underårig** är synonymer (för en person under 18 år) och båda termerna används i denna publikation. Easos rekommenderade term är *barn*, men termen *underårig* används när den uttryckligen anges i lagstiftning. I denna publikation om asylsökande barn används termen **sökande** för att syfta på en person vars ålder inte har fastställts.

Uttrycket **ensamkommande barn** används som en synonym till **underårig utan medföljande vuxen** och definieras som ett barn/en underårig som anländer till EU+-staternas territorium utan att vara i sällskap med en vuxen som enligt den berörda statens lagstiftning eller praxis ansvarar för barnet, och så länge barnet inte faktiskt tas om hand av en sådan person/vuxen. Det gäller även barn/underåriga som lämnats ensamma efter ankomsten till EU+-territoriet.

Det finns ingen allmän enighet om definitionen av **förmyndare** och i praktiken likställs förmyndare ofta med barnets **företrädare** eller socialarbetare. I denna vägledning avser *förmyndare* dock en oberoende person som utsetts av en nationell myndighet för att tillgodose barnets bästa och allmänna välbefinnande. Mot bakgrund av reformen av Ceas⁽⁴⁾ har EU-kommissionen föreslagit att hänvisningarna till *företrädare* i EU:s gällande asyllagstiftning ska ersättas med *förmyndare*. Eftersom Ceasreformen fortfarande diskuterades när denna publikation utarbetades innehåller texten hänvisningar till både *förmyndare* och *företrädare*.

EU:s asylregelverk består av följande EU-rättsliga instrument: direktivet om mottagningsvillkor (omarbetning), direktivet om asylförfaranden (omarbetning), skyddsgrundsdirektivet (omarbetning), direktivet om tillfälligt skydd, Dublin III-förordningen och Eurodacförordningen (omarbetning)⁽⁵⁾. En sammanställning av internationella, europeiska och nationella bestämmelser och rättsliga instrument om åldersbedömning finns i bilaga 3, Rättsliga ramar och politisk vägledning, i denna publikation.

I denna vägledning åsyftas EU:s medlemsstater plus Norge och Schweiz som **EU+-stater**.

⁽⁴⁾ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av ett gemensamt förfarande för internationellt skydd i unionen och om upphävande av direktiv 2013/32/EU (COM(2016) 467 final, 2016/0224 (COD)), tillgängligt på <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/1-2016-467-EN-F1-1.PDF>. När denna publikation skrevs var det oklart om kommissionens förslag skulle leda till en ny förordning och vilka exakta villkor som i sådana fall skulle gälla. Läsaren bör därför helt enkelt vara medveten om att direktivet om asylförfaranden (omarbetning) kan komma att upphävas i framtiden och ersättas av en förordning med vissa ändrade bestämmelser.

⁽⁵⁾ Rättsakterna och deras översättningar finns tillgängliga på följande webbadresser:
[Direktivet om mottagningsvillkor](#) (omarbetning)
[Direktivet om asylförfaranden](#) (omarbetning)
[Skyddsgrundsdirektivet](#) (omarbetning)
[Dublin III-förordningen](#)
[Eurodacförordningen](#)

Kapitel 1 Omständigheter för åldersbedömning

Ålder är en väsentlig del av ett barns identitet. I EU:s regelverk ⁽⁶⁾ och i barnkonventionen (artikel 1) definieras barndom efter ålder:

Ett barn är varje människa under 18 år.

Denna definition har två huvudsakliga följder. För det första är konventionen tillämplig på alla personer som är under 18 år. För det andra har varje sökande av internationellt skydd som är under 18 år rätt till barnanpassade rättssäkerhetsgarantier och särskilda mottagningsvillkor, vilket fastställs i EU:s regelverk.

Trots att åldern ständigt förändras är den en inneboende egenskap i varje människas **identitet**. Som del av en persons rättsliga ställning fastställer åldern förhållandet mellan staten och personen. Förändrad ålder kan därför utlösa särskilda rättigheter och skyldigheter, t.ex. att man betraktas som vuxen när man fyller 18. Att fylla 18 är dock inte alltid den avgörande faktorn för att få nya rättigheter och skyldigheter eller för att vissa sådana ska gälla fullt ut, t.ex. när det gäller militärtjänstgöring, myndighetsålder, straffbarhetsålder, minimiålder för samtycke till äktenskap och minimiålder för anställning eller sexuellt umgänge. Beroende på nationell lagstiftning kan dessa undre gränser nås vid en tidigare kronologisk ålder.

En persons kända ålder avgör förhållandet mellan personen och staten. Enligt artiklarna 7 och 8 i barnkonventionen ska konventionsstaterna fullgöra de viktiga åldersrelaterade skyldigheterna att

- registrera barnet efter födelsen,
- respektera barnets rätt att behålla sin identitet, och följaktligen
- snabbt återupprätta barnets identitet.

I enlighet med dessa bestämmelser ska alla barn registreras vid födseln och ges handlingar som styrker deras identitet. Enligt statistik från FN ⁽⁷⁾ registrerade dock mindre än 10 % av de afrikanska länderna det totala antalet levande födda under perioden 2003–2007 ⁽⁸⁾, till skillnad från andelen i de europeiska länderna (90 %). Låga andelar födelseregistreringar i ursprungsländer är en av anledningarna till att personer som ansöker om internationellt skydd kan anlända till EU **utan identitetshandlingar** eller med handlingar som anses vara otillförlitliga. Andelen födelseregistrerade skiljer sig mellan de huvudsakliga ursprungsländerna för sökande av internationellt skydd. I Somalia var endast 3 % av alla barn under fem år födelseregistrerade, medan samma siffra uppgick till 37 % i Afghanistan ⁽⁹⁾ (procenttalen avser de nuvarande födelsetalen). Enligt FN:s statistikavdelning sjunker siffran till under 6–10 % för barn som föddes för 14–18 år sedan (åldrarna för ensamkommande barn som anländer till Europa). Det finns även andra faktorer som kan hindra tillgången till födelseregistrering, t.ex. om man kommer från landsbygden eller tillhör en minoritet eller särskild samhällsgrupp (kast, stam osv.). Bristande medvetenhet om vikten av födelseregistrering eller bristande kunskap om hur födlsar ska registreras ökar också skillnaden inom ett och samma land. De låga andelarna födelseregistrering innebär att barn har svårt att styrka sin identitet och ålder med skriftliga bevis, vilket kan leda till att de är oskyddade och fråntas rättigheter som de har rätt till. Utöver avsaknaden av registrering kanske det inte går att få födelseattester i länder som är drabbade av krig eller väpnad konflikt eller om myndigheterna är ovilliga att tillhandahålla dem. Avsaknaden av handlingar som styrker att barnet är under 18 år kan ha en direkt effekt när det gäller att erkänna dem som innehavare av barns rättigheter. Det kan leda till att barn behandlas som vuxna i samband med bl.a. militärtjänstgöring, äktenskap och tillträde till arbetsmarknaden och rättslig prövning.

⁽⁶⁾ Se artikel 2 d i direktivet om mottagningsvillkor, artikel 2 i i direktivet om asylförfaranden, artikel 2 k i skyddsgrundsdirektivet, artikel 2 i i Dublin III-förordningen och artikel 2.6 i direktivet mot människohandel.

⁽⁷⁾ http://unstats.un.org/unsd/demographic/CRVS/VS_availability.htm

⁽⁸⁾ Se fotnot 7, baserat på kompletta registreringsystem.

⁽⁹⁾ http://data.unicef.org/wp-content/uploads/2015/12/Birth_registration_May-2016.xlsx

Eftersom kronologisk ålder inte spelar någon viktig roll för att erhålla status som vuxen i alla kulturer är det viktigt att ta hänsyn till den kulturella faktorn. I vissa kulturer behandlas barn som vuxna så snart de genomgår vissa fysiska förändringar eller blir del av en annan familj (t.ex. genom barnäktenskap). Av dessa anledningar är det vanligt att de inte känner till sin kronologiska ålder och har svårt att förstå hur viktig den är i västerländska kulturer. Eftersom kronologisk ålder kanske inte är en identifierande egenskap för deras samhällsställning eller förhållanden med andra (i vissa regioner registreras barn alltid som födda den 1 januari det år de föddes, oavsett om de föddes någon annan månad) kan denna **kulturella skillnad** leda till vaga uttalanden om födelsedatum eller ålder.

I samband med internationellt skydd är sökandens ålder en viktig indikator för särskilda **skyddsbehov** ⁽¹⁰⁾ (t.ex. för barn och äldre personer). Att tillhöra särskilda åldersgrupper leder till tillämpning av särskilda/ytterligare förfarandegarantier i internationella skyddsförfaranden och särskilda mottagningsvillkor (t.ex. rätten att placeras i lämplig och säker inkvartering, rätten till utbildning och särskild hälso- och sjukvård, begränsat förvar i samband med migration i undantagsfall och skyldigheten att först söka efter genomförbara alternativ till förvar). När det gäller barn eller när det finns tvivel om sökandens ålder ska barnets bästa beaktas i första hand under hela förfarandet. Ålder är dessutom mycket viktig för barnspecifika ärenden (tvångsäktenskap/barnäktenskap, tvångsrekrytering, kvinnlig könsstympning, handel med barn, våld i hemmet, tvångsarbete, prostitution och barnpornografi) ⁽¹¹⁾.

Utöver området internationellt skydd påverkar en persons ålder myndigheternas deltagande i andra förfaranden, som samtycke till äktenskap, rapportering av sexuellt umgänge med underåriga, godtagande eller vägran av vård, tillträde till arbetsmarknaden, säkerställande av tillgång till rättigheter (t.ex. rätten till utbildning) och konsekvenser vad gäller straffrättsligt ansvar (t.ex. straffbarhetsålder).

Om åldern är okänd och det finns **välgrundade tvivel** om den kan myndigheterna därför behöva göra en åldersbedömning för att avgöra om personen är en vuxen eller ett barn. Ibland är åldersbedömning inte nödvändig, om sökanden utan tvivel är ett barn eller om sökandens fysiska utseende, beteende och psykiska mognad utan tvivel visar att sökanden är långt över 18 år och det inte finns några bevis på motsatsen. Om det finns bevis på motsatsen utöver fysiskt utseende, t.ex. om personen ser ut att vara långt över 18 år men handlingarna anger att personen är ett barn, kan en åldersbedömning fortfarande behövas. Att en åldersbedömning behövs innebär i själva verket att det finns tvivel om åldern och därmed att sökanden skulle kunna vara ett barn.

Tvivel kan uppstå inte enbart när en sökande uppger sig vara barn, utan också när en sökande uppger sig vara vuxen. Barn på flykt kan utge sig för att vara vuxna för att **undvika skyddsåtgärder** som kan vidtas av myndigheterna. Detta kan göras av flera olika anledningar. De kanske t.ex. vill fortsätta sin migration till den avsedda destinationen och vill därför undvika övervakad inkvartering där deras rörelsefrihet i vissa fall skulle begränsas eller där de skulle skiljas från medföljande vuxna. Barn kan ofta hävda att de är vuxna för att få arbeta eller gifta sig, eller för att de ser sig själva som vuxna med ansvar för välbefinnandet för familjen som är kvar i ursprungslandet. Det kan också hända att barnen bara följer instruktioner från människosmugglare eller människohandlare. I sådana fall försöker människosmugglare och människohandlare hålla barnen osynliga så att de förblir oskyddade, vilket gör dem lättare att utnyttja senare. Att vara medveten om detta problem kan underlätta tidig identifiering ⁽¹²⁾ av ett offer, eller potentiellt offer, för människohandel och bryta kedjan av utnyttjande.

Sammanfattningsvis är **åldersbedömning** den process med vilken myndigheter försöker uppskatta en persons kronologiska ålder eller åldersspann, för att fastställa om personen är ett barn eller en vuxen.

Att korrekt identifiera en person som barn eller vuxen är avgörande för att se till att barns rättigheter skyddas och säkerställs, och för att undvika att vuxna placeras bland barn för att dra fördel av ytterligare rättigheter eller garantier (som tillgång till utbildning och utnämning av en förmyndare/företrädare) som egentligen inte tillkommer dem.

⁽¹⁰⁾ Se exempelvis den icke-uttömmande förteckningen över utsatta sökande i artikel 21 i direktivet om mottagningsvillkor (omarbetning).

⁽¹¹⁾ UNHCR, *Guidelines on international protection: child asylum claims under Articles 1(A)2 and 1(F) of the 1951 convention and/or 1967 protocol relating to the status of refugees*, 22 december 2009, HCR/GIP/09/08, <https://www.refworld.org/docid/4b2f4f6d2.html>.

⁽¹²⁾ Easo har utvecklat ett nätverktyg för att hjälpa nationella myndigheter att snabbt identifiera personer med särskilda förfarandebestöv och/eller mottagandebestöv (IPSN-verktyget).

Åldersbedömning ur perspektivet grundläggande rättigheter

Det finns flera grundläggande rättigheter i barnkonventionen och EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna ⁽¹³⁾ som är särskilt viktiga i åldersbedömningsprocessen.

Barnets bästa (artikel 3 i barnkonventionen och artikel 24 i EU-stadgan)

Vid alla åtgärder som rör barn ska barnets bästa beaktas i första hand. Barnets bästa gäller därför från den tidpunkt då sökanden kan tänkas vara under 18 år, under hela åldersbedömningen om en sådan bedömning är nödvändig och fram tills att de slutgiltiga resultaten visar att sökanden är vuxen.

Rätt till icke-diskriminering (artikel 2 i barnkonventionen och artikel 21 i EU-stadgan)

Alla personer ska behandlas på ett objektivt sätt och som individer. Det är mycket viktigt att undvika förutfattade meningar om vissa nationaliteter, etniciteter osv. vid bedömning av någons ålder.

Rätt till identitet (artiklarna 1, 7 och 8 i barnkonventionen)

Ålder är en lika stor del av en persons identitet som personens namn, nationalitet, medborgarskap och familjeställning. Den avgör en persons rättigheter och skyldigheter och vilka skyldigheter staten har gentemot någon (t.ex. att tillhandahålla skydd, utbildning och hälso- och sjukvård). En sådan skyldighet är att återupprätta identiteten för någon som olagligt har berövats den, vilket i praktiken innebär att staten är skyldig att tillhandahålla bevis på identitet och säkerställa att dessa rättigheter erkänns och respekteras av andra. En felaktig åldersbedömning kan orsaka bestående skador om den hindrar tillgång till någons rättigheter och möjligheten att utöva dem, och hindrar att dessa rättigheter erkänns av andra. En felaktigt utförd åldersbedömning kan leda till att barn placeras i utsatta situationer. Det kan innebära att barn kommer i kontakt med eller placeras bland vuxna eller att vuxna blir felplacerade bland barn, ett scenario som är särskilt oroväckande.

Rätt att fritt uttrycka sina åsikter och rätt att höras (artiklarna 12 och 14 i barnkonventionen och artiklarna 24 och 41 i EU-stadgan)

Dessa rättigheter är grundläggande rättigheter med långtgående effekter. De omfattar barnets rätt att fritt uttrycka sina åsikter och rätten att dessa åsikter ska beaktas och tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. Om det finns tvivel om sökandens ålder krävs särskild försiktighet för att förhindra subjektiva eller godtyckliga överväganden (t.ex. den ålder när ett barn är i stånd att forma egna åsikter) när barnets åsikter beaktas i förhållande till barnets mognad. Särskild hänsyn bör även ges vid handläggning av personer med funktionsnedsättning eller andra särskilda behov (t.ex. analfabetism).

Rätten att fritt uttrycka sin åsikt och rätten till ett effektivt rättsmedel hör nära samman med rätten att höras innan en enskild åtgärd som skulle beröra personen negativt vidtas i administrativa eller rättsliga förfaranden.

Rätt till information

Information är avgörande för att förstå åldersbedömningsprocessen och de rättigheter och skyldigheter som processen omfattar. När samtycke krävs bör personen dessutom ge samtycke på grundval av noggrann och övergripande information och kunna ge det frivilligt utan några som helst påtryckningar eller villkor.

⁽¹³⁾ EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna är tillgänglig på <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A12012P%2FTXT>.

Respekt för människans värdighet och rätten till integritet (artiklarna 3 och 37 i barnkonventionen och artiklarna 1, 3 och 5 i EU-stadgan)

Åldersbedömningsprocessen ska utföras med respekt för sökandens värdighet och fysiska integritet. Undersökningar som kräver att sökanden visar upp intima kroppsdelar eller klär av sig naken är mycket ingripande och saknar medicinskt värde, och ska därför undvikas. Att visa upp kroppsdelar är särskilt traumatiskt och svårt att förstå för barn, ungdomar och sökande med annan kulturell bakgrund. Dessa undersökningar är synnerligen plågsamma och kan eventuellt väcka minnen av tidigare trauman till liv för barn som har utsatts för övergrepp eller risksituationer under migrationen, eller som har upplevt förföljelse eller allvarlig skada.

Respekt för privatlivet och skydd av personuppgifter (artikel 16 i barnkonventionen och artiklarna 7 och 8 i EU-stadgan)

Denna rättighet skyddar barns privatliv mot godtyckliga ingripanden av offentliga myndigheter och privata organisationer, som medier. Skyddet omfattar fyra skilda områden: privatliv, familjeliv, bostad och kommunikationer. Myndigheters ingripanden i någons privatliv måste vara motiverade, begränsade i största möjliga utsträckning och reglerade genom klara bestämmelser. I enlighet med EU-lagstiftningen får personuppgifter endast samlas in lagenligt under stränga villkor, för ett berättigat ändamål och på grundval av samtycke från den berörda personen eller dennes företrädare eller någon annan lagenlig grund. Annars är detta ingripande godtyckligt eller olagligt. Personer eller organisationer som samlar in och behandlar personuppgifter ska se till att uppgifterna skyddas mot missbruk och respektera de rättigheter som garanteras uppgiftsägarna genom EU-lagstiftningen. Barn och deras förmyndare/företrädare bör informeras om vilka uppgifter som kommer att samlas in enligt respektive nationella lagstiftning. I samband med internationellt skydd ska uppgifter samlas in med försiktighet för att förhindra dataöverträdelser som skulle kunna äventyra säkerheten för sökanden eller dennes familj.

Rätt till ett effektivt rättsmedel (artiklarna 12 och 47 i EU-stadgan)

Denna rätt innebär att resultatet av processen kan bestridas och att den information och det stöd som krävs för att utöva rätten är tillgänglig för barn. De finansiella kostnaderna för att bestrida beslutet om åldersbedömning ska inte påföras sökanden – detta skulle innebära att rätten till ett effektivt rättsmedel inte utövades i praktiken.

De flesta av dessa grundläggande rättigheter återspeglas som principer (barnets bästa) och rättssäkerhetsgarantier i internationell och europeisk lagstiftning, i synnerhet EU:s asylregelverk, på så sätt som beskrivs i nästa kapitel.

Kapitel 2 Barnets bästa och rättssäkerhetsgarantier

Barnets bästa

Principen om barnets bästa är djupt rotad i EU-lagstiftningen om mänskliga rättigheter och asyl och i det internationella regelverket ⁽¹⁴⁾.

”Vid alla åtgärder som rör barn, oavsett om de vidtas av offentliga myndigheter eller privata institutioner, ska barnets bästa komma i främsta rummet.” (artikel 24 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna)

Som en övergripande princip måste barnets bästa ständigt beaktas från den tidpunkt då barnet upptäcks tills en varaktig lösning väljs för barnet.

I samband med internationellt skydd innebär varje tecken på att sökanden skulle kunna vara ett barn att barnets bästa börjar tillämpas för alla åtgärder som påverkar sökanden och därmed även under hela asylofförandet. Världstater inom EU+ är därför ansvariga för att barnets bästa beaktas inte enbart i asylofföranden utan även i alla andra processer och beslut som påverkar barn, som åldersbedömningsprocessen.

Enligt FN:s kommitté för barnets rättigheter (barnrättskommittén) ⁽¹⁵⁾ består begreppet *barnets bästa* av följande tre delar:

a) En materiell rättighet: Rättigheten att få barnets bästa bedömt och satt i främsta rummet när olika intressen vägs mot varandra i beslut som gäller barnet, samt garantin att denna rättighet alltid tillämpas när ett beslut ska fattas som rör ett enskilt barn, en grupp identifierade eller oidentifierade barn, eller barn i allmänhet.

b) En grundläggande rättslig tolkningsprincip: Om en rättsregel är öppen för mer än en tolkning ska den tolkning som mest verkningsfullt tillgodoser barnets bästa ha företräde.

c) Ett tillvägagångssätt: När ett enskilt barn, en identifierad grupp barn eller barn i allmänhet kommer att påverkas av ett beslut, måste beslutsprocessen innehålla en utvärdering av eventuella positiva eller negativa konsekvenser för barnet eller barnen i fråga.

Bedömning och fastställande av barnets bästa kräver ett rättssäkert förfarande. Dessutom måste beslutsmotiveringen visa att uttrycklig hänsyn har tagits till barnets bästa. Det betyder att myndigheterna ska förklara hur barnets bästa har beaktats i beslutet, dvs. vad som har ansetts vara i barnets bästa, vilka kriterier detta grundas på samt hur barnets intressen har vägts mot andra hänsynstaganden, vare sig dessa handlar om övergripande policyfrågor eller enskilda fall.

Till följd av detta och i enlighet med barnrättskommitténs allmänna kommentar ska beslutet att utföra en åldersbedömning och de metoder som väljs för att bedöma åldern också i första hand beakta barnets bästa.

⁽¹⁴⁾ Artikel 3 i barnkonventionen, artikel 24 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna samt EU:s asylregelverk: artiklarna 11 och 23 i direktivet om mottagningsvillkor (omarbetning), artikel 25.6 i direktivet om asylofföranden (omarbetning), artikel 20.5 i skyddsgrundsdirektivet och artikel 6 i Dublin III-förordningen (omarbetning).

⁽¹⁵⁾ Allmän kommentar nr 14 (2013) om barnets rätt att få sitt bästa satt i första hand, tillgänglig på https://www2.ohchr.org/English/bodies/crc/docs/GC/CRC_C_GC_14_ENG.pdf.

Att bedöma barnets bästa i samband med åldersbedömningen

En bedömning av barnets bästa kontrollerar att åldersbedömningsprocessen är för barnets bästa, att det finns nödvändiga rättssäkerhetsgarantier, att det enskilda barnets rättigheter skyddas och att resultaten förväntas skingra tvivlen om sökandens ålder. Bedömningen av barnets bästa bör utföras med tanke på barnets särskilda omständigheter och på så vis att barnets bästa beaktas i första hand när man ska besluta om åldersbedömningen ska utföras och hur. Åldersbedömningen ska därför utföras med barnet i centrum och med hänsyn till sökandens särskilda omständigheter och behov.

Mot bakgrund av detta bör bedömningen av barnets bästa utföras innan man fattar ett beslut som påverkar barnet, och därmed innan man beslutar att utföra åldersbedömningsprocessen.

Om ytterligare åtgärder krävs ska en uppföljning göras av bedömningen av barnets bästa för att se till att barnets bästa beaktas. Beslutet att utföra en åldersbedömning bör ta hänsyn till resultatet av den intervju som ingår i bedömningen av barnets bästa och all information i barnets akt. Om åldersbedömningen inte anses nödvändig och användbar med tanke på de förväntade resultaten **bör den inte utföras**.

Utöver detta är följande faktorer särskilt viktiga vid en övervägning av barnets bästa för en åldersbedömning i samband med internationellt skydd:

- **Säkerhets- och trygghetshänsyn** ⁽¹⁶⁾: Vid ankomst eller i ett senare skede hävdar barn ibland att de är vuxna för att undvika inkvartering för barn. Sådan inkvartering har fler skyddsåtgärder, som begränsad rörelsefrihet och personal som ansvarar för att ta hand om dem. Det finns flera anledningar till detta, t.ex. att de vill förbli oupptäckta för att fortsätta migrationen till den avsedda destinationen. I vissa fall kan de påstå att de är vuxna eftersom det ingår i den bakgrundsberättelse som de uppmanats ange när myndigheter eller andra parter frågar om deras ålder. Källorna till dessa bakgrundsberättelser kan vara mycket olika. De kan ha fått sina anvisningar från släktingar eller medföljande vuxna som vill undvika separation eller av människosmugglare. Anvisningarna kan dock även komma från någon i ett människohandelnätverk som vill kontrollera och lättare ha kontakt med barnet under vistelsen i territoriet. Det är därför viktigt att ha i åtanke att ett tvivelaktigt ålderspåstående kan vara ett tecken på att sökanden är offer för människohandel, och myndigheterna bör agera i enlighet med detta (rådgivning och hänvisning till relevanta nationella tjänster, bl.a. eventuell bedömning i egenskap av offer för människohandel).
- **Barnets välbefinnande** ⁽¹⁷⁾: Om åldersbedömningen är berättigad ska den utföras med de metoder som är minst ingripande för barnet, mest noggranna vad gäller att bedöma åldern, öppna och definierade i enlighet med validerade standarder. De ska även kunna revideras och ses över. För att se till att förväntningarna på resultaten av metoderna är realistiska ska felmarginalen fastställas och dokumenteras. Barnets tvivel och oro ska bemötas och alla skäl till vägran att genomgå bedömningen ska utforskas och alternativ ska ges, om sådana finns. Önskemål från barnet eller barnets förmyndare/företrädare ska tillmötesgå så långt det är möjligt för att tillgodose barnets välbefinnande och minska obehaget under undersökningarna (genom att begränsa antalet personer i undersöknings- eller intervjurummet, se till att förmyndaren/företrädaren närvarar om barnet vill det osv.).
- **Barnets bakgrund** ⁽¹⁸⁾: Det är viktigt att anpassa processen till barnets kulturella bakgrund (om barnet föredrar att en man eller kvinna utför undersökningen och tolkar) och upplevelser (barnets flykt och migration till Europa skulle kunna orsaka eller förvärra barnets utsatta ställning).
- **Särskilda omständigheter**: Myndigheterna ska ta hänsyn till sökandens särskilda omständigheter (troligt åldersspann, kön osv.) och behov, möjliga positiva och negativa effekter, sökandens åsikter och huruvida de metoder som används är lämpliga för ärendet.

Som en avspegling av ovanstående fastställer både internationella och europeiska regelverk följande nödvändiga standarder och garantier för åldersbedömning:

⁽¹⁶⁾ Artikel 23.2 i direktivet om mottagningsvillkor, artikel 6 och skäl 13 i Dublin III-förordningen och skäl 18 i skyddsgrundsdirektivet.

⁽¹⁷⁾ Artikel 23.2 i direktivet om mottagningsvillkor, artikel 6 i Dublin III-förordningen samt skäl 18 i skyddsgrundsdirektivet, skäl 33 i direktivet om asylförfaranden, skäl 13 i Dublin III-förordningen och skäl 20 i förslaget om asylförfaranden.

⁽¹⁸⁾ Artikel 23.2 i direktivet om mottagningsvillkor samt skäl 33 i direktivet om asylförfaranden, skäl 13 i Dublin III-förordningen och skäl 18 i skyddsgrundsdirektivet.

Principen om att hellre fria än fälla bör tillämpas så brett som möjligt när det gäller ensamkommande barn, som oftare saknar skriftliga bevis på sin identitet.

Omedelbar tillgång till en kvalificerad, oberoende **företrädare och/eller förmyndare**, som agerar för barnets bästa, skyddar barnets allmänna välbefinnande och utövar rättshandlingsförmåga.

Rätten att få åldersanpassad **information** på ett språk som sökanden förstår.

Rätten att delta och få sina **åsikter hörda** och beaktade i enlighet med sökandens ålder och mognad.

Informerat samtycke och **rätten att vägra** medicinska undersökningar.

Konfidentialitet, dataskydd och säkerhetshänsyn.

Barnvänliga förfaranden ska utföras av **kvalificerade yrkesutövare** som känner till kulturella och etniska särdrag.

Minst ingripande metod, minst ingripande process (gradvis genomförande) och köns- och kulturanpassningar.

Noggrannhet och felmarginal ska tillämpas till fördel för sökanden.

Rätt till tillämpligt **effektivt rättsmedel**.

När processen och de tillgängliga resurserna inte säkerställer dessa garantier, vilket kan vara fallet i situationer med stor tillströmning eller landstigning, kan åldersbedömningen utföras i ett senare skede eller i två steg (med en preliminär undersökning vid ankomst och en fullständig åldersbedömning när omständigheterna väl tillåter). I ett sådant scenario är principen om att hellre fria än fälla tillämplig fullt ut och den angivna åldern ska godtas fram tills omständigheterna tillåter att en säker och effektiv ålderbedömning utförs⁽¹⁹⁾.

Observera att även om riktlinjerna och verktygen i denna publikation endast inriktas på åldersbedömningsprocessen så fortsätter bedömningen av barnets bästa tills en varaktig lösning hittas för barnet. Det är inte heller meningen att bedömningen av barnets bästa ska ersätta ett fastställande av barnets bästa, vilket krävs när varaktiga lösningar för barnet övervägs.

Att tillämpa principen om att hellre fria än fälla

Att hellre fria än fälla är en viktig princip och garanti på området åldersbedömning, eftersom inga av de nuvarande metoderna för åldersbedömning säkert kan fastställa en specifik ålder.

På grund av vikten av denna princip återkommer den ofta som en central rättssäkerhetsgaranti i barnrelaterade frågor och även i åldersbedömningsprocessen i EU:s asylregelverk (artikel 25.5 i direktivet om asylförfaranden [omarbetning]). I direktivet mot människohandel⁽²⁰⁾ anges tydligt att principen om att hellre fria än fälla bör tillämpas om det råder osäkerhet om ålder, i enlighet med följande:

⁽¹⁹⁾ Ytterligare riktlinjer och praktiska rekommendationer finns i kapitel 4 och bilaga 2 (verktygen för barnets bästa).

⁽²⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF, tillgänglig på <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:101:0001:0011:SV:PDF>.

”Om det råder osäkerhet om åldern på en person som har utsatts för människohandel och om det finns skäl att tro att personen är ett barn, ska medlemsstaterna säkerställa att denna person förutsätts vara ett barn så att personen erhåller omedelbar tillgång till hjälp, stöd och skydd”. (artikel 13.2 i direktivet mot människohandel)

Problemet blir ännu mer komplicerat i och med att tvivel om sökandens ålder ofta beror på avsaknad av skriftliga bevis. Detta är särskilt vanligt när det gäller barn. Det är dock möjligt att åldersbedömningsprocessen inte skingrar alla tvivel, eftersom de nuvarande metoderna är begränsade (resultaten ligger ofta runt ett eller två år under eller över 18 år).

Åldersbedömning ska inte utföras rutinmässigt. Behovet av åldersbedömning ska **vederbörligen motiveras** på grundval av **välgrundade tvivel** om den angivna åldern, och åldersbedömningen ska endast utföras i brist på bevis och/eller om flera bevis har samlats in som motsäger sökandens angivna ålder. Om de tillgängliga bevisen inte motsäger åldern eller om de bekräftar den angivna åldern ska denna ålder godtas.

Om någon saknar skriftliga bevis (som pass, id-kort, uppehållskort eller resehandlingar, t.ex. sådana som utfärdats av UNHCR, intyg från andra länder eller intyg från trossamfund eller civilorganisationer, som styrker civilståndet – sökandens eller en familjemedlems äktenskap, födselar eller familjebok – med hänvisning till sökandens ålder) kan myndigheterna vara osäkra eller hysa **enkla tvivel** om personens ålder.

Enkla tvivel

Om sökanden saknar giltiga handlingar kan den angivna åldern godtas utan någon åldersbedömning om den ålder som sökanden har angett stöds eller bekräftas av minst ett av följande bevis som samlats in av myndigheterna:

- Information från andra databaser.
- Uttalanden från barnets familj, släktingar eller förmyndare.
- Inledande uppskattningar om fysiskt utseende.

Bevisen kan vägas olika beroende på hur tillförlitliga de är jämfört med varandra.

Om sökanden saknar handlingar och den angivna åldern inte stöds eller om den motsägs av flera bevis som samlats in av myndigheterna betraktas tvivlen som **välgrundade**. Om skada kan uppstå på grund av att personen felaktigt betraktas som vuxen eller barn ska det anses nödvändigt att inleda en åldersbedömning, förutsatt att hänsyn tas till barnets bästa.

Välgrundade tvivel

Om sökanden saknar giltiga handlingar och om den ålder som sökanden har angett inte stöds eller om den motsägs av flera av följande bevis som samlats in av myndigheterna, så kan den angivna åldern inte godtas. I sådana fall krävs en åldersbedömning:

- Information från andra databaser.
- Uttalanden från barnets familj, släktingar eller förmyndare.
- Inledande uppskattningar om fysiskt utseende (denna del ska endast övervägas tillsammans med ovanstående bevis, inte enskilt).

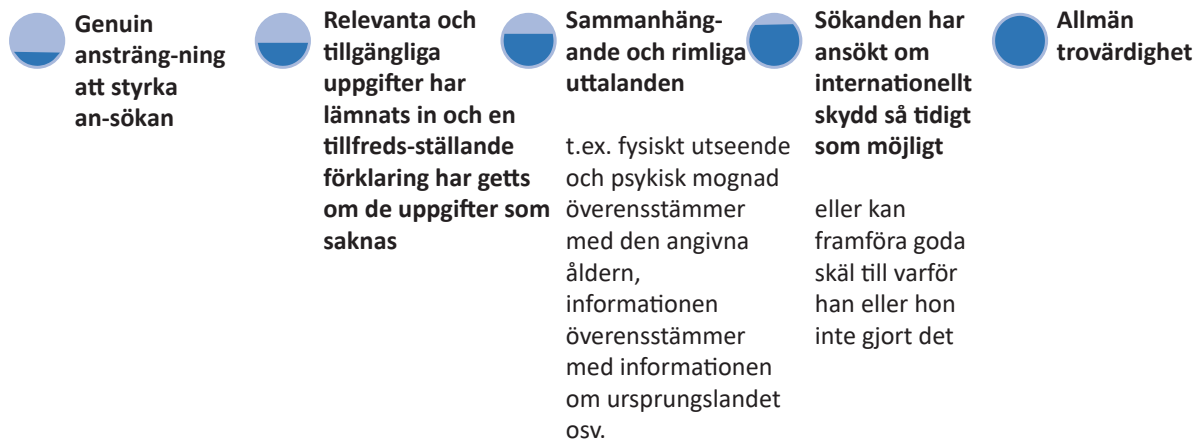
Bevisen kan vägas olika beroende på hur tillförlitliga de är jämfört med varandra.

Efter analysen av ovanstående bevis kan myndigheterna hysa välgrundade tvivel om den angivna åldern. En åldersbedömning kan därför behövas för att uppskatta sökandens ålder.

Sökandens ålder som viktigt faktum

I vissa fall, t.ex. när det gäller barnspecifika motiveringar för internationellt skydd (tvångsäktenskap, barnsoldater osv.) räknas sökandens ålder som ett viktigt faktum ⁽²¹⁾ och är därför relevant för prövningen av ansökan om internationellt skydd. I sådana fall, även om sökandens uttalanden om sin ålder inte kan styrkas av skriftliga eller andra bevis, ska sådana uttalanden betraktas som trovärdiga och godtas utan någon åldersbedömning, om följande villkor är uppfyllda (såsom fastställs i artikel 4.5 i skyddsgrundsdirektivet):

Villkor för att sökandens uttalanden ska betraktas som trovärdiga även om de inte styrks av bevis

Detta är ett särskilt viktigt villkor för ensamkommande barn vilka ofta saknar skriftliga bevis, i synnerhet när det gäller sökande av internationellt skydd.

Informationen bör bedömas av asyl- eller migrationshandläggare med hänsyn till sökandens individuella omständigheter. Förväntningarna på tillgängliga bevis och konsekventa uttalanden bör vara lägre när det gäller sökande som är barn eller antas vara barn, särskilt om de är ensamkommande.

Principen om att hellre fria än fälla genom hela åldersbedömningsprocessen

Eftersom de metoder som används i nuläget inte är tillräckligt noggranna och kan vara ingripande, är det mycket viktigt att principen om att hellre fria än fälla tillämpas systematiskt genom hela åldersbedömningsprocessen. Det är nödvändigt att uppmärksamma och fastställa felmarginalen för de befintliga metoderna i processen och hur den påverkar resultatet. Dessa brister bör inte ha någon negativ inverkan på sökandens rättigheter eller uttalanden. Tvärtom bör korrekt tillämpning av denna princip innebära att myndigheterna tolkar osäkra resultat på ett sätt som gynnar sökanden, dvs. till förmån för flyktingen eller den underårige.

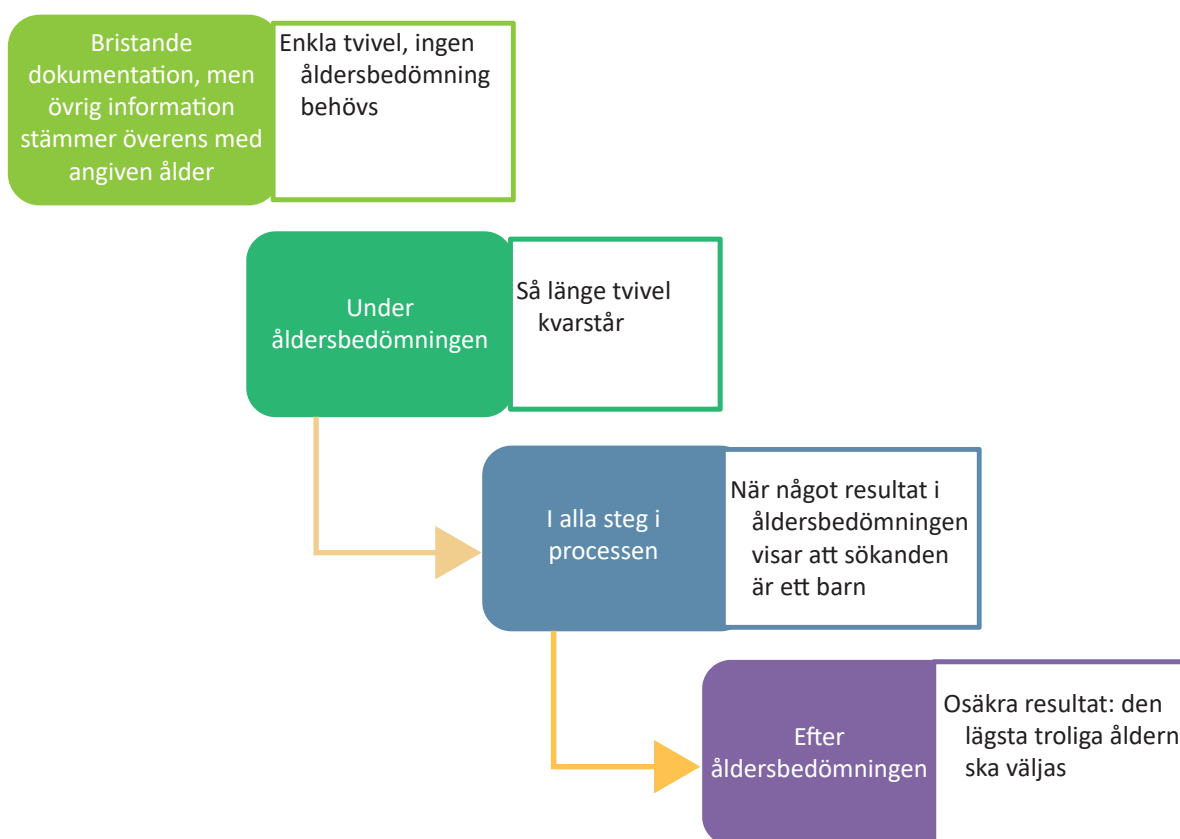
”Medlemsstaterna får använda sig av läkarundersökningar för att fastställa åldern på ensamkommande barn i samband med prövningen av en ansökan om internationellt skydd i sådana fall där medlemsstaterna, efter sökandens allmänna uttalanden eller andra relevanta indikationer hyser tvivel beträffande sökandens ålder. Om medlemsstaterna därefter fortfarande hyser tvivel när det gäller sökandens ålder ska de utgå ifrån att sökanden är underårige.” (artikel 25.5 i direktivet om asylförfaranden)

⁽²¹⁾ Enligt modulen om bevisprövning i Easos praktiska vägledning är viktiga fakta (angivna) fakta med anknytning till ett eller flera villkor för definitionen av en flykting eller person som är berättigad subsidiärt skydd.

En slutlig fördel med att tillämpa denna princip när barn identifieras är att den ger ett omedelbart svar på alla tvivel utan en lång eller kostsam process. Principen kan och bör dessutom tillämpas före och i alla steg under bedömningen om tvivel uttrycks av de experter som deltar i processen (de experter som utför åldersbedömningen eller vid tolkningen av resultaten). Detta är särskilt viktigt i situationer då tillströmningen är stor, då myndigheterna måste fatta snabba beslut och resurserna är överbelastade. Om det är möjligt att man har att göra med ett barn får han eller hon inte betraktas som vuxen och får därför inte placeras på vuxenboende eller förvarsanläggningar, varken före eller under bedömningen.

Sökanden ska betraktas och behandlas som ett barn i alla de steg som visas nedan:

Praktisk tillämpning av principen om att hellre fria än fälla

Principen om att hellre fria än fälla är därför tillämplig i följande fall:

När den (av sökanden) angivna åldern inte styrks av dokumentation men överensstämmer med andra bevis som samlats in av myndigheterna är principen om att hellre fria än fälla direkt tillämplig, vilket innebär att ingen åldersbedömning krävs.

- Om en åldersbedömning utförs ska personen i fråga hellre frias än fällas och ska behandlas som ett barn **under hela processen och så länge tvivel kvarstår**.
- Om någon av de metoder som används **under åldersbedömningen** ger resultat som visar att personen är ett barn ska bedömningen avslutas och den **lägsta möjliga åldern** ska betraktas som giltig.
- Om resultaten fortfarande är **osäkra efter att processen har avslutats** ska man i åldersbedömningen betrakta den **lägsta möjliga åldern** som giltig ⁽²²⁾.

⁽²²⁾ Se artikel 25.5 i direktivet om asylförfaranden och barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 6.

Viktiga resultat från praxis i EU+-staterna

Sökanden betraktas som ett barn under åldersbedömningen i 17 EU+-stater.
En av medlemsstaterna tillämpar en felmarginal på två år till sökandens fördel när resultaten tas emot.
Två EU+-stater tillämpar inte principen om att hellre fria än fälla.

Mer information finns i bilaga 4 till denna publikation.

Förmyndare/företrädare

Som en viktig skyddsåtgärd för ensamkommande barn ska **en oberoende och kvalificerad förmyndare/företrädare utses snarast möjligt** för det förmodade barnet (se artikel 25.1 i direktivet om asylförfaranden).

En företrädare är en person eller organisation som av behöriga organ utsetts för att bistå och företräda ett ensamkommande barn i förfaranden. Företrädaren tillgodoser barnets bästa och företräder barnet rättsligt vid behov⁽²³⁾. Företrädaren bör därför utses snarast möjligt och innan någon åldersbedömningsundersökning inleds. Företrädaren ska dessutom vara **oberoende** för att undvika intressekonflikter, vilket säkerställer att denne agerar för barnets bästa på det sätt som fastställs i artiklarna 24.1 och 25.1 a i direktivet om asylförfaranden (omarbetning) och i artikel 24 i direktivet om mottagningsvillkor (omarbetning). Om en permanent förmyndare av praktiska skäl inte snabbt kan utses för barnet bör åtgärder vidtas för att utse en person som tillfälligt utför förmyndarens uppgifter. I sådana fall gäller samma villkor (kvalifikationer och oberoende) för den tillfälliga förmyndaren som för permanenta förmyndare. Företrädaren bör **informeras och rådfrågas** om alla aspekter i åldersbedömningsprocessen och bör kunna närvara under undersökningarna om barnet vill det. När en åldersbedömning anses vara för barnets bästa men barnet inte samtycker till den kan förmyndaren/företrädaren eventuellt ändå **samtycka** till bedömningen. Detta måste dock kommuniceras väl mellan barnet och företrädaren för att inte äventyra förtroendet mellan dem.

Förmyndaren/företrädaren bör även närvara under intervjun i bedömningen av barnets bästa, om det är möjligt. Om barnets juridiska rådgivare är tillgänglig bör även denne kontaktas och ges tillfälle att närvara under intervjun⁽²⁴⁾.

Processen bör fortsätta med förmyndaren/företrädaren på plats, om inte barnet önskar något annat. Förmyndaren/företrädaren bör i alla fall nära följa processen för att kunna ge sökanden råd när så behövs.

Viktiga resultat från praxis i EU+-staterna

23 EU+-stater tillåter att en oberoende person som stöder sökanden närvarar under undersökningarna. I tolv av dem sköts denna uppgift av förmyndaren eller företrädaren.
En EU+-stat tillåter endast en sådan oberoende person i Dublinförfaranden.
En EU+-stat tillåter att en stödjande person närvarar under rättsmedicinska undersökningar.
En EU+-stat tillåter det inte alls.

Mer information finns i bilaga 4 till denna publikation.

⁽²³⁾ Artikel 2 n i direktivet om asylförfaranden.

⁽²⁴⁾ Här kan checklistan för bedömningen av barnets bästa i bilaga 2 vara användbar.

Ytterligare riktlinjer om förmyndarens roll i åldersbedömningsprocessen finns i FRA:s handbok *Förmyndarskap för barn som inte tas om hand av sina föräldrar* ⁽²⁵⁾, som innehåller följande:

Vad förmyndaren kan göra i samband med åldersbedömning:

- Kontrollera att det finns ett **legitimt skäl** för åldersbedömningen och begära att barn som är klart underåriga inte ska utsättas för en sådan bedömning.
- Se till att barnet får all **relevant information** om förfarandet för att fastställa dess ålder, inklusive tydlig information om syftet, processen och eventuella konsekvenser. Informationen bör tillhandahållas på ett barnvänligt sätt och på ett språk som barnet förstår.
- Se till att åldersbedömningen utförs med barnets och förmyndarens **informerade samtycke**.
- Kontrollera att åldersbedömningen utförs av oberoende yrkesutövare med **lämplig sakkunskap** som känner till barnets etniska och kulturella bakgrund, och att bedömningen sker på ett säkert och barn- och genusmedvetet sätt med vederbörlig respekt för barnets värdighet.
- Om det fortfarande råder tvivel om barnets ålder efter åldersbedömningen, insistera på att personen i fråga ska betraktas som **barn**.
- Se till att **resultatet** av bedömningen förklaras för barnet på ett barnvänligt sätt och på ett språk som han eller hon förstår.
- Begära att **resultatet** av bedömningen överlämnas till förmyndaren och förs in i barnets akt.
- Tillsammans med barnet se över **möjligheten att överklaga** beslutet om åldersbedömning, i enlighet med nationell lagstiftning.
- Med barnets godkännande, **närvara** vid åldersbedömningen.

Exempel från praxis

DK – Förseningar i att utse förmyndare för ensamkommande barn kan bero på tvister om barnets ålder. Detta kan uppstå om åldersbedömningsförfaranden måste slutföras innan en förmyndare utses. För att motverka sådana förseningar är danska Röda korset den organisation som utsetts för att utnämna en s.k. bisittare som en kontaktperson mellan barnet och myndigheterna (en *bisidder*).

UK – Skottlands förmyndarskapstjänst *Scottish Guardianship Service* (som har inrättats utan någon lagstadgad roll) arbetar med barn och unga som kommer till Skottland utan medföljande vuxen och skilda från sina familjer. Tjänsten stöder och arbetar med unga under 18 år som söker asyl eller har fallit offer för människohandel från utanför EU. Den arbetar också med personer som behandlas som barn under 18 år men vars ålder är omstridd och som därför genomgår en åldersbedömning. Förmyndare utses för barn och unga för att de ska få hjälp att förstå, delta i och navigera genom de komplexa immigrations-, rätts- och socialhjälpssystemen.

Rätt till information

Före prövningen av ansökan om internationellt skydd ska barnet få all **relevant information på ett barnvänligt sätt** och på ett språk som han eller hon förstår. Det ska säkerställas att barnet förstår informationen innan bedömningen fortskrider. Informationen bör lämnas ut gratis och sökanden eller förmyndaren/företrädaren bör få svar på sina frågor. Det är mycket viktigt att se till att sökanden förstår processen, syftet och konsekvenserna (t.ex. att han eller hon kan förklara detta med egna ord). Vissa sökande kanske inte vågar ställa frågor på grund av sin ålder, kulturella bakgrund eller psykiska tillstånd. Att använda barnvänligt material eller material som är anpassat till personens särskilda behov kan vara till hjälp för att sökanden ska förstå processen, men i praktiken är det kunskapen och den empatiska och stöttande inställningen hos den person som ger informationen som är av största vikt för att detta ska

⁽²⁵⁾ Handboken är tillgänglig på https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-guardianship-children_en_0.pdf.

lyckas. Information ska ges systematiskt under hela processen och bevis på att informationen har getts bör dokumenteras (när den gavs, av vem osv.). Informationen bör omfatta åtminstone följande:

- Tvivlen om åldern och skälen till dessa tvivel.
- Möjligheten att åldern kan uppskattas genom en åldersbedömning, som kan omfatta en medicinsk undersökning om sökanden samtycker.
- Information om metoden och processen (vilka metoder som används, varför just de metoderna har valts, hur noggrann och ingripande metoden är, vilka effekter den särskilda metoden kan ha osv.).
- Tvivel och oro ska bemötas, och det är mycket viktigt att information ges systematiskt och att sökanden är väl införstådd med processen och syftet för att göra det lättare att ge samtycke.
- De rättigheter och skyldigheter som är kopplade till processen (konsekvenserna får inte vara för skadliga eftersom de då skulle snedvrída sökandens samtycke).
- Rätten att vägra att genomgå en medicinsk undersökning och konsekvenserna av detta.
- Möjligheten att bestrida resultatet av åldersbedömningen.
- Nästa steg efter detta.

Viktiga resultat från praxis i EU+-staterna

Majoriteten av alla uppgiftslämnare (15 EU+-stater) ger information om alla de metoder som används i åldersbedömningsprocessen. Nio EU+-stater ger dock bara information när medicinska metoder används.

22 EU+-stater ger sökande information på ett språk som de förstår eller förväntas förstå.

En EU+-stat informerar endast om resultatet när sökanden bedöms vara äldre än den angivna åldern.

En EU+-stat säkerställer att det formella beslutet förklaras av socialarbetare.

Mer information finns i bilaga 4 till denna publikation.

Rätt att fritt uttrycka sina åsikter och rätt att höras

Enligt vad som anges i barnkonventionen (artikel 12) och analyseras i barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 12 gäller rätten att höras alla barn som är i stånd att bilda egna åsikter. Att ge information och stöd är avgörande för att bidra till utvecklingen av barnets förmåga att bilda sina egna åsikter.

Efter att ha fått och förstått informationen ska sökandens åsikter samlas in och beaktas i alla frågor som påverkar honom eller henne, i enlighet med ålder och mognad. Denna rätt ska tillämpas systematiskt genom hela förfarandet och i åtminstone följande fall:

- Åsikterna bör samlas in närhelst myndigheterna hyser **tvivel** om de uppgifter eller bevis som lämnats av sökanden. Ett enkelt försök att utbyta åsikter och på ett konstruktivt sätt förklara varför den angivna åldern inte godtas eller varför informationen inte räcker kan hjälpa sökanden att förstå processen och öka villigheten att samarbeta.
- Om det finns **motstridigheter** i relation till sökandens ålder ska han eller hon få möjlighet och tid att förklara dem antingen muntligt eller skriftligt.
- Ibland kan sökanden **styrka den angivna åldern** genom att tillhandahålla ytterligare handlingar, bevis eller trovärdiga förklaringar. I sådana fall skulle dessa förklaringar och omständigheter innebära att ingen åldersbedömning behöver utföras.
- Om sökanden **vägrar att genomgå** en medicinsk undersökning ska skälen utforskas och sökanden bör därför också höras. Ibland kan man komma tillrätta med sådan ovilja med hjälp av mer information eller genom att anpassa processen till sökandens behov, t.ex. genom att välja en annan metod.

- Eftersom konsekvenserna av att identifieras som vuxen eller barn är långtgående bör sökanden ges möjlighet att **bestrida resultatet** på ett snabbt och tillgängligt sätt om ett slutgiltiga resultatet av åldersbedömningen skiljer sig från den angivna åldern.
- Ett kontinuerligt engagemang och deltagande i processen bidrar till att minska känslor av osäkerhet och obehag och att skapa förtroende mellan sökanden och myndigheterna i EU+-värdstaterna. Barn som intervjuas är ofta oroliga över att uppfattas som lögnare. De kan dessutom befinna sig i en posttraumatisk situation. Företrädarens närvaro är central för att sökandens åsikter ska **höras och beaktas** i enlighet med dennes ålder och mognad, och barnet kommer därför att ha fått hjälp att fatta ett informerat beslut att genomgå undersökningarna med användning av metoden i fråga.

Att uppmuntra barnet att vara tillmötesgående med att lämna information om sin ålder är av största vikt för att fastställa behovet att utföra åldersbedömningen. De handläggare som har direkt kontakt med barnet bör därför utbildas i användning av **barnvänliga intervjuetekniker**. De bör även ha den bakgrundsinformation och sakkunskap (bl.a. om de barnspecifika omständigheterna) om barnets ursprungsland ⁽²⁶⁾ som krävs för att korrekt bedöma den information om ålder som lämnas av barnet. Om det är möjligt bör även tolken vara förtrogen med hur man intervjuar barn.

Informerat samtycke och rätt att vägra

Med informerat samtycke menas ett kostnadsfritt, frivilligt och informerat beslut. Enligt artikel 25.5 i direktivet om asylförfaranden (omarbetning) måste sökande och/eller deras företrädare ge samtycke till en medicinsk undersökning. Samtycke är inte ett rättsligt krav när icke-medicinska metoder används, men det är alltid bra att sträva efter det. Det kan erhållas genom ett systematiskt och effektivt tillhandahållande av information och en god förståelse av processen och dess syfte.

Informerat samtycke bör erhållas från sökande och/eller deras företrädare innan åldersbedömningen inleds och efter att all relevant information har getts för att sökande ska kunna fatta ett **informerat beslut**. I synnerhet bör den medicinska undersökningens möjliga inverkan förklaras, liksom rätten att vägra och konsekvenserna om sökanden skulle vägra att genomgå undersökningen. Man bör även se till att detta förstås väl.

Som tidigare sagts har sökanden rätt att vägra att genomgå medicinska undersökningar. Ibland kan sådan ovilja klaras upp med hjälp av mer information eller genom att anpassa processen till sökandens behov, t.ex. genom att välja en annan metod. Det faktum att en sökande har vägrat att genomgå en medicinsk undersökning bör inte vara ett hinder för den beslutande myndigheten att fatta beslut om ansökan om internationellt skydd (artikel 25.5 i direktivet om asylförfaranden). Dessutom får ett beslut om avslag på en ansökan om internationellt skydd inte baseras enbart på vägran att genomgå en medicinsk undersökning. En sådan vägran bör inte leda till några automatiska antaganden eller konsekvenser. Vid vägran får sökanden heller inte automatiskt anses vara vuxen. Skälen ska i stället undersökas, sökandens situation ska bedömas från fall till fall och vägran får inte medföra så oproportionerligt negativa konsekvenser att sökanden känner sig tvingad att ge samtycke. Om sökanden beslutar att inte genomgå åldersbedömningen utan någon motivering till vägran ska bedömningen fortsätta med de uppgifter som myndigheterna har till förfogande.

Viktiga resultat från praxis i EU+-staterna

- I elva EU+-stater krävs informerat samtycke från sökanden oavsett åldersbedömningsmetod.
- I tolv EU+-stater söker man samtycke från sökanden endast om medicinska metoder kommer att användas.
- I fyra EU+-stater krävs inget samtycke för någon metod (två av dem kräver inget samtycke eftersom de inte använder medicinska metoder).
- Å andra sidan kräver sex EU+-stater samtycke från företrädaren i samtliga fall.

⁽²⁶⁾ Easo samlar in och sammanställer information om [ursprungsländer](#).

- I sju EU+-stater krävs endast samtycke från företrädaren om en medicinsk undersökning kommer att användas.
- I en EU+-stat krävs samtycke från företrädaren om sökanden verkar vara under 14 år.
- I fem EU+-stater krävs inget samtycke från företrädaren i något fall.
- 15 EU+-stater ger sökanden möjlighet att vägra åldersbedömningen oavsett metod.
- Sju EU+-stater ger endast denna möjlighet för medicinska undersökningar.
- Tre EU+-stater erbjuder inte denna möjlighet.
- Om konsekvenserna av en vägran att genomgå en medicinsk åldersbedömning:
 - 15 EU+-stater betraktar inte automatiskt sökanden som vuxen.
 - Sex EU+-stater betraktar sökanden som vuxen om det inte finns någon motivering till vägran eller något annat som visar att sökanden är ett barn.
 - Sex EU+-stater betraktar automatiskt sökanden som vuxen om han eller hon vägrar att genomgå åldersbedömningen.
- När beslut ska fattas om ansökan om internationellt skydd beaktas en sådan vägran inte i sju EU+-stater, medan den beaktas i 14 EU+-stater.
- En EU+-stat förtydligade att man endast beaktar vägran om det är relevant för innehållet i ansökan att sökanden är underårig (barnspecifika skäl för förföljelse eller allvarlig skada).

Mer information finns i bilaga 4 till denna publikation.

Principen om tystnadsplikt och dataskydd för säkerhetshänsyn

Tystnadsplikt avser behandling av information. När information lämnas i förtroende och därför är konfidentiell får den endast delas med samtycke från den person som informationen rör, eller med behöriga parter om det föreskrivs i nationell lagstiftning. Dessutom får endast den information som krävs för att dessa parter ska kunna genomföra sina uppgifter delas. Om detta inte föreskrivs i lagstiftningen måste informationsinnehavaren få informationsägarens samtycke till att dela informationen med en annan part. Innan känslig information lämnas ut måste barnets samtycke till att dela informationen sökas på ett åldersanpassat sätt. Alla som deltar i åldersbedömningsprocessen bör förstå och vara bundna av kraven på dataskydd. Utöver detta bör informerat samtycke inhämtas från en enskild person innan hans eller hennes information delas ytterligare. Information får dessutom endast samlas in och användas för åldersbedömningsändamål.

Principen om tystnadsplikt är nära kopplad till säkerhetshänsyn. Säkerhets- och konfidentialitetsgarantier ska finnas som viktiga skyddsåtgärder i åldersbedömningsprocessen. Detta gäller särskilt om informationen rör ensamkommande barn som eventuellt är i behov av internationellt skydd.

Denna hänsyn blir ännu viktigare när man söker information i ursprungslandet för ett barn som ansöker om internationellt skydd.

Om sökanden saknar åldersstyrkande handlingar, och om uttalandena inte räcker för att bevisa sökandens ålder, ska myndigheterna vara proaktiva när det gäller att söka denna information på andra sätt. Det finns många olika sätt att göra detta, t.ex. genom nationella databaser eller EU+-statsdatabaser, familjemedlemmar som kan ha ytterligare handlingar eller ambassader i andra länder.

I vilket fall bör barnets status som asylsökande eller flyktning aldrig nämnas när åldersbedömningen genomförs, vilket framhävs i barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 6⁽²⁷⁾ (punkt 80). Om principen om tystnadsplikt inte respekteras kan det äventyra säkerheten för de av barnets familjemedlemmar som är kvar i ursprungslandet. Barnet kan bli en *sur place*-flyktning (punkt 23), vilket innebär att om barnet söker internationellt skydd kan utelämnandet av denna information till myndigheterna i ursprungslandet leda till att sökanden utsätts för förföljelse eller allvarlig skada vid återvändandet.

⁽²⁷⁾ Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 6 (2005) om behandlingen av ensamkommande barn och barn som har skilts från föräldrarna utanför ursprungslandet.

De negativa konsekvenserna av att bryta mot principen om tystnadsplikt vad gäller information som samlas in i samband med ett förfarande för internationellt skydd, bl.a. information som samlas in för åldersbedömningen, kan allvarligt påverka inte bara det enskilda barnet och dennes familj, utan även asylsystemets integritet.

Kvalificerade yrkesutövare med erfarenhet av att arbeta med barn

Alla som arbetar med eller för barn bör få lämplig grund- och vidareutbildning om barns rättigheter och behov. De bör ha de färdigheter som krävs inom sitt kompetensområde för att delta i åldersbedömningen, eller utbildas i detta.

Minst ingripande metod

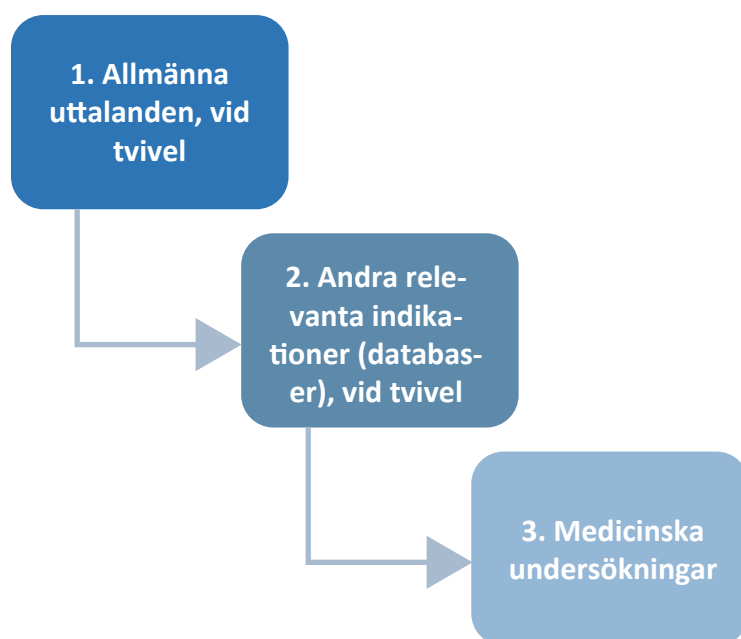
Enligt direktivet om asylförfaranden (omarbetning) ska åldersbedömningen utföras med den minst invasiva typen av undersökning i förhållande till den nivå av tillförlitlighet som krävs. Undersökningen ska ske med full respekt för den personliga värdigheten.

Termen **invasiv** används ofta vid medicinska förfaranden och innebär att instrument eller andra föremål förs in i kroppen eller i någon kroppskavitet. Det omfattar även snitt i vävnader. Termen kan användas synonymt med *ingripande*, och båda termerna kan ses som utbytbara på detta område. De negativa effekterna av åldersbedömningsmetoderna rör dock inte alltid de fysiska effekter som nämnts utan även ingripande i någons personliga integritet. Den rekommenderade termen är därför **ingripande**, eftersom den har en bredare **betydelse**.

Nivån av ingripande beror på metodens inverkan på någons personliga integritet (ingående intervju), vilket skiljer sig från inverkan på någons fysiska hälsa (t.ex. joniserande strålning) eller psykiska hälsa (t.ex. att väcka minnen till liv av traumatiska händelser). De individuella övervägandena kan göra det mycket svårt att nå samförstånd om vilka metoder som är mer ingripande än andra, och därför att objektivt gradera dem som sådana. På grund av detta bör ingripande bedömas från fall till fall, beroende på den särskilda sökandens omständigheter. Vissa sökande kan till exempel ha tidigare erfarenheter av trauman. För sådana sökande kanske en handledsröntgen inte uppfattas som psykiskt ingripande, medan en intervju med en påtaglig psykologisk del, som att minnas tidigare händelser, skulle kunna vara plågsam för dem. I andra fall kan användning av en särskild spole vid magnetisk resonanstomografi (MR) vara klaustrofobisk och därför olämplig för en del sökande.

På grund av detta är det fortfarande en utmaning för myndigheterna att välja den minst ingripande metod och åldersbedömningsprocess som lämpar sig för den särskilda sökandens behov. I artikel 25.5 i direktivet om asylförfaranden (omarbetning) ges dock användbara riktlinjer i denna fråga.

”Medlemsstaterna får använda sig av läkarundersökningar för att fastställa åldern på ensamkommande barn [...] i sådana fall där medlemsstaterna, efter sökandens allmänna uttalanden eller andra relevanta indikationer hyser tvivel beträffande sökandens ålder.” (artikel 25.5 i det omarbetade direktivet om asylförfaranden)

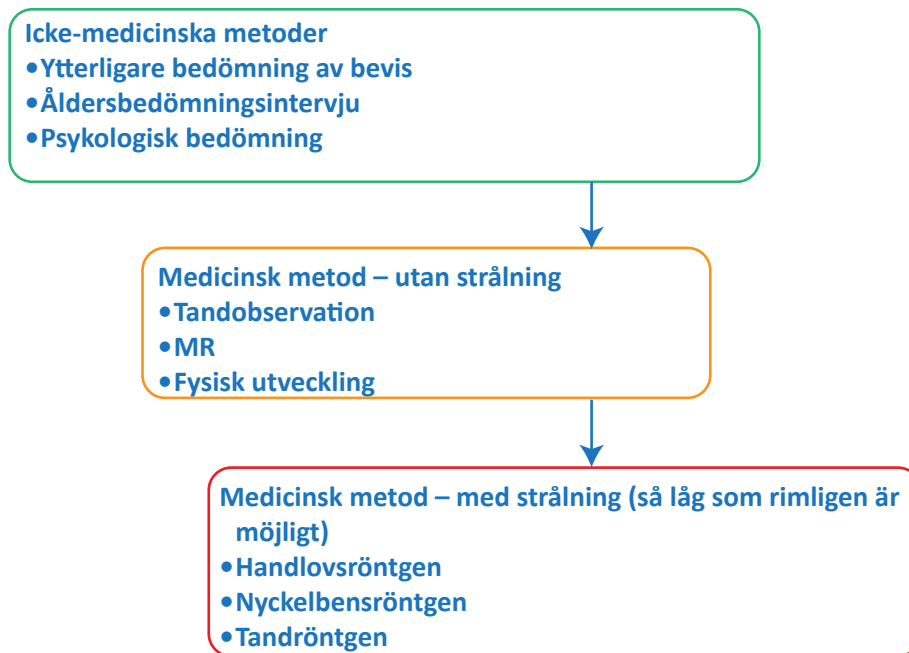
Till följd av detta måste myndigheterna först undersöka alla befintliga bevis, inklusive uttalanden och relevanta indikationer, innan de beslutar om någon ytterligare bedömning behöver genomföras.

Myndigheterna ska därför vara proaktiva i att **samla in och analysera alla befintliga bevis** som de har till förfogande. Detta omfattar inte bara personens handlingar utan även information från andra familjemedlemmar som kan ha information om och bevis på personens ålder (t.ex. ett äldre syskon med ålderstyrkande handlingar), andra databaser osv. Denna information bör samlas in på villkor att det inte äventyrar säkerheten för sökanden och dennes familj. När myndigheterna samlar in denna typ av information anses de inte utföra en åldersbedömning. Det betraktas i stället som en vanlig bevisanalys av asyl- eller migrationsmyndigheterna som del av deras arbete.

Om de tillgängliga handlingarna eller bevisen inte ger direkt information om åldern krävs en djupare analys eller undersökning, och efter detta en **ytterligare bevisanalys**. Denna analys betraktas som en åldersbedömningsmetod och skiljer sig från den vanliga insamlingen av information i stycket ovan. Denna metod utforskas mer utförligt tillsammans med andra metoder i kapitel 4, där för- och nackdelarna med varje enskild metod analyseras.

Några av de medicinska metoder som används för åldersbedömning omfattar användning av strålning (handlovs-, nyckelbens-, bäcken- eller tandröntgen). Dessa metoder innebär risk för potentiellt skadliga effekter som strålningen kan ha på sökandens hälsa. Av denna anledning bör mindre ingripande (icke-medicinska) metoder användas först, och om det verkar nödvändigt att använda medicinska metoder ska strålningsfria metoder prioriteras framför metoder som använder strålning. Bilden nedan utgör en visuell guide för hur metoderna ska prioriteras.

Prioritering av åldersbedömningsmetoder

Att använda metoder med strålning ska endast anses vara nödvändigt som en sista utväg. Om sådana metoder måste användas ska alla nödvändiga försiktighetsåtgärder vidtas för att förebygga risken för möjliga negativa effekter. Den strålningsdos som sökanden exponeras för varierar i praktiken beroende på det exponerade området, utrustningen och nationell lagstiftning. I detta hänseende är det mycket viktigt att tillämpa "så låg som rimligen är möjligt"-principen (ALARA-principen). ALARA-principen är en strålskyddsprincip som går ut på att använda alla rimliga metoder för att göra strålningsdoserna så små som möjligt och begränsa utsläpp av radioaktiva material i miljön. ALARA-principen är inte bara en god strålskyddsprincip utan också ett lagstadgat krav för alla strålskyddsprogram. Tid, avstånd och skärmning är tre centrala faktorer för att hålla strålningsdoserna så låga som rimligen är möjligt:

1. Tid: Kortare tid för strålningsexponering sänker strålningsdosen.
2. Avstånd: Genom att öka avståndet mellan den person som röntgas och strålkällan minskas exponeringen med kvadraten på avståndet. Genom att fördubbla avståndet mellan kroppen och strålkällan minskas exponeringen med en faktor på fyra.
3. Skärmning: Det finns flera typer av skärmning som används för att minska exponeringen, bl.a. blyförkläden, mobila blyskärmar, blyglasögon och blybarriärer. Vid arbete i områden med hög strålning är det viktigt att använda skärmning så mycket som möjligt.

En annan viktig faktor som måste beaktas är hur ingripande bedömningen är, inte bara med tanke på vilken metod som väljs utan även hur undersökningarna utförs.

- Undersökningar bör aldrig tvingas på sökande eller vara kulturellt olämpliga. Yrkesutövare bör vara kvalificerade och utbildade i känsliga frågor som rör genus och kultur.
- Interna riktlinjer om hur undersökningen ska utföras bör spegla de åtgärder som krävs för att se till att sökanden kan välja om en man eller kvinna ska utföra undersökningen och tolkningen, eller för att se till att undersökningen utförs av högst två personer, för att göra situationen mindre skrämmande för sökanden.
- De lokaler i vilka metoden/förfarandena utförs ska vara lämpliga för att undersökningen ska vara så privat som möjligt, med hänsyn till principen om tystnadsplikt och barnets rättigheter, inklusive skydd av barn.

- Undersökningar som kräver att sökanden klär av sig naken och att könsdelar eller intima delar observeras eller mäts bör uteslutas eftersom de är mycket ingripande, särskilt för personer med en annan bakgrund eller personer som kan ha utsatts för övergrepp.

På grund av detta bör åldersbedömningen aldrig omfatta någon metod som kräver att sökanden klär av sig naken eller att könsdelar observeras eller undersöks som en del av bedömningen av sexuell mognad.

Exempel från praxis

FR – I enlighet med lagen av den 14 mars 2016 om skydd av barn är användning av röntgenstrålning nu begränsad, och observation av sexuell mognad är uttryckligen förbjuden som metod för att bedöma åldern på personer som anger att de är under 18 år.

UK – Immigrationshandläggare vid gränsen får göra en inledande bedömning när en ensamkommande ung person först upptäcks, baserad på denna persons egna uppgifter, tillgängliga handlingar och immigrationshandläggarens bedömning av personens fysiska utseende och beteende. Detta är inte bindande och kan bestridas eller överklagas av personen. Immigrationshandläggaren får begära ytterligare förtydligande om den uppfattning som bildats om personens ålder. I båda situationerna ska principen om att hellre fria än fälla tillämpas om personen bestrider resultatet eller om immigrationshandläggaren anser att personen kan vara under 18 år. Personen ska då behandlas som ett barn. Det innebär att han eller hon överförs till en lokal myndighets barnomsorgsavdelning, som därefter blir ombedd att göra en åldersbedömning. Hur den lokala myndigheten gör detta föreskrivs inte i lagstiftningen, men praxis har utvecklats där man använder två socialarbetare för att bedöma personen och fastslå åldern utifrån den bedömningen. De använder sin utbildning och erfarenhet av att arbeta med unga för att komma till en slutsats.

CY – I det relevanta förfarandet används en övergripande strategi och både medicinska och icke-medicinska undersökningar.

Icke-medicinska undersökningar:

1. Handlingar som lämnats in av sökanden.
2. Meddelande från distriktskontoret för socialtjänster.
3. Åldersbedömningsintervjuer som utförs av asyltjänsten.

Om asyltjänsten fortfarande ifrågasätter sökandens ålder, efter att ha utfört alla icke-medicinska undersökningar (1–3), får den använda medicinska undersökningar för att fastställa sökandens ålder i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 10.1 G i den nationella flyktinglagstiftningen.

Alla medicinska undersökningar utförs i närvaro av en tolk och barnets förmyndare.

Noggrannhet och felmarginal

Termen *noggrannhet* definieras som **kvalitet eller riktighet eller precision**. Detta är en grundläggande fråga när det gäller åldersbedömningsprocessen. För närvarande finns ingen åldersbedömningsmetod som kan ge helt noggranna resultat om en persons kronologiska ålder. De nuvarande metoderna kan endast erbjuda en uppskattning av åldern, och därför rekommenderas termerna *åldersbedömning* eller *åldersuppskattning* framför *åldersfastställande*. Eftersom alla metoder har en felmarginal bör denna aspekt alltid dokumenteras, särskilt i fråga om osäkra resultat. Eftersom inte alla metoder kan uppskatta alla åldersspann bör valet av metod bero på vilket åldersspann det rör sig om (en del metoder är mer

noggranna i särskilda ålderssegment än andra). En annan faktor som bör beaktas är könet på den sökande som genomgår bedömningen, eftersom metoden kan ha olika felmarginaler beroende på kön ⁽²⁸⁾.

Enligt de riktlinjer som föreslagits av Ritz-Timme et al. ⁽²⁹⁾ måste en åldersbedömningsmetod uppfylla följande krav för att betraktas som godtagbar:

1. Metoden ska vara öppen och påvisbar och ha lagts fram för det vetenskapliga samfundet i regel genom publikation i expertgranskade tidskrifter.
2. Det bör finnas tydlig information om metodens noggrannhet vad gäller åldersbedömning.
3. Metoden måste vara tillräckligt noggrann för att lösa alla underliggande frågor och uppfylla de särskilda kraven i det särskilda fallet.
4. Vid åldersbedömning av levande personer bör hänsyn tas till principerna om medicinsk etik och rättsliga föreskrifter, särskilt om metoden omfattar medicinskt ingripande.

Enligt Schmeling et al. 2011 ⁽³⁰⁾ måste referensmaterial uppfylla följande krav för att betraktas som **noggrant** (Solari, A. C. och Ambramovitch, K., "The accuracy and precision of third molar development as an indicator of chronological age in Hispanics", *Journal of Forensic Sciences*, vol. 47 nr. 3 [2002]: 531–535):

- Lämplig urvalsstorlek.
- Bekräftad ålder på försökspersoner.
- Jämn åldersfördelning.
- Könsuppdelning.
- Uppgifter om undersökningsdatum.
- Tydlig definition av de undersökta egenskaperna.
- Exakt beskrivning av metodiken.
- Uppgifter om referenspopulation i förhållande till genetisk-geografiskt ursprung.
- Socioekonomisk status.
- Hälsotillstånd.
- Uppgifter om gruppstorlek, medel- eller medianvärde och ett variationsmått för varje undersökt egenskap.

Bedömningens felmarginal bör dokumenteras och föras in i rapporten på ett läsarvänligt sätt. Detta ska göras för att se till att resultaten tolkas korrekt och förstås av andra yrkesutövare som inte har några medicinska sakkunskaper, t.ex. tjänstemän inom brottsbekämpningen, domare, åklagare, förmyndare/ företrädare eller asyl- och migrationshandläggare.

DE – Om inga slutgiltiga resultat erhålls efter den inledande undersökningen bör principen om att hellre fria än fälla fortfarande gälla och andra åldersbedömningsmetoder ska användas gradvis som en del i processen. På så vis grundas beslutet på ett bredare spektrum av bevis, vilket gör det tillförlitligare. De tyska delstaterna ansvarar för åldersbedömningen av ensamkommande barn, vilken sker vid omhändertagandet av dem (*Inobhutnahme*) så snart de kommer i kontakt med en tysk myndighet. Deras respektive beslut utgör dessutom grunden för asylofförandet.

I ingressen till den lag som ändrade den tyska lagsamlingen om social trygghet under 2015 hänvisas till rekommendationer från arbetsgruppen för den statliga ungdomsvården (*Bundesarbeitsgemeinschaft Landesjugendämter*).

⁽²⁸⁾ Tscholl, P.M., Junge, A., Dvorak, J. och Zubler, V., 2015, "MRI of the wrist is not recommended for age determination in female football players of U-16/U-17 competitions", *Scand J Med Sci Sports*, doi:10.1111/sms.12461.

⁽²⁹⁾ Ritz-Timme, S., Cattaneo, C., Collins, M.J. et al., "Age estimation: the state of the art in relation to the specific demands of forensic practice", *Int J Legal Med*, vol. 113 nr. 3 (2000): 129–136.

⁽³⁰⁾ Schmeling, A., Garamendi, P. M., Prieto, J. L. och Landa, M. I., "Forensic age estimation in unaccompanied minors and young living adults", *Forensic medicine – From old problems to new challenges*, Vieira, D. N. (red.), InTech (2001), <https://www.intechopen.com/books/forensic-medicine-from-old-problems-to-new-challenges/forensic-age-estimation-in-unaccompanied-minors-and-young-living-adults>.

Avsnitt 42 i lagsamlingen om social trygghet utgör därmed grunden för processen för att fastställa ålder och inför ett gradvist förfarande. Arbetsgruppen för den statliga ungdomsomsorgen tillråder att konsultera rekommendationerna från arbetsgruppen för rättsmedicinsk åldersdiagnostik (*Arbeitsgemeinschaft für Forensische Altersdiagnostik*, AGFAD – se http://campus.uni-muenster.de/fileadmin/einrichtung/agfad/empfehlungen/empfehlungen_ausserhalb_strafverfahren.pdf) för processen för fastställande av ålder.

NO – En ny metod för att avläsa resultat om stadier på röntgenbilder av händer och visdomständer har utvecklats av den rättsmedicinska avdelningen på Oslo universitetssjukhus. Metoden utgörs av en statistisk modell där data från två radiologiska metoder kombineras: Demirjians klassifikation av stadier för visdomständer samt hand- och handledsatlasen av Greulich och Pyle. Den omfattar totalt över 14 000 personer (av båda könen). Den statistiska modellen utgår från inrättandet av en övergångsmodell med flera kombinerade/sammanställda dataset (för varje kön), och Bayes sats används för att få fördelningarna av de kronologiska åldrarna uttryckt i stadier. Resultaten visas som 95 %-iga och 75 %-iga sannolikhetsintervall och som en procentandel fall under 18 och under 16 år. På grund av stora biologiska variationer som går utöver innehållet i referensmaterialet kan resultaten inte räknas som helt övertygande. Tydliga resultat kan dock ges en relativt hög vikt i den övergripande bedömningen. Oslo universitetssjukhus har nyligen publicerat en heltäckande handbok om denna åldersbedömningsmetod (kallad *BioAlder*).

Viktiga resultat från praxis i EU+-staterna

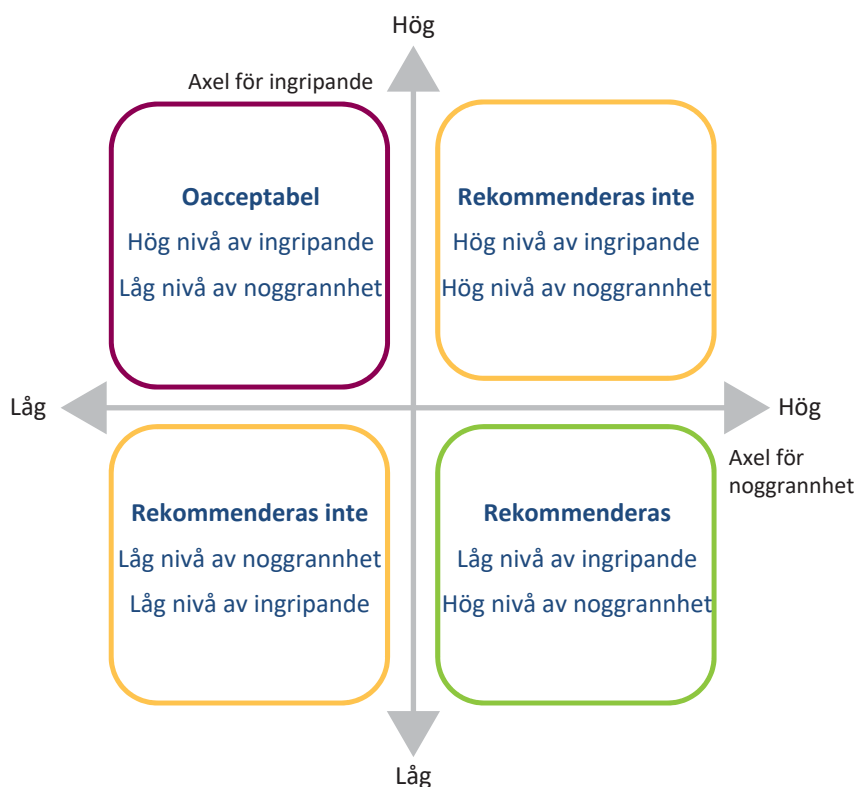
När det gäller osäkra resultat i åldersbedömningsprocessen tillämpar 16 EU+-stater principen om att hellre fria än fälla, medan sex EU+-stater inte tillämpar den och endast tar hänsyn till tillgängliga bevis eller uppgifter.

Mer information finns i bilaga 4 till denna publikation.

Att kombinera ingripande och noggrannhet

Metoder bör väljas med hänsyn till hur ingripande och noggranna de är. Metoder som är mindre ingripande och mer noggranna ska väljas i första hand, medan metoder som är mindre ingripande men också mindre noggranna ska väljas i sista hand. Bedömningen ska stoppas när en metod blir mycket ingripande, oavsett hur noggrann den är. Att klä av sig naken eller visa upp sina könsdelar är mycket påfrestande för alla, men det är ännu mer traumatiskt för barn som kan ha utsatts för övergrepp vid förföljelse i deras ursprungsland eller under migrationen. Sådana metoder medför en hög nivå av ingripande och en ökad risk för traumatisering som gör att dessa undersökningar är oacceptabla för åldersbedömningsändamål.

Övervägande av ingripande och noggrannhet

Rätt till effektivt rättsmedel

Vid ett negativt beslut (om den angivna åldern inte stämmer) bör myndigheterna förklara skälen till beslutet och informera sökanden om hur det kan bestridas. Att betrakta sökanden som barn eller vuxen kan påverka hur förfarandet för internationellt skydd utförs (prioritering, garantier osv.). Ett beslut om åldersbedömning bör därför fattas separat från och före beslutet om internationellt skydd. Om det inte finns någon enskild rätt att överklaga resultatet av själva åldersbedömningsbeslutet ska det vara möjligt att bestrida resultatet genom en rättslig omprövning, eller som en del av övervägandet av den övergripande skyddsansökan. Personen i fråga bör ha tillgång till en företrädare eller juridiskt stöd för att få hjälp i processen. När det separata beslutet fattas bör information om hur man bestrider det ges utan kostnad och enligt sökandens nivå av förståelse. Sökanden bör ha möjlighet att få sina åsikter hörda i detta skede.

Viktiga resultat från praxis i EU+-staterna

Om rättsliga åtgärder som sökanden kan använda för att bestrida ett åldersbedömningsbeslut:

- Åtta EU+-stater ger möjlighet att bestrida åldersbedömningsbeslutet separat.
- Nio EU+-stater ger möjlighet att bestrida åldersbedömningsbeslutet som en del av beslutet om internationellt skydd eller vid samma tidpunkt.
- Två EU+-stater erbjuder inte sökanden några rättsliga åtgärder för att bestrida resultatet av åldersbedömningen.

Mer information finns i bilaga 4 till denna publikation.

Kapitel 3 Åldersbedömningsprocessen: genomförande av en tvärvetenskaplig och övergripande strategi

Genomförande av en tvärvetenskaplig och övergripande strategi i åldersbedömningsprocessen

En övergripande strategi tar hänsyn till helheten av något eller det totala systemet, i stället för bara dess delar. Till skillnad från en enkel åldersbedömning där huvudmålet är att uppskatta den kronologiska åldern är en åldersbedömningsprocess som utgår från en övergripande strategi inte endast inriktad på ålder, utan tar även hänsyn till ett bredare spektrum av faktorer. Genom att använda denna strategi beaktas också barns och ungas behov i ett migrations-sammanhang, vid bedömning av den kronologiska åldern. En övergripande åldersbedömning ger därför utrymme för flexibilitet och personanpassning i åldersbedömningsprocessen, vilket gör att bedömningsprocessen kan utgå från sökandens särskilda omständigheter och behov (t.ex. om åldersbedömningen ska utföras eller inte, inverkan på val av metoder, vilka som utför undersökningen osv.).

På grund av detta stärker en övergripande åldersbedömning genomförandet av barnets bästa under hela processen. Det systematiska och ständiga iakttagandet av barnets bästa bör återspeglas i alla åtgärder som påverkar barn. Varje åldersbedömningsprocess bör därför först och främst överväga hur principen om korrekt och prioriterad identifiering av barnet ska genomföras (särskilt i fall där barnet är ensamkommande). Vissa åtgärder måste vidtas för att få en helhetsbild av barnets behov, t.ex. följande:

- De som har kontakt med barnet (inklusive lärare, vårdnadshavare, förmyndare/företrädare, vårdpersonal, mottagningsmyndigheter, asyl- och migrationsmyndigheter och brottsbekämpande organ) bör vara proaktiva i att samla in all information som krävs för att identifiera aspekter av oro eller intresse (t.ex. tidigare övergrepp eller traumatiska upplevelser) – under processen ska barn inte bara höras i fråga om deras ålder utan även när det gäller deras behov och farhågor.
- För att minska antalet intervjuer och undvika upprepade frågor bör informationen göras tillgänglig för andra berörda parter (förmyndare/företrädare, vårdpersonal, mottagningsmyndigheter, asyl- och migrationsmyndigheter och brottsbekämpande organ) under hela processen, när detta är möjligt och med hänsyn till dataskyddsreglerna.
- Dessa yrkesutövare bör dessutom ha möjlighet att framföra sin åsikt utifrån sina sakkunskaper och erfarenheter och att utbyta åsikter när så krävs.
- Den process som inrättas bör utarbetas i samråd med alla berörda parter – på denna punkt sammankopplas den övergripande strategin med den tvärvetenskapliga strategin enligt beskrivningen nedan.

En tvärvetenskaplig strategi kombinerar eller omfattar flera akademiska områden eller yrkesinriktningar för att ta itu med en fråga eller ett problem.

En tvärvetenskaplig strategi i åldersbedömningen innebär att olika aspekter eller faktorer undersöks, som fysiska, psykiska, utvecklingsrelaterade, miljömässiga och kulturella sådana⁽³¹⁾. En åldersbedömningsprocess som endast grundas på medicinska metoder kan inte betraktas som tvärvetenskaplig. Eftersom det inte finns en enda metod som kan fastställa någons ålder med säkerhet måste flera faktorer bedömas med hjälp av olika metoder. Detta säkerställer att beslutet fattas utifrån ett bredare bevisunderlag, vilket gör bedömningen mer tillförlitlig. I detta avseende kräver en tvärvetenskaplig bedömning att yrkesutövare med lämpliga kvalifikationer i åldersbedömning på deras respektive expertområde deltar i hela processen, under undersökningarna och när beslutet fattas, efter att resultat har erhållits från de olika undersökningarna.

⁽³¹⁾ Se t.ex. *Statement of good practice* från 2009 från programmet för barn som skilts från föräldrarna i Europa.

Beroende på metod kan detta omfatta socialarbetare, läkare, radiologer, (barn)psykologer, pediatriker eller andra lämpligt kvalificerade personer med expertis på området barnutveckling och åldersuppskattning. För att samordna bidrag från de olika experterna bör det finnas en samordningsmekanism under det praktiska genomförandet av en tvärvetenskaplig strategi.

Precis som alla andra frågor som rör prövning av ansökningar om internationellt skydd, och i enlighet med artikel 4 i skyddsgrundsdirektivet (omarbetning), bör alla tillgängliga bevis beaktas. Det beslut som yrkesutövarna bör vara del av i bedömningen bör fattas i syfte att öka bedömningens övergripande noggrannhet så mycket som möjligt, samtidigt som sökanden utsätts för minsta möjliga ingripande.

Vid val av vilka metoder som ska användas för att utföra åldersbedömningen ska barnets bästa beaktas i första hand. I direktivet om asylförfaranden (omarbetning) fastställs att medlemsstaterna får använda sig av läkarundersökningar för att fastställa åldern på ensamkommande barn i samband med prövningen av en ansökan om internationellt skydd i sådana fall där medlemsstaterna, efter sökandens allmänna uttalanden eller andra relevanta indikationer, hyser tvivel beträffande sökandens ålder. Eftersom sökandens psykiska utveckling och mognad är grundläggande aspekter som ska undersökas under processen bör en psykosocial bedömning väljas framför andra metoder.

Om medlemsstaterna fortfarande hyser tvivel om sökandens ålder efter en tvärvetenskaplig bedömning ska de utgå från att sökanden är ett barn.

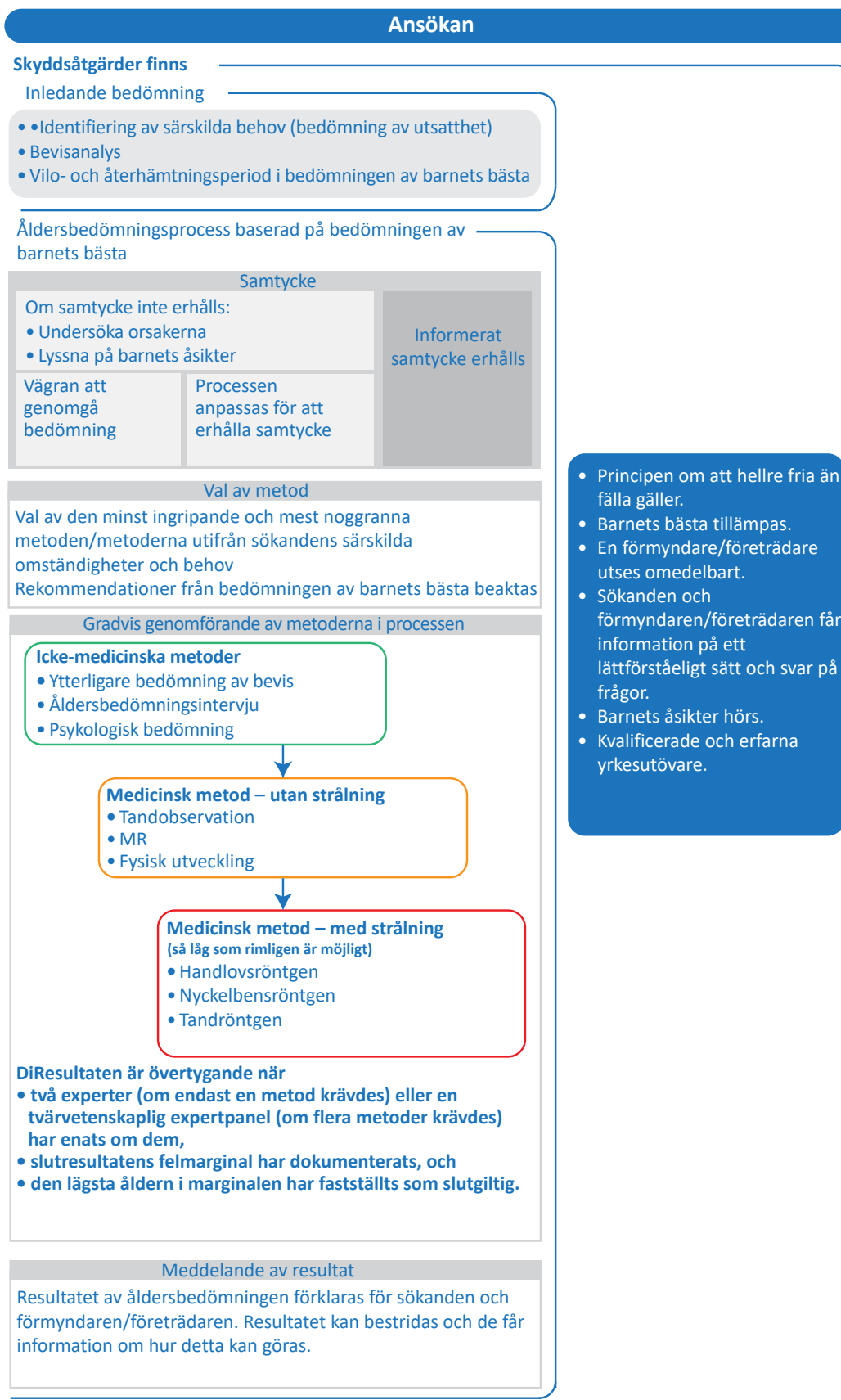
Enligt IOM ⁽³²⁾ finns det för närvarande tre huvudsakliga metoder för bedömning av ålder:

- Den första kan bäst beskrivas som **icke-medicinsk** och omfattar en utvärdering av befintliga handlingar, en visuell bedömning baserad på fysiskt utseende och intervjuer som ger en berättande beskrivning av en persons liv och omständigheter.
- Den andra är i huvudsak **medicinsk** och omfattar en fysisk undersökning och röntgenbilder av skelett och/eller tänder.
- Den tredje syftar till att integrera data från både icke-medicinska och medicinska metoder, och erkänner att **tvärvetenskapligt samarbete** är ett villkor för att garantera bra resultat för utsatta barn och ungdomar.

⁽³²⁾ Easos arbetsgrupp om åldersbedömning, september 2016.

Flödesschema över åldersbedömningsprocessen

I flödesschemat nedan visas processen, som beskrivs i föregående avsnitt, tillsammans med de steg och skyddsåtgärder som krävs för att säkerställa en effektiv och säker åldersbedömning.

Riktlinjer om åldersbedömningsprocessen

När är en åldersbedömning nödvändig?

Följande villkor och garantier ska säkerställas innan beslut fattas om processen eller en åldersbedömning utförs:

- Sökanden har ansökt om **internationellt skydd** och personuppgifter som identitet, ålder och familjeband har registrerats.
- Sökandens angivna ålder (som en vuxen eller som ett barn) **stöds inte** av handlingarna, och inga andra bevis som styrker den angivna åldern har lämnats in.
- Det finns **tvivel** om sökandens ålder.
- Sökandens **fingeravtryck** kan preliminärt tas om den ifrågasatta åldern är betydligt över den ålder som föreskrivs för detta i EU och/eller i nationell lagstiftning och föras in i EU:s databas över asylsökandes fingeravtryck (Eurodac)⁽³³⁾.
- Eftersom **principen om att hellre fria än fälla** gäller ska sökanden anses vara under 18 år, och om sökanden är ensamkommande ska en **förmyndare/företrädare** utses omedelbart.
- **Barnets bästa** ska beaktas från och med denna tidpunkt tills övertygande resultat visar att sökanden är vuxen.

En persons ålder är en faktor som kan göra honom eller henne utsatt (barn och äldre personer) eller öka redan befintlig utsatthet (som härrör från kön, familjeomständigheter, sexuell läggning, könsidentitet, funktionsnedsättning, allvarlig sjukdom eller från att ha utsatts av tortyr eller andra allvarliga former av våld). Med tanke på att denna utsatthet kan ha en negativ inverkan på sökandens förmåga att lägga fram och styrka sin ansökan om internationellt skydd innehåller EU:s asylregelverk ytterligare garantier för att ge sökande med särskilda behov rättvisa asyloffaranden. För att se till att sökande med särskilda behov kan lägga fram och styrka sin ansökan på ett fullständigt sätt ska det finnas en **mekanism för tidig identifiering** och, vid behov, en senare bedömning av utsatthet. Myndigheterna måste dock vara fortsatt vaksamma för att snabbt identifiera tecken på utsatthet som kan dyka upp i senare skeden i förfarandet och reagera i enlighet därmed. Mekanismen ska vara tillgänglig under hela förfarandet för att möjliggöra senare identifiering och därmed att lämpligt stöd kan ges utan oskäliga dröjsmål.

Utsatta sökandes särskilda behov bör spela en viktig roll vid beslut av vilka metoder som bör användas, hur bedömningen bör utföras och om den skulle få negativa effekter för sökanden i fråga. En del av den information som samlas in för att bedöma särskilda behov kan användas under åldersbedömningen. På så sätt undviks dröjsmål och dubbelarbete i förfaranden som gäller en och samma person. När åldersbedömningen utförs, utifrån en tvärvetenskaplig och övergripande strategi, kan den även bidra till att identifiera andra behov och annan utsatthet som inte upptäcktes i tidigare utsatthetsbedömningar.

Om den angivna åldern inte kan bekräftas i detta skede bör handläggarna proaktivt söka information från andra källor, efter att ha säkerställt att en undersökning inte kommer att riskera säkerheten för sökanden och dennes familj. I detta preliminära steg, som kallas **bevisanalys**, beaktas alla bevis som är tillgängliga för myndigheterna (handlingar, uttalanden från sökanden och familjemedlemmar om sökandens ålder och identitet, uttalanden från förmyndaren, information i andra databaser och inledande uppskattningar baserade på fysiskt utseende). Handläggare som arbetar med asylsökande barn, särskilt ensamkommande barn, förväntas vara särskilt proaktiva och empatiska.

På grundval av resultaten av ovannämnda analys bör de ansvariga myndigheterna kunna skilja mellan fall där den angivna åldern är tvivelaktig och där den inte är det.

Principen om att hellre fria än fälla bör börja gälla så snart tvivel uppstår om den angivna åldern. Sökanden bör därför anses vara ett barn tills slutgiltiga resultat har tagits fram genom ytterligare undersökningar.

⁽³³⁾ Den nuvarande Eurodacförordningen föreskriver att fingeravtryck ska tas av varje person som är 14 år eller äldre. I förslaget till omarbeting förläns en sänkning av åldern till 6 år.

Eftersom sökanden anses vara ett barn ska en **förmyndare/företrädare** omedelbart utses, för att se till att principen om barnets bästa iakttas i alla beslut som rör barnet. Detta omfattar beslutet om huruvida en åldersbedömning är nödvändig.

Även om huvudmålet med en åldersbedömning är att bedöma sökandens mognad med hänsyn till alla faktorer som är relevanta för bedömningen, ska hänsyn också tas till barnets välbefinnande. Av detta skäl är det viktigt att säkra en **vilo- och återhämtningsperiod** mellan den första bevisanalysen, som kan göras vid ankomsten, och den fullständiga åldersbedömningen. En åldersbedömningsprocess i två steg anses därför vara det lämpligaste sättet att utföra en effektiv och säker åldersbedömning. Detta gäller särskilt i samband med stor tillströmning, då behovet av att ha en effektiv identifierings- och registreringsprocess är av största vikt.

En vilo- och återhämtningsperiod kan hjälpa till att skapa förtroende mellan barnet och dess förmyndare/företrädare. Den gör dessutom att barnet kan börja känna sig tryggt och dela information som är nödvändig för att bedöma dess behov. Under denna period ska en **bedömning av barnets bästa** ⁽³⁴⁾ göras för att se till att den åldersbedömningsprocess som övervägs passar sökandens individuella omständigheter, och att det förväntade resultatet är gynnsamt för processen och inte skadligt för barnet.

Processen bör vara utformad så att barnets **åsikter hörs systematiskt**, antingen med barnets egna ord eller förmedlade genom förmyndaren/företrädaren. Denna rätt kräver en systematisk tillämpning, inte bara under förfarandet utan även i det tidigaste skedet innan ett beslut fattas om att utföra bedömningen.

- Åsikterna bör samlas in närhelst myndigheterna hyser **tvivel** om de uttalanden eller andra bevis som lämnas av sökanden. Ett enkelt försök att utbyta åsikter och på ett konstruktivt sätt förklara varför den angivna åldern inte godtas eller varför informationen inte räcker för att bekräfta uttalandena kan hjälpa sökanden att förstå processen och öka villigheten att samarbeta.
- Om det finns eventuella **inkonsekvenser** som rör sökandens ålder ska han eller hon få möjlighet och tid att förklara dem antingen muntligt eller skriftligt.
- Ibland kan sökanden lämna ytterligare handlingar eller andra bevis eller trovärdiga förklaringar, och på så vis styrka den angivna åldern. Dessa **förklaringar och ytterligare uppgifter** kan göra åldersbedömningen onödig.

Efter att ha bedömt alla bevis, dragit slutsatsen att det finns skäl att tvivla på sökandens ålder, hört sökandens åsikter och fyllt i formuläret för bedömningen av barnets bästa, kan beslutet fattas om åldersbedömningsprocessen bör inledas eller inte.

Hur utförs en åldersbedömning?

Om en **åldersbedömning anses vara nödvändig och rekommenderas utifrån bedömningen av barnets bästa** ska åldersbedömningsprocessen inledas utan oskäligen dröjsmål. Myndigheterna måste se till att sökanden och förmyndaren/företrädaren har fått relevant **information** som uttryckts i enkla ordalag och att de har förstått informationen. Alla frågor som sökanden och/eller förmyndaren/företrädaren har ska besvaras och nödvändiga förtydliganden ska ges.

Efter detta kommer sökanden och/eller förmyndaren/företrädaren att vara bättre rustade för att ge ett **informerat samtycke** till processen. Om sökanden inte kan ge samtycke på grund av ett motiverat hinder är förmyndarens/företrädarens informerade samtycke tillräckligt. Om det finns några reservationer i fråga om processen ska dessa förtydligas i alla skeden. **Vägran att genomgå** bedömningen bör inte innebära att sökanden automatiskt anses vara myndig. I sådana fall ska sökanden **höras** på nytt och skälen ska utforskas fullständigt. Sådan ovilja kan eventuellt motverkas genom att ge sökanden och/eller förmyndaren/företrädaren mer information eller genom att anpassa processen till sökandens behov, t.ex. genom att välja en annan metod.

Vägran att genomgå en åldersbedömning får aldrig vara det enda skälet till att en ansökan avslås (artikel 25.5 i direktivet om asylförfaranden).

⁽³⁴⁾ Se t.ex. *Position paper on age assessment in the context of separated children in Europe* från 2012 från programmet för barn som skilts från föräldrarna i Europa.

När ett **informerat samtycke** har inhämtats ska processen göras tillgänglig, med alla nödvändiga garantier, och vid behov ytterligare anpassas till barnets särskilda behov eller omständigheter i linje med nationell praxis och i enlighet med EU:s regelverk.

Valet av metoder bör vara så individanpassat som möjligt, och den minst ingripande och mest noggranna metoden ska väljas i första hand. Vid beslut om vilken metod som är det **minst ingripande** alternativet ska inte bara den fysiska effekten på sökanden beaktas, utan även den psykiska (artikel 25.5 andra stycket i direktivet om asylförfaranden). Hänsyn ska också tas till miljömässiga och kulturella faktorer ska också tas hänsyn till.

Undersökningar bör genomföras gradvis och icke-medicinska metoder bör väljas i första hand. Om dessa inte ger några slutgiltiga resultat kan medicinska metoder utan strålning användas. Att använda medicinska metoder med strålning bör vara den absolut sista lösningen och, såsom nämns ovan, bör vara den metod som kräver lägsta möjliga strålningsdos. Resultat från tester som bedömer psykisk mognad bör ges minst samma vikt som resultat från tester som bedömer fysisk utveckling. Detta säkerställer att ytterligare onödiga undersökningar undviks när slutgiltiga resultat väl erhålls med en metod.

Undersökningar bör aldrig tvingas på sökande eller vara kulturellt olämpliga. Yrkesutövare bör vara **kvalificerade** och utbildade i känsliga frågor som rör genus och kultur, och kunniga om protokoll och/eller riktlinjer om detta ⁽³⁵⁾. Undersökningar som kräver att sökanden klär av sig naken eller att könsorgan eller intima delar undersöks, observeras och/eller mäts ska uteslutas eftersom de är mycket ingripande.

Om någon av de metoder som används under åldersbedömningen ger resultat som visar att en person är under 18 år ska bedömningen stoppas. Om den angivna åldern i sådana fall ligger inom det visade åldersspannet ska den betraktas som giltig. Om den inte gör det ska den **lägsta åldern inom felmarginalen** betraktas som giltig i stället.

- Om flera undersökningar krävs på grund av efterföljande och osäkra resultat ska slutresultaten analyseras av en **expertpanel**. Dessa experter bör ha olika expertområden och allmän kunskap om eller erfarenhet av att arbeta med barn. En expertpanel med tvärvetenskaplig bakgrund bör sammanföra socialarbetare, rättsmedicinare, specialister inom skydd av barn och handläggare med barnspecifik expertis.
- Om detta inte är möjligt eller om endast en metod används bör minst **två experter** utföra bedömningen. Det bör säkerställas att synpunkterna från båda de kvalificerade experterna har lämnats och att båda har enats om ett beslut. Om experterna inte kan enas om ett slutgiltigt beslut rekommenderas att ärendet överlämnas till en erfaren och kvalificerad överordnad som fattar beslutet.

Om ingen överenskommelse kan nås bör åldersbedömningen betraktas som osäker och principen om att hellre fria än fälla ska tillämpas. I sådana fall ska sökanden anses vara ett barn.

Ett **beslut** bör motiveras, utfärdas i skriftligt format och förklaras muntligt. Experternas professionella kvalifikationer, erfarenhet och relevanta utbildning bör anges i beslutet, såväl som felmarginalen för de använda metoderna. Sökanden ska informeras om möjligheten att bestrida beslutet och i tillämpliga fall få juridisk hjälp att göra detta.

Eftersom konsekvenserna av att identifieras som vuxen eller barn är långtgående bör sökanden ges möjlighet att **bestrida resultatet** på ett snabbt och tillgängligt sätt. Möjliga vägar som sökanden kan ta för att bestrida resultatet av bedömningen är överklagande eller rättslig omprövning.

Processen bör dessutom väga in möjligheten att ny information kan lämnas in när bedömningen har slutförts. En senare **revidering** av den bedömda åldern ska därför vara möjlig.

Om åldersuppskattningen är felaktig bör omedelbara åtgärder vidtas för att korrigera informationen på ett logiskt och effektivt sätt, och tillämpliga databaser bör innehålla alla ändringar.

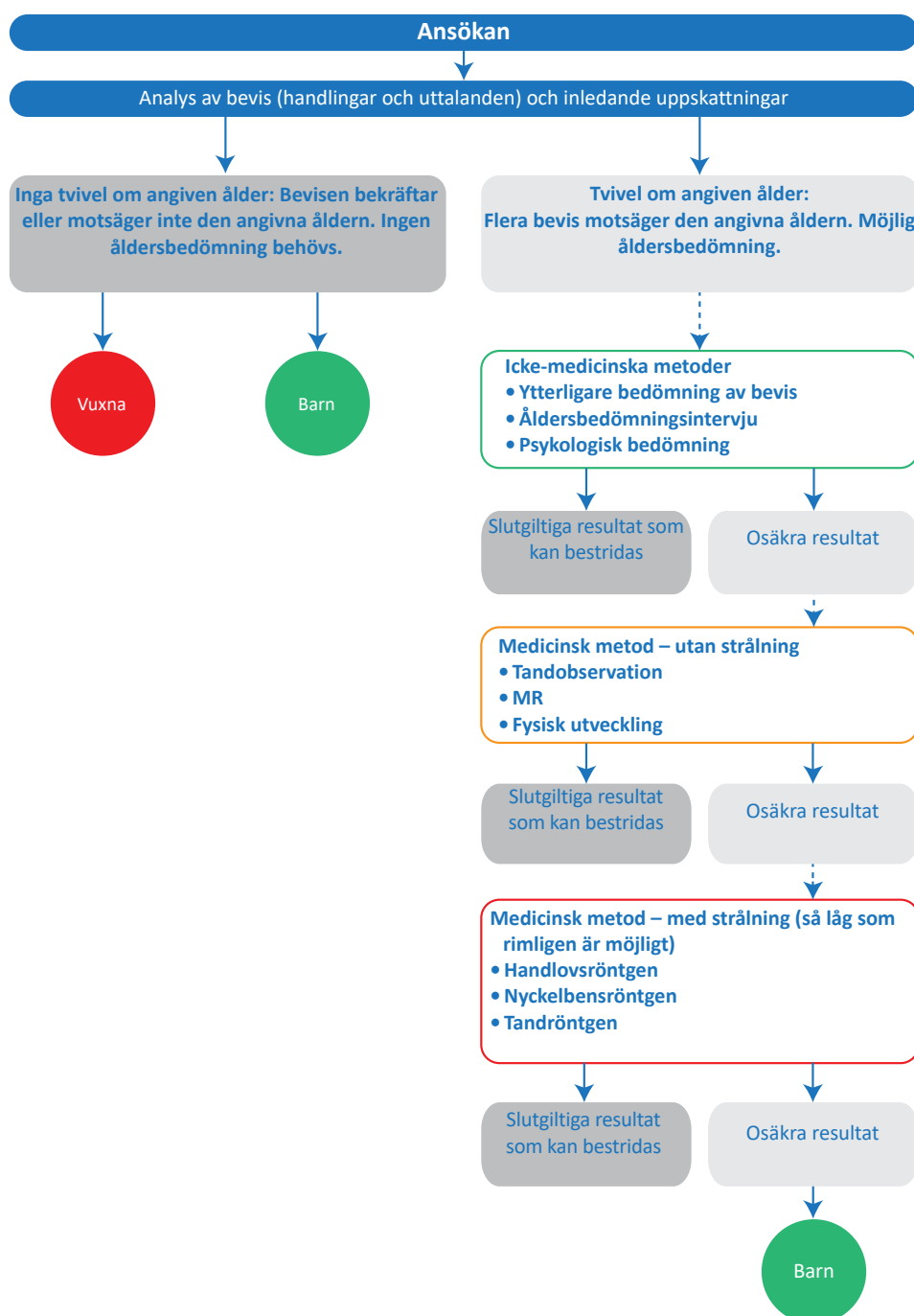
⁽³⁵⁾ Se t.ex. *Position paper on age assessment in the context of separated children in Europe* från 2012 från programmet för barn som skilts från föräldrarna i Europa.

Kapitel 4 Översikt över metoderna för åldersbedömning

De metoder som används i nuläget klassificeras som medicinska eller icke-medicinska, beroende på om de kräver att en läkare deltar. När det gäller medicinska metoder har åtskillnad gjorts mellan metoder utan strålning och metoder med strålning.

Denna klassificering och den gradvisa användningen av metoderna för att förhindra onödiga undersökningar återspeglas i flödesschemat nedan. Ingen hänvisning görs till garantier och rättigheter i processen, eftersom de analyserades både i föregående kapitel och i flödesschemat över åldersbedömningsprocessen.

Flödesschema över metoder

Riktlinjer om gradvis användning av metoder

Så snart en önskan om att ansöka om internationellt skydd uttrycks av sökande blir de berättigade vissa rättigheter (att stanna kvar på territoriet, grundläggande materiella mottagningsvillkor och att få sina behov identifierade och bedömda). Om sökanden skulle kunna vara ett barn prioriteras identifieringen av särskilda förfarandebestånd och tillhandahållandet av särskilda mottagningsvillkor på grund av barns inneboende utsatthet. I enlighet med artikel 25.5 i direktivet om asylförfaranden (omarbetning) kan alla erhålla bevis bidra till att fastställa barnets ålder och/eller undanröja eller minska behovet av att utföra ytterligare åldersbedömningar. Detta bör därför vara utgångspunkten innan beslut tas om en åldersbedömning behövs eller inte.

Analys av tillgängliga bevis och inledande uppskattningar

I enlighet med artikel 24 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och enligt artikel 7 i barnkonventionen gäller följande:

”Varje barn skall registreras omedelbart efter födseln och [...] har rätt att förvärva ett medborgarskap.”

En födelseattest är den handling som styrker en persons födsel, datum och plats för födseln, kön och föräldrar. Det främsta syftet med folkbokföring är att skapa en rättslig handling som kan användas för att fastställa och skydda individens rättigheter.

Som nämnts tidigare registrerar vissa länder inte systematiskt demografiska händelser för deras medborgare eller invånare (födslar, giftermål och dödsfall) och vissa av dem gör det mycket sällan eller sent. Denna registrering kanske därför inte uppfyller standarderna för offentliga register för myndigheterna i EU+-staterna (förebyggande av dubbel registrering av samma händelse, luckor eller inkonsekvenser i registren osv.). Dessutom kanske händelser i deras ursprungsland eller omständigheterna för flykten (väpnade konflikter eller förföljelse och/eller diskriminering av nationella myndigheter osv.) gör att sådana rättsliga handlingar inte är tillgängliga för personer i behov av internationellt skydd, vilket gör att de inte kan lämna giltiga bevis eller tillförlitliga intyg på sin identitet.

Med hänsyn till ovannämnda omständigheter och sökandens ansträngningar att lämna in all information som han eller hon förfogar över, bör myndigheterna godta bland annat följande handlingar som styrkande bevis:

- Pass.
- Id-kort.
- Uppehållskort.
- Resehandlingar, t.ex. sådana som utfärdats av UNHCR.
- Intyg från andra länder (från trossamfund eller civilorganisationer) som bevisar civilståndet (äktenskap, födslar, familjebok) för sökanden eller en familjemedlem, med hänvisning till sökandens ålder.

Förutom dessa handlingar kan det finnas information om sökandens ålder i andra användbara informationskällor såsom gemensamma databaser, t.ex. Schengens informationssystem⁽³⁶⁾, Eurodac eller Interpols databas över stulna och förkomna resehandlingar⁽³⁷⁾.

Uttalanden eller handlingar i akten från sökandens familj eller släktingar kan också användas för att förtydliga och/eller bekräfta den angivna åldern utan att någon ytterligare bedömning krävs. För att

⁽³⁶⁾ SIS: ett storskaligt informationssystem som stöder kontroll av de yttre gränserna och brottsbekämpande samarbete i Schengenområdet.

⁽³⁷⁾ Interpols databas över stulna och förkomna resehandlingar: en databas med register över stulna, förkomna eller återkallade resehandlingar, t.ex. pass, id-kort, *laissez-passer*-handlingar från FN eller visumstämplar.

förhindra att barnets eller familjens säkerhet riskeras måste särskild försiktighet iakttas när denna typ av uppgifter samlas in. Detta gäller särskilt i samband med internationellt skydd.

Inledande uppskattningar som grundas på fysiskt utseende och utförs av personal med erfarenhet av att arbeta med barn kan användas för att stärka den inledande analysen. När de används tillsammans med annan tillgänglig information kan de sedan användas för att stödja resultatet av en preliminär undersökning.

Det är dock nödvändigt att vara ytterst försiktig när man tar hänsyn till sådana uppskattningar eftersom de grundas helt och hållet på fysiska egenskaper och därför lätt kan leda till godtyckliga, subjektiva och felaktiga resultat. På grund av detta får observationen av fysiskt utseende inte betraktas som en åldersbedömningsmetod i sig eller användas enskilt, eftersom den inte med säkerhet kan bedöma någon specifik kronologisk ålder.

Fysiskt utseende kan vara användbart för att särskilja eller göra åtskillnad mellan uppenbara fall (personer med egenskaper som obestriddligen visar att de är vuxna eller barn), men bör inte användas när det gäller personer i övre tonåren eller unga vuxna. I sådana fall gäller principen om att hellre fria än fälla (bekräftad angiven ålder eller hänvisning till en lämplig åldersbedömning) tills slutgiltiga resultat erhålls.

IOM och andra experter varnar för att barns livserfarenheter kan påverka deras utveckling. Det innebär att de kan ligga efter i vissa aspekter och vara mer utvecklade i andra. Forskning på detta område visar att posttraumatiskt stressyndrom kan leda till förtida biologiskt åldrade på mellan 5–10 år ⁽³⁸⁾.

Eftersom begränsningar i befintliga metoder kan leda till en felaktig bedömning eller uppskattning av åldern måste det finnas en revideringsmekanism som gör det möjligt att ändra en felaktig ålder som förts in i systemet. När en åldersbedömning har fastställts som felaktig bör lämpliga åtgärder vidtas omedelbart (ändrad inkvartering, utnämning av en förmyndare om det konstateras att sökanden är ett barn osv.).

DE – Tillämpliga riktlinjer:

1. Kontroll av identitetshandlingar och sökning av ytterligare information.
2. Intervju (två kvalificerade och erfarna anställda) och övergripande intryck av utveckling, inklusive kvalificerad visuell kontroll.
3. Vid tvivel, medicinsk undersökning – metoden med minst inverkan på barnets hälsa.

NO – Om ett ensamkommande barn inte har visat upp någon giltig erkänd identitetshandling måste sökandens identitet undersökas ytterligare, bl.a. genom åldersbedömning. Grunden för åldersbedömningen är den information som samlats in om sökandens ålder under asylprocessen, dvs.

- sökandens egen information om sin ålder,
- identitetshandlingar,
- information om sökandens identitet från andra medlemsstater (om sökanden har identifierats i andra länder),
- verifiering av sökandens identitet i ursprungslandet,
- uttalande eller kommentar om sökandens ålder från andra parter, såsom vårdnadshavare, advokat, socialarbetare eller vårdpersonal,
- uttalande eller kommentar om sökandens ålder från immigrationspolisen (som registrerar sökande) och en handläggare som utför asylintervjun,
- medicinsk åldersundersökning,
- medicinsk åldersbedömning.

Om en medicinsk åldersundersökning utförs ska den medicinska åldersbedömningen utföras med hänsyn till annan information i ärendet. Den politiska vägledningen innehåller riktlinjer om hur de olika delarna ovan ska vägas.

⁽³⁸⁾ Ladwig, K.-H., Brockhaus, A.C., Baumert, J. et al., "Post-traumatic stress disorder and not depression is associated with shorter leukocyte telomere length: findings from 3 000 participants in the population-based KORA F4 study", Ouellette, M.M. (red.), *PLOS ONE*, vol. 8 nr. 7 (2013), e64762, doi:10.1371/journal.pone.0064762.

Viktiga resultat från praxis i EU+-staterna

27 EU+-stater beaktar inlämnade handlingar som bevis på sökandens ålder.

Utöver handlingarna görs inledande uppskattningar baserade på fysiskt utseende i 19 EU+-stater.

Tvivel om angiven ålder: eventuellt behov av åldersbedömning

Om det finns välgrundade tvivel om sökandens angivna ålder (den angivna åldern är tvivelaktig, de tillgängliga bevisen styrker den inte eller motsäger den) kan en åldersbedömning behöva göras. I sådana fall måste myndigheterna välja vilken metod eller vilka metoder som ska användas i detta syfte.

I nästa avsnitt ges en övergripande översyn över de metoder som för närvarande används, tillsammans med en kort beskrivning av den process som omfattas. Metoderna delas in i medicinska och icke-medicinska metoder, beroende på om en läkare deltar eller inte. Medicinska metoder klassificeras även beroende på om strålning används eller inte.

I barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 6 anges att identifiering av ett barn som är ensamkommande eller har skilts från sina föräldrar inkluderar åldersbedömning där inte endast hänsyn bör tas till individens utseende, utan även hans eller hennes mentala mognad.

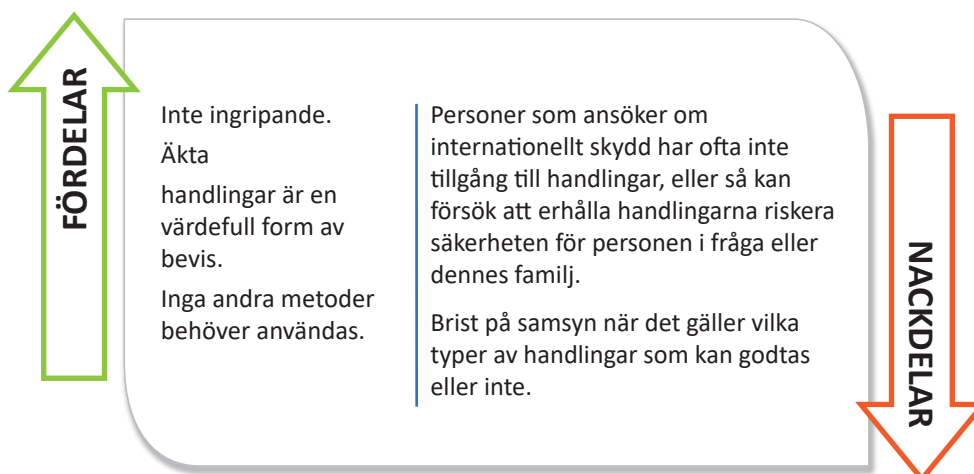
A. Icke-medicinska metoder**Viktiga resultat från praxis i EU+-staterna**

Tre EU+-stater använder endast icke-medicinska metoder för att bedöma sökandes ålder.

Mer information finns i bilaga 4 till denna publikation.

1. Ytterligare bedömning av bevis

Om de handlingar som inledningsvis samlas in eller den tillgängliga informationen inte innehåller någon hänvisning till åldern kan asyl- eller migrationshandläggarna behöva göra en ytterligare bedömning av andra handlingar. Vissa handlingar kan, även om de inte anger åldern, ge information om sökandens uppskattade ålder, t.ex. skolregister, familjens vaccinationskort eller patientjournaler. Om man exempelvis vet att små barn vaccineras vid en särskild ålder eller inom en särskild åldersmarginal och att kortet utfärdades vid en specifik tidpunkt, kan man uppskatta kortinnehavarens ungefärliga ålder.

2. Åldersbedömningsintervju

Denna metod omfattar att samla in och analysera uttalanden av en person vars ålder det råder tvivel om.

De största skillnaderna mellan denna metod och psykosociala bedömningsmetoder är bakgrunden för och den specifika sakkunskapen hos den person som utför bedömningen liksom vilka områden som undersöks. Medan en psykologisk bedömning utförs av experter i barnpsykologi eller barnutveckling utförs åldersbedömningsintervjun främst av handläggare vid asyl- eller migrationsmyndigheter med erfarenhet av att intervjua barn i asylförfarandet.

Under åldersbedömningsintervjun försöker intervjuaren sätta livshändelser i kronologisk ordning så att det går att dra slutsatser om eller uppskatta personens ålder. En lokal kalender över händelser ⁽³⁹⁾ (en skraddarsydd kalender med datum för viktiga händelser i ett visst geografiskt område) i kombination med före-och-efter-frågor ⁽⁴⁰⁾ (som syftar till att fastställa två kända händelser, en som inträffade före och en efter barnets födelsedatum) kan vara användbara verktyg för handläggarna, sökanden eller familjemedlemmarna för att uppskatta barnets födelsedatum.

- För att samla in synpunkter på ett barnvänligt sätt och uppmuntra barnet att lämna information bör handläggare som har direkt kontakt med barnet vara utbildade i att använda **barnvänliga intervjuetekniker** ⁽⁴¹⁾. Om det är möjligt bör även tolken vara förtrogen med hur man intervjuar barn.
- Att ge sökanden tillräckligt med information innan intervjun börjar är mycket viktigt för att personen ska delta, eftersom det skapar en samarbetsvillig inställning och förtroende mellan de berörda parterna. Intervjuaren måste ge relevant information på ett lättförståeligt sätt (syftet med intervjun, rollen för de personer som deltar och närvarar samt skälen till att det finns tvivel om den angivna åldern), säkerställa att sökanden förstår både informationen och tolken och se till att sökandens behov har tillgodosetts så mycket som möjligt (önskemål om en man eller kvinna ska intervjua och tolka, nödvändiga åtgärder för intervjun osv.). Det är också viktigt att sökanden får möjlighet att förtydliga eventuella inkonsekvenser under intervjun.
- När beslut ska fattas om åldersbedömningsprocessen ska utföras bör det säkerställas att bevisbördan flyttas till myndigheterna när det gäller barn. Barn kan inte förklara saker och ting på samma sätt som vuxna och denna begränsning är särskilt uppenbar när man talar med barn som har en annan kulturell bakgrund, och där ålder kanske inte är lika viktigt som i västerländska kulturer (t.ex. olika kalendrar används i olika kulturer). De kanske dessutom betraktar sig själva som vuxna eller anses vara vuxna i sitt samhälle.
- Intervjuaren måste ha information om ursprungslandet för att kunna upptäcka relevanta problem under samtalet ⁽⁴²⁾.
- Om slutsatserna av bedömningen slutligen är negativa för sökanden ska skälen förklaras tydligt med hjälp av en tolk och med barnets företrädare/förmyndare/advokat närvarande. Sökanden bör informeras både muntligt och skriftligt om möjligheten och förfarandet för att bestrida beslutet.

Viktiga resultat från praxis i EU+-staterna

Åldersbedömningsintervjuer görs i 17 EU+-stater för att bedöma sökandes ålder.

Mer information finns i bilaga 4 till denna publikation.

⁽³⁹⁾ Mer information finns i *Guidelines for estimating the month and year of birth of young children* från 2008 av FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation.

⁽⁴⁰⁾ Mer information finns i *Guidelines for estimating the month and year of birth of young children* från 2008 av FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation.

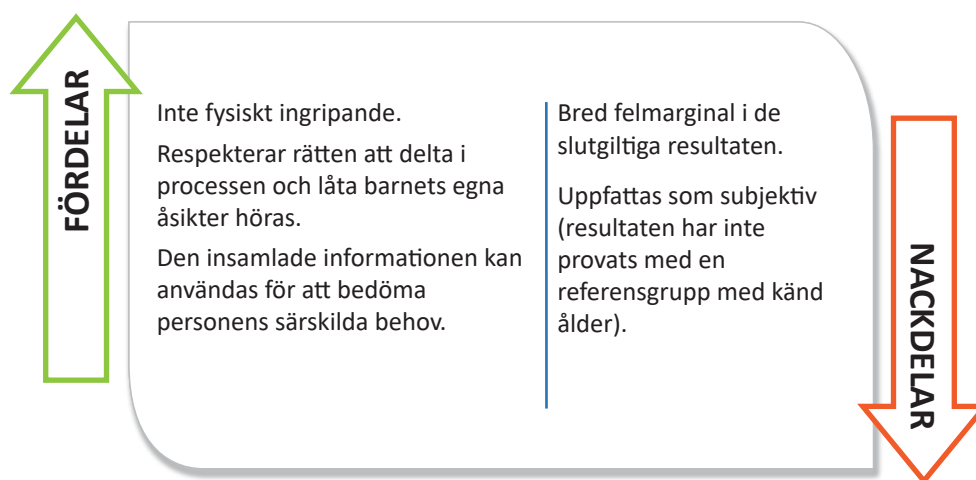
⁽⁴¹⁾ Mer information om Easos utbildningsmodul för intervjuer med barn finns på <https://www.easo.europa.eu/training>.

⁽⁴²⁾ Easo samlar in och sammanställer information om ursprungsländer på sin webbplats på <https://www.easo.europa.eu/information-analysis/country-origin-information/country-reports>, och på den begränsade portalen för information om ursprungsland (COL-portalen).

Exempel från praxis

IE – Om en person hävdar att han eller hon är under 18 år men verkar äldre vid Irlands byrå för internationellt skydd utför en erfaren anställd (med stöd av en tolk om så krävs) en informell intervju för att försöka bilda en rimlig uppfattning om personen är underårig och måste hänvisas till barn- och familjebyrån TUSLA. Intervjun omfattar frågor om den tidiga barndomen, utbildning och hur gamla de andra familjemedlemmarna är. Om det råder tvivel efter intervjun gäller principen om att hellre fria än fälla och sökanden hänvisas till TUSLA.

MT – Det första steget är en intervju inom tio arbetsdagar med panelen för åldersbedömning. Därefter, om åldern fortfarande är osäker, ska andra yrkesutövare sättas in, inklusive en hänvisning till en radiologiavdelning för hand- och handledsröntgen. Det nuvarande förfarandet omfattar en tvärvetenskaplig insats med deltagande av polismyndigheter, hälsovårds- och sjukvårdspersonal. Intervjun är ett av de viktigaste verktygen som används för bedömningen och kan betraktas som övergripande eftersom den syftar till att upprätta en så komplett systemisk profil som möjligt för det påstådda barnet. De efterföljande resultaten av de metoder som valdes ut av åldersbedömningsgruppen beaktas tillsammans.

3. Psykosocial bedömning

Syftet med denna metod är att bedöma mental snarare än fysisk mognad. Bedömningsteknikerna omfattar kognitiv och beteendemässig utvärdering och psykologisk bedömning av sökanden för att bedöma åldern. Den som utför bedömningen måste därför ha särskilda sakkunskaper i psykologi eller om utvecklingsstadier för barn och unga vuxna.

Metoden bygger på en halvstrukturerad intervju där en erfaren och utbildad bedömare (vanligtvis en socialarbetare eller psykolog) utforskar områden i personens livshistoria. Under intervjun eller intervjuerna bedömer denna person sökandens psykiska mognad i samband med en beteendemässig utvärdering. Resultaten kan även återspegla vissa uppskattningar baserade på fysiskt utseende.

För att vara effektiv är förtroende mellan sökanden och bedömaren mycket viktigt. Bedömningen bör därför utföras över tid och omfatta andra yrkesutövare som har kontakt med den person som genomgår bedömningen, t.ex. mottagningspersonal eller lärare. Några relevanta indikationer i denna fråga tillhandahölls i ett referensfall från Förenade kungarikets *High Court of Justice*, domen Merton⁽⁴³⁾. Denna dom ger riktlinjer om kraven på en rättsenlig bedömning av en lokal myndighet vad gäller åldern på en ung asylsökande som uppger sig vara under 18 år. Till följd av Mertondomen måste alla (lokala) myndigheter se till att deras bedömningar är fullständiga och övergripande och att åldersbedömningsprocessen är tydlig, öppen och rättvis.

⁽⁴³⁾ B v. London Borough of Merton (2003) EWHC 1689 (admin), där domen fälldes av domare Stanley Burnton i *High Court* den 14 juli 2003.

En Mertonenlig bedömning omfattar vanligtvis ett personligt möte med den unga personen, där sökandens allmänna bakgrund kartläggs i enlighet med rättsvisenormerna ⁽⁴⁴⁾. Ett relevant övervägande är följande:

Det är viktigt att vara uppmärksam på eventuella instruktioner som asylsökanden kan ha fått före intervjun, om hur denne ska uppträda och vad denne ska säga. Efter att ha förtydligat socialtjänsternas roll är det viktigt att inleda en dialog med personen och etablera ett så bra förhållande som omständigheterna tillåter. Denna process kallas ibland på engelska för joining.

I relevant rättspraxis framhävs följande viktiga aspekter som ska iakttas i samband med bedömningen:

- Om möjligt ska två bedömare delta i processen.
- Information om bedömarens/bedömarnas och tolkens roll bör ges på ett sätt som är anpassat till personens utbildning och mognad.
- Uppmärksamhet bör också riktas på hur trött, traumatiserad, förvirrad och orolig den bedömda personen är.
- Under bedömningen ska den bedömda personens etnicitet, kultur och seder beaktas – information om ursprungslandet kan vara till hjälp vad gäller detta för att identifiera relevanta samtalsämnen.
- När bedömningen utförs bör bedömaren ställa öppna och inte ledande frågor.
- Bedömaren kan använda olika redskap för att göra det lättare för personen att berätta (ritredskap, uttryckande redskap).

Under intervjun kan följande attribut ge användbar information för att göra en åldersuppskattning:

- Sökandens fysiska utseende och beteende och iakttagen gruppdynamik (aktiviteter med andra unga).
- Hur sökanden interagerar med bedömaren.
- Social historia och familjesammansättning.
- Utvecklingsmässiga överväganden (dvs. information om vilka typer av aktiviteter personen var inblandad i före ankomsten till Europa).
- Utbildning, självständighet och förmåga att ta hand om sig själv.
- Hälsorelaterad och medicinsk bedömning.
- Livserfarenheter och traumatiska händelser som kan ha påverkat åldrandeprocessen.

Denna information bör beaktas tillsammans med informationen från analysen av andra bevis och därefter användas för att dra en slutsats av bedömningen. Slutsatsen av bedömningen ska tillhandahållas skriftligen och aspekterna ovan ska ingå i rapporten, med ytterligare överväganden eller information som ska följas upp. Det är av största vikt för att säkerställa bedömarens/bedömarnas sakkunskaper och erfarenhet när det gäller ungas välbefinnande.

Om slutsatserna av bedömningen är negativa för sökanden ska skälen förklaras tydligt med hjälp av en tolk och med barnets företrädare/förmyndare/advokat närvarande. Sökanden bör informeras både muntligt och skriftligt om möjligheten och förfarandet för att bestrida beslutet.

UK – Riktlinjer om utförande i linje med allmänna avgöranden. De som utför åldersbedömningen ska

1. förklara för sökanden vilket syfte intervjun har, såsom anges i Merton, punkt 55,
2. försöka klargöra sökandens allmänna bakgrund, inklusive sökandens familjeomständigheter, familjehistoria, utbildningsbakgrund och aktiviteter de senaste åren – etnisk och kulturell information kan också vara viktig – såsom anges i Merton, punkt 37,

⁽⁴⁴⁾ Mertonenlighet används ofta för att ange om en åldersbedömning är förenlig med rättspraxis. Det finns inga föreskrifter för hur lokala myndigheter ska utföra åldersbedömningar, men domstolarna har tillhandahållit riktlinjer till lokala myndigheter i ett fall som omfattar Mertons kommunfullmäktige – se B v. London Borough of Merton (2003) EW HC 1689 (admin). Alla åldersbedömningar som utförs av lokala myndigheter ska vara förenliga med fallet Merton och efterföljande rättspraxis sedan denna dom.

3. bedöma och ställa frågor för att utreda sökandens trovärdighet, om det finns skäl att tvivla på sökandens uppgifter om sin ålder, såsom anges i Merton, punkt 37,

4. ge sökanden möjlighet att förklara eventuella inkonsekvenser i sin redogörelse och allt som troligen skulle leda till ett negativt resultat vad gäller trovärdigheten – det är bäst att göra detta så snart som möjligt, när det är i färskt minne, såsom anges i

- Merton, punkt 55,
- R (FZ) v London Borough of Croydon (2011) EWCA Civ 59, punkt 20, och
- R (NA) v London Borough of Croydon (2009) EWHC 2357 (admin), punkt 52,

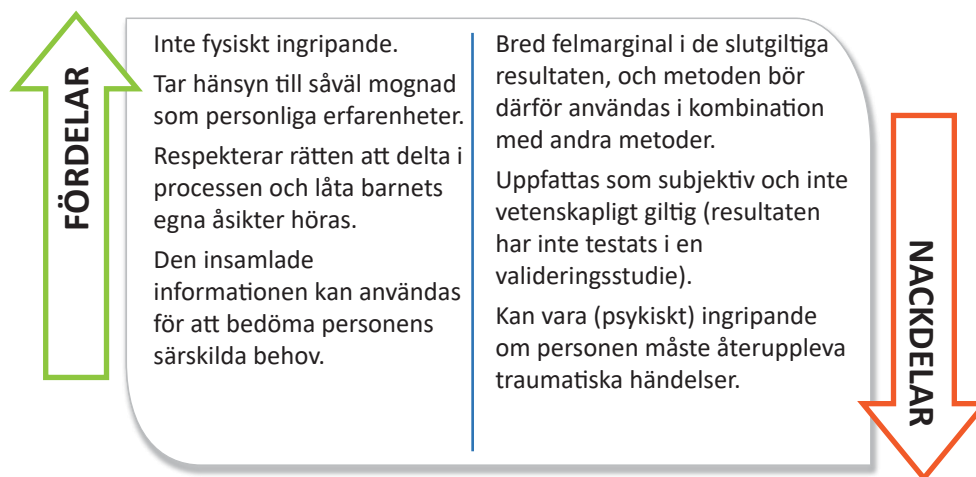
5. ha i åtanke att ärenden skiljer sig åt och att den utredningsnivå som krävs i ett ärende kanske inte är nödvändig i ett annat, såsom anges i Merton, punkt 50.

Socialchefsföreningen Association of Directors of Children's Services (ADCS) i Förenade kungariket har ställt sig bakom följande riktlinjer för socialarbetare som utför åldersbedömningar:

http://adcs.org.uk/assets/documentation/Age_Assessment_Guidance_2015_Final.pdf

http://adcs.org.uk/assets/documentation/information_sharing_proforma_april_2015.doc

En kortversion finns på <http://www.makeitlooknice.co.uk/adcs/age-assessment-guidance/index.html>

Viktiga resultat från praxis i EU+-staterna

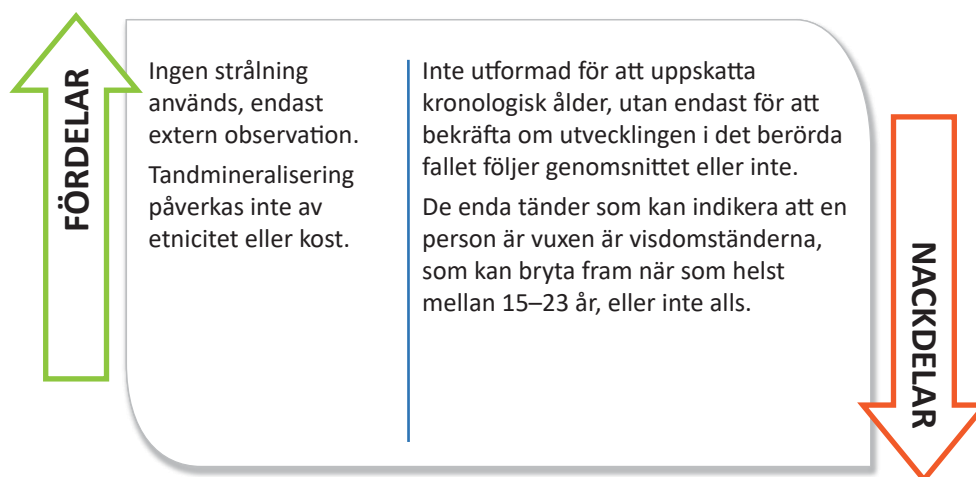
Elva EU+-stater kan använda socialarbetares sakkunskaper för att bedöma sökandes ålder. Resultatet visar även att sex EU+-stater utför psykologiska intervjuer för att bedöma ålder, vilket anges i föregående publikation (en EU+-stat använder denna metod för offer för människohandel).

Mer information finns i bilaga 4 till denna publikation.

B. Medicinska metoder (utan strålning)

1. Tandobservation

Denna metod utförs genom en visuell kontroll för att fastställa tändernas mognad och omfattar inte användning av röntgenstrålning. En utbildad tandläkare jämför sökandens tandutveckling med utvecklingsstadier som anges i etablerade eruptionskartor eller referensvärden och fastställer möjliga åldrar. Studier brukar omfatta antingen utvecklingen av barns tänder mellan åldrarna 3–16 år eller utvecklingen av visdomständer i åldersgruppen 15–23 år ⁽⁴⁵⁾.

Viktiga resultat från praxis i EU+-staterna

Tandobservation används som en åldersbedömningsmetod i 16 EU+-stater.

Mer information finns i bilaga 4 till denna publikation.

2. Magnetisk resonanstomografi

MR, eller MRT, kombinerar användningen av en stark magnet med ett avancerat datorsystem och radiovågor för att skapa noggranna detaljerade bilder av organ och vävnader, skelett och andra interna kroppsstrukturer. Till skillnad från röntgenstrålning eller DT (datortomografi, även kallad *skiktröntgen*) använder MR-maskiner ingen strålning.

En MR-magnets styrka kallas för *fältstyrka* och mäts i enheterna tesla, eller T. Det finns två typer av skannrar: skannrar med 1 T och 1,5 T (vanligen lättillgängliga till ett lägre pris) och skannrar med 3 T (dyrare och därmed mindre tillgängliga). Högre fältstyrka innebär att skannern har en starkare magnet och kan skapa mer detaljerade bilder på kortare tid. En MR-undersökning kan ta allt från tio minuter till en timme, beroende på ett antal faktorer, t.ex. vilken typ av bilder som ska tas fram (tvärsnittsbilder, eller "skivor", av kroppen), vilken typ av teknik som används (högfälts-MR kontra öppen MR eller öppen och stående MR), syftet med undersökningen och om patienten rör på sig.

⁽⁴⁵⁾ För mer information, se följande: Unicef, *Age assessment practices: a literature review and annotated bibliography*, 2010; SCEP, 2012, *Position paper on age assessment in the context of separated children in Europe*; Norsk Regnesentral, 2012, *Age estimation in youths and young adults*; Baccetti, T., Franchi, L. och McNamara, J.A. (Jr), "The cervical vertebral maturation (CVM) method for the assessment of optimal treatment timing in Dentofacial orthopaedics", *ScienceDirect*. vol. 11 nr 3 (2005): 119–129; Cameriere, R., Ferrante, L. och Cingolani, M., "Age estimation in children by measurement of open apices in teeth", *PubMed*. vol. 120 nr 1 (2005): 49–52.

Enligt George et al. ⁽⁴⁶⁾ förefaller graden av skelettmognad vara i ett mer avancerat stadium på röntgenbilder än på MR-bilder. MR-resultat skulle därför uppskatta åldern som något lägre än resultat från en vanlig röntgen. Detta anses vara godtagbart eftersom det inte skulle vara till nackdel för sökanden.

En förhandsundersökning måste göras. MR-undersökningar är inte lämpliga för alla patienter, t.ex. sökande med pacemaker, tatueringar eller metallimplantat eller de som behöver särskilda försiktighetsåtgärder, på grund av magnetfältet.

Eftersom de sökande måste ligga stilla på en hård brits under en lång tid och maskinen ger ifrån sig högljuda knackande ljud brukar klaustrofobiska patienter och barn bli stressade när de undersöks i en traditionell sluten cylinderskanner. Problemet kan eventuellt lösas genom att använda en öppen MR-skanner.

Hand/handled: Den traditionella strategin grundas på åldersbedömning utifrån röntgenbilder, men försök har utförts med hjälp av alternativ bildteknik som MR-bilder av handleden (t.ex. vid åldersbedömning av fotbollsspelare i åldersspecifika turneringar). Ett system med sex grader av mognad har utformats (Dvorak, 2007) ⁽⁴⁷⁾. I en annan studie om fotbollsspelare som utfördes av *Fédération Internationale de Football Association* jämfördes MR- och röntgenbilder av handleden från samma person och samma dag ⁽⁴⁸⁾.

Färiska studier har bekräftat värdet på denna undersökning och visar att det finns en stark korrelation mellan MR-stadier och kronologisk ålder. Det rekommenderas dock även att MR kombineras med andra metoder för öka resultatens noggrannhet ⁽⁴⁹⁾.

Eftersom könet hos den person som genomgår bedömningen kan påverka metodens felmarginal ⁽⁵⁰⁾ är kön en faktor som måste beaktas när man väljer metod.

Den senaste utvecklingen rör användningen av automatiskt fastställande av skelettåldern. Dessa fastställanden är baserade på medicinskt datorseende och maskininlärning. Utvecklingen har gjort det lättare att klassificera bilder i olika stadier och har minskat inter- och intraobservatörsvariationen (definieras i bilaga 1 Ordlista).

Knä: Detta baseras på tillväxtplattans mognad när knät utvecklas.

MR-stadieindelningen utarbetades för knät (Dedouit, 2012) ⁽⁵¹⁾. Dess tillförlitlighet och giltighet för åldersbedömning har utvärderats i åldersgruppen 10–30 år och baseras på ett system med fem stadier. Rapporten visar att det finns en stark korrelation mellan ålder och låg inter- och intraobservatörsvariation, men ytterligare studier krävs för att verifiera metoden.

Exempel från praxis

SE – I Sverige används för närvarande MR-bilder av knäleder tillsammans med röntgenbilder av visdomständer i åldersbedömningsförfarandet för ensamkommande barn. Den medicinska åldersbedömningen utförs av Rättsmedicinalverket och omfattar två olika undersökningar. Den första är en panoramaröntgen av en visdomstand och den andra är en MR-undersökning av knät. Båda undersökningarna inriktas på 18-årsgränsen. Bilderna analyseras av två oberoende tandläkare eller radiologer, och dessa bör enas om mognadsgraden i tillväxtzonen för att analysen ska anses utgöra en tillfredsställande grund för den medicinska bedömarens slutliga åldersbedömning. Detta är en integrerad skyddsmekanism och ett uttryck för principen om att hellre fria än fälla.

⁽⁴⁶⁾ George, J., Nagendran, J. och Azmi, K., "Comparison study of growth plate fusion using MRI versus plain radiographs as used in age determination for exclusion of overaged football players", *Br J Sports Med*, vol. 46 nr 4 (2012), 273–278, doi:10.1136/bjsm.2010.074948.

⁽⁴⁷⁾ Dvorak, J. och George, J., "Age determination by magnetic resonance imaging of the wrist in adolescent male football players", *British Journal of Sports Medicine*, vol. 41 nr 1 (2007), 45–52.

⁽⁴⁸⁾ Se fotnot 47.

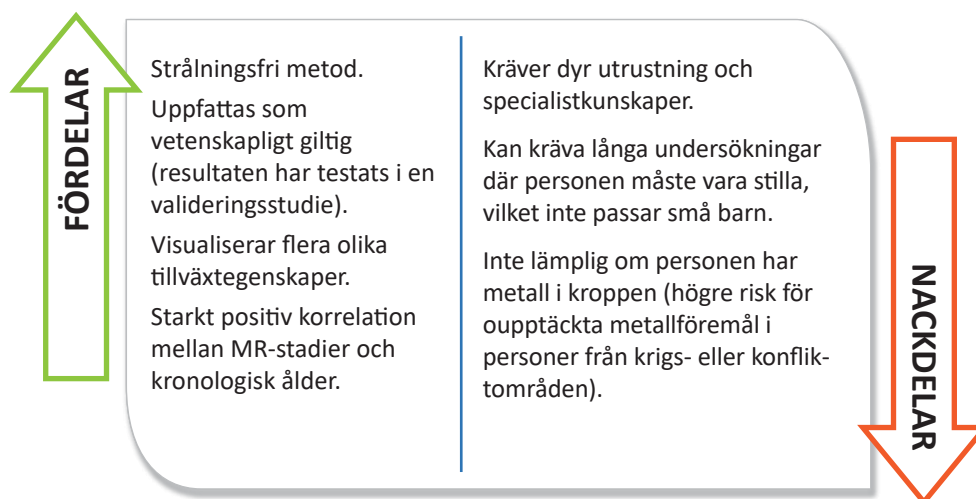
⁽⁴⁹⁾ Serin, J., Rérolle, C., Puchoux, J., Dedouit, F., Telmon, N., Savall, F., och Saint-Martin, P., "Contribution of magnetic resonance imaging of the wrist and hand to forensic age assessment", *International Journal of Legal Medicine* (2016).

⁽⁵⁰⁾ Tscholl, P.M., Junge, A., Dvorak, J. och Zubler, V., "MRI of the wrist is not recommended for age determination in female football players of U-16/U-17 competitions", *Scand J Med Sci Sports* (2015), doi:10.1111/sms.12461.

⁽⁵¹⁾ Dedouit, F. och Aurioi, "Age assessment by magnetic resonance imaging of the knee: a preliminary study", *Forensic Science International* (2012), 217–232.

För att bedöma om en sökande är över 18 år måste tandroten dessutom ha nått det sista mognadsstadiet, även om detta utvecklingsstadium sker 1–2 år efter 18-årsgränsen. Samma mognadsstadium i tillväxtzonen (1–2 år efter 18-årsgränsen) undersöks när det gäller MR-undersökningar av knät. Dessa är ytterligare skyddsåtgärder för att bättre svara på behovet att upprätthålla principen om att hellre fria än fälla när så behövs.

Nyckelben: Försök har gjorts med hjälp av ett graderingssystem i fyra stadier för nyckelbenet. Dessa har visat att åldersbedömning är genomförbar, men MR-specifika referensstudier krävs. Den senaste forskningen har visat på en positiv korrelation mellan MR-stadier och kronologisk ålder⁽⁵²⁾. Observationen kräver dock mer erfarna observatörer än andra metoder, eftersom det kan vara svårt att skilja mellan benbildningens första och sista stadier.

3. Ultraljud

En medicinsk ultraljudsundersökning (även kallad *ultraljudsavbildning* eller *sonografi*) är en diagnostisk bildteknik baserad på användningen av ultraljud för att se inre kroppsstrukturer såsom senor, muskler, leder, kärl och inre organ.

Ultraljud är ljudvågor med frekvenser som är högre än de som kan höras av människor (> 20 000 Hz). Ultraljudsbilder, som även kallas *sonogram*, skapas genom att skicka ut ultraljudspulser i kroppsvävnad med hjälp av en sändare. Ljudet reflekteras mot vävnaden, och olika vävnader reflekterar olika ljudnivåer. Ekot spelas in och visas som en bild för teknikern. Denna strålningsfria metod har testats för åldersuppskattning av handen och handleden⁽⁵³⁾, nyckelbenet⁽⁵⁴⁾ och höftbenskammen⁽⁵⁵⁾.

Slutsatsen av studierna visar att bedömning med ultraljud **ännu inte bör betraktas som ett giltigt alternativ till bedömning av skelettåldern**, eftersom tillväxtstadierna inte alltid visualiseras.

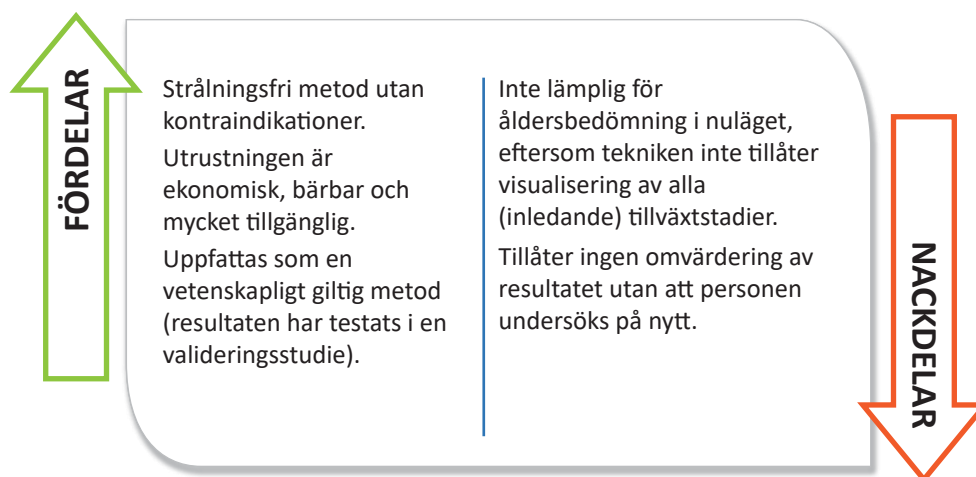
⁽⁵²⁾ 1. Hillewig, E., Degroote, J., Van der Paelt, T., Visscher, A., Vandemaele, P., Lutin, B., D'Hooghe, L., Vandriessche, V., Piette, M. och Verstraete, K., "Magnetic resonance imaging of the sternal extremity of the clavicle in forensic age estimation: towards more sound age estimates", *Int J Legal Med*, vol. 127 nr 3 (2013), 677–689, doi:10.1007/s00414-012-0798-z.

2. Hillewig, E., De Tobel, J., Cuhe, O., Vandemaele, P., Piette, M. och Verstraete, K., "Magnetic resonance imaging of the medial extremity of the clavicle in forensic bone age determination: a new four-minute approach", *Eur Radiol*, vol. 21 nr 4 (2011), 757–767, doi:10.1007/s00330-010-1978-1.

⁽⁵³⁾ Mentzel, H.J., Vilser, C., Eulenstein, M., Schwartz, T., Vogt, S., Böttcher, J., Yaniv, I., Tsoref, L., Kauf, E. och Kaiser, W.A., "Assessment of skeletal age at the wrist in children with a new ultrasound device", *Pediatr Radiol*, vol. 35 nr 4 (2005), 429–433; Khan, K.M., Miller, B.S., Hoggard, E., Somani, A. och Sarafoglou, K., "Application of ultrasound for bone age estimation in clinical practice", *J Pediatr*, vol. 152 nr 2 (2009), 243–247, doi:10.1016/j.jpeds.2008.08.018.

⁽⁵⁴⁾ Quirnbach, F., Ramsthaler, F. och Verhoff, M.A., "Evaluation of the ossification of the medial clavicular epiphysis with a digital ultrasonic system to determine the age threshold of 21 years", *Int J Legal Med*, vol. 123 nr 3 (2009), 241–245, doi: 10.1007/s00414-009-0335-x.; Schulz, R., Zwiesigk, P., Schiborr, M., Schmidt, S. och Schmeling, A., "Ultrasound studies on the time course of clavicular ossification", *Int J Legal Med*, vol. 122 nr 2 (2008), 163–167, doi: 10.1007/s00414-007-0220-4.

⁽⁵⁵⁾ Schmidt, S., Schmeling, A., Zwiesigk, P., Pfeiffer, H. och Schulz, R., "Sonographic evaluation of apophyseal ossification of the iliac crest in forensic age diagnostics in living individuals", *Int J Legal Med*, vol. 125 nr 2 (2011), 271–276, doi: 10.1007/s00414-011-0554-9.

Viktiga resultat från praxis i EU+-staterna

Ingen EU+-stat har rapporterat användning av ultraljud för åldersbedömningsändamål.

Mer information finns i bilaga 4 till denna publikation.

4. Bedömning av fysisk utveckling

Bedömning av fysisk utveckling innebär jämförelser av längd, vikt och hud mellan individer eller populationer i förhållande till en uppsättning referensvärden. Beroende på praxis i EU+-staten kan bedömningen av fysisk utveckling omfatta en allmän fysisk undersökning för att fastställa tecken på ett tillstånd som skulle kunna påverka mognadshastigheten ⁽⁵⁶⁾.

Vid mätning och bedömning av synliga tecken på sexuell mognad kallas det även **observation av sexuell mognad**.

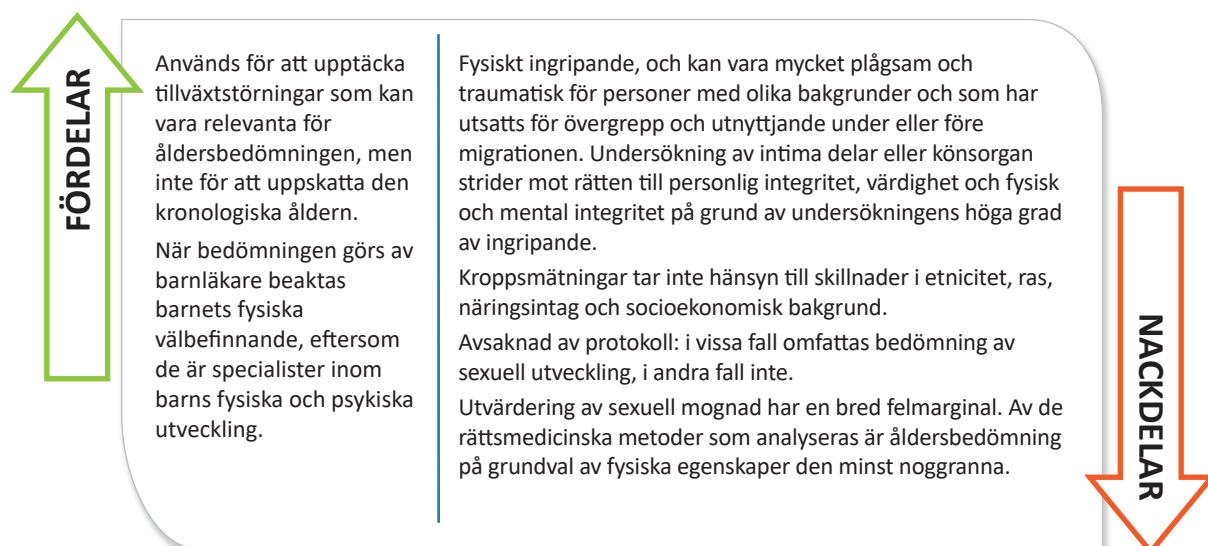
- För pojkar bygger undersökningen på penis- och testikelutveckling, könshår, armhåle- och ansiktsbehåring och hur framträdande adamsäpplet är.
- För flickor inriktas undersökningen på bröstutveckling, könshår, armhålebehåring och form på höfterna. I genomsnitt uppnår flickor full sexuell mognad vid 16 år och pojkar vid 17 år ⁽⁵⁷⁾.

Beroende på praxis och vilka undersökningar som utförs i de specifika EU+-staterna kan även andra läkare än barnläkare omfattas, t.ex. gynekologer.

i Easo anger i de slutliga rekommendationerna och genom hela vägledningen att metoder som kräver att sökanden klär av sig naken, eller att könsdelar undersöks som del av en observation av sexuell mognad, aldrig bör användas.

⁽⁵⁶⁾ För mer information, se följande: Unicef, 2011, *Age assessment practices: a literature review and annotated bibliography*; SCEP, 2012, *Position paper on age assessment in the context of separated children in Europe*; Norsk Regnesentral, 2012, *Age estimation in youths and young adults*, http://publications.nr.no/1355995517/Age_estimation_methods-Eikvil.pdf; Professor Sir Al Aynsley-Green Kt., 2011, *The assessment of age in undocumented migrants*.

⁽⁵⁷⁾ För mer information, se följande: SCEP, 2012, *Position paper on age assessment in the context of separated children in Europe*; Unicef, *Age assessment practices: a literature review and annotated bibliography*; Schmeling et al., "Forensic age estimation in unaccompanied minors and young living adults", *Forensic medicine — From old problems to new challenges* (2011); Schmeling et al., "Age estimation of unaccompanied minors — Part 1. General considerations", *Forensic Science International* (2006). Den brittiska branchorganisationen för barn- och ungdomsmedicin, *Royal College of Paediatrics and Child Health*, konstaterar att det överlag inte är möjligt att förutsäga åldern på någon med kroppsmätning och att detta inte bör försökas (The King's Fund and the Royal College of Paediatrics and Child Health, 1999:40).

Viktiga resultat från praxis i EU+-staterna

Elva EU+-stater bekräftar att de använder bedömning av fysisk utveckling för att uppskatta sökandes ålder.

Sju EU+-stater använder sig av observation av sexuell mognad för att bedöma åldern på en person.

Mer information finns i bilaga 4 till denna publikation.

C. Medicinska metoder (med strålning)

1. Röntgenstrålning

Röntgenstrålning, som också kallas *radiografi*, sänder ut begränsad strålning (elektromagnetiska vågor) för att ta bilder på insidan av kroppen i olika nyanser av svart och vitt. Nyanserna beror på att olika vävnader absorberar olika mängder strålning. Kalciumet i skelettet absorberar mest strålning, så skelettet ser vitt ut. Fett och andra mjukdelar absorberar mindre och ser gråa ut. Luft absorberar minst, så lungorna ser svarta ut.

Skelettåldern fastställs utifrån utvecklingsstadiet för skelettets ben. I dessa undersökningar uppskattas utvecklingsstadierna utifrån särskilda bens tillväxt/mognad. De huvudsakliga röntgenmetoderna inriktas på handled, nyckelben, tänder eller höft. Dessa metoder används i många EU+-stater, men inte på samma sätt och ofta i olika kombinationer och/eller ordning. Skillnaderna i praxis beror främst på att åldersbedömningsförfaranden fortfarande i stor utsträckning fastställs genom nationell lagstiftning med förfaranden som utvecklas genom nationell rättspraxis.

Handlovsröntgen (hand/handled)

Genom denna röntgen utvärderas formen, storleken på olika ben och graden av epifyseal benbildning med hjälp av röntgenbilder av handen. Bilderna jämförs med följande:

- (a) Radiografisk atlas, som består av standardiserade bilder för relevant ålder och kön för att fastslå utvecklingsstadiet. För att göra detta har atlasen av Greulich och Pyle blivit standardreferens. Metoden var resultatet av en studie från 1935 som syftade till att bedöma skelettmognad snarare än att utvärdera ålder, och den tog inte hänsyn till rasrelaterade eller socioekonomiska skillnader.
- (b) Enskilda ben (enbensmetoden), där mognaden fastställs för de enskilda benen i skelettet och sammanställs för att beräkna det övergripande mognadsstadiet. För att göra detta är Tanner-Whitehouse-metoden huvudreferens (finns i tre upplagor). Den andra upplagan grundas på bedömningen av skelettmognad och en uppskattning av längd som vuxen. Vart och ett av handens 20 ben jämförs enskilt med en serie bilder på utvecklingen för benet i fråga. Referensstandarderna fastställdes på 1950- och 1960-talen. I genomsnitt är benen färdigutvecklade i handen vid 17 års ålder för flickor och 18 års ålder för pojkar ⁽⁵⁸⁾.

Etniskt ursprung påverkar inte benbildningshastigheten nämnvärt, men det gör däremot socioekonomisk status. Hög socioekonomisk status påskyndar benbildningen, medan låg socioekonomisk status fördröjer den. Att använda referensröntgenbilder för personer med lägre socioekonomisk status innebär därför att personens ålder underskattas. Detta anses vara acceptabelt, eftersom det inte skulle vara till den undersökta personens nackdel ⁽⁵⁹⁾.

Nyckelbensröntgen

Denna metod innebär bedömning av nyckelbenens mognad. För att betraktas som vuxen måste personens båda nyckelben vara färdigutvecklade. Traditionella klassificeringssystem skiljer mellan fyra utvecklingsstadier – det sista stadiet har nu delats upp i två ytterligare stadier (om skelettmognaden är fullständig och ett ärr synligt kan det antas att personen är minst 20 år för kvinnor och 21 år för män). Högsta mognadsstadium av nyckelbenet där ärr inte längre syns noterades först för båda könen vid tidigast 26 års ålder ⁽⁶⁰⁾.

Tandröntgen

Denna metod innebär undersökning av en röntgenbild av tänderna, kallat ett *ortopantomogram*. Skelettutvecklingen mäts genom på varandra följande förändringar i hur tänderna bryter fram och är strukturerade under barns tillväxt. Vid 16–20 års ålder är alla tänder utom visdomständerna färdigbildade. I detta stadium visar visdomständerna stora olikheter i hur utvecklade kronan och roten är.

De två främsta metoderna är följande:

- (a) Gleiser och Hunt (1955) ⁽⁶¹⁾, som beskriver tandutvecklingen i 15 stadier.
- (b) Demirjian (1973) ⁽⁶²⁾, som beskriver tandutvecklingen i åtta stadier, där varje stadium i tandtillväxten graderas enligt en statistisk modell ⁽⁶³⁾.

⁽⁵⁸⁾ För mer information, se följande: Tanner, J.M. et al., "Reliability and validity of computer-assisted estimates of Tanner-Whitehouse skeletal maturity (CASAS): comparison with the manual method", *Karger*, vol. 42 nr 6 (1994); Frisch, H. et al., "Computer-aided estimation of skeletal age and comparison with bone age evaluations by the method of Greulich-Pyle and Tanner-Whitehouse", *Pediatric Radiology*, vol. 26 nr 3 (1996), 226–231; Gertych, A. et al., "Bone age assessment of children using a digital hand atlas", *Computerised Medical Imaging and Graphics*, vol. 31 nr 4–5 (2007), 322–331.

⁽⁵⁹⁾ Schmeling, A., Garamendi, P.M., Prieto, J.L. och Landa, M. I., "Forensic age estimation in unaccompanied minors and young living adults", *Forensic medicine – From old problems to new challenges*, Professor Duarte Nuno Vieira (red.), *InTech* (2011).

⁽⁶⁰⁾ För mer information, se följande: Schmeling, A. et al., "Studies on the time-frame for ossification of the medial clavicular epiphyseal cartilage in conventional radiography", *International Journal of Legal Medicine*, vol. 118 nr 1 (2004), 5–8.

⁽⁶¹⁾ Gleiser, I. och Hunt, E. E., "The permanent mandibular first molar: its calcification, eruption and decay", *Am. J. Phys. Anthropol.*, vol. 13 (1955), 253–283, doi:10.1002/ajpa.1330130206.

⁽⁶²⁾ Demirjian, A., Goldstein, H. och Tanner, J. M., "A new system of dental age assessment", *Human Biology*, vol. 45 nr 2 (1973), 211–227.

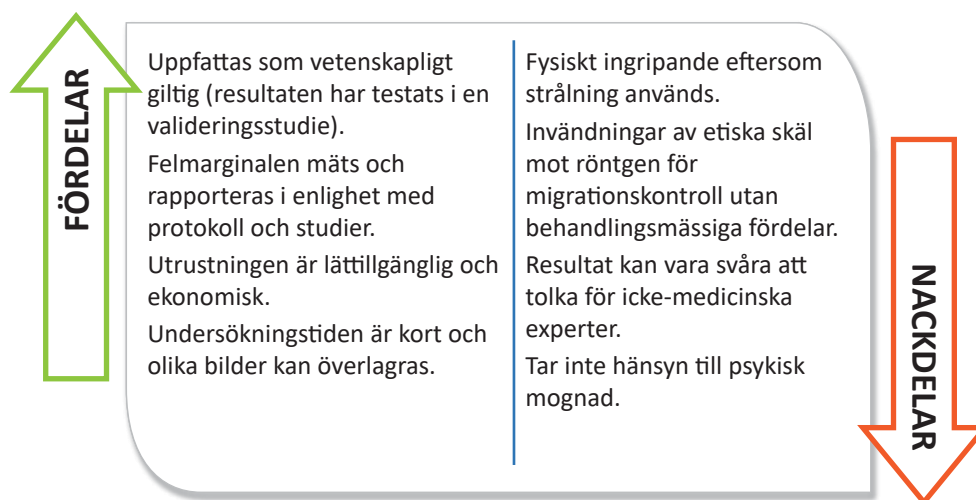
⁽⁶³⁾ För mer information, se följande: (al n.d.), "Assessment of dental maturity of Brazilian children age 6 to 14 years using Demirjian's method", *Int J Paediatr Dent*, vol. 12 nr 6 (2002), 423–428; Liversidge, H.M., "The assessment and interpretation of Demirjian, Goldstein and Tanner's dental maturity", *Ann Hum Biol.*, vol. 39 nr 5 (2012), 412–431, doi:10.3109/03014460.2012.716080.

När det gäller eruption (frambrutning) och mineralisering av visdomständer har det konstaterats att svarta afrikaner uppvisar en snabbare utveckling än européer. Å andra sidan har en relativt långsammare utvecklingstakt registrerats för asiater. Av denna anledning bör populations specifika referensstudier användas för att bedöma utvecklingen av visdomständer när åldersbedömningar utförs ⁽⁶⁴⁾.

Trots de stora skillnaderna har olika studier konstaterat att utvecklingen av visdomständer troligen är det bästa sättet att skilja mellan en vuxen och ett barn, och därför bör vara ett av de mest använda åldersbedömningsförfarandena för personer i övre tonåren.

Höftbensröntgen

Eftersom benens position förändras när en person blir vuxen ⁽⁶⁵⁾ kan skelettålder fastställas med hjälp av utseendet av vissa ben i bäckenet.

Viktiga resultat från praxis i EU+-staterna

Av alla medicinska undersökningar är handlovsröntgen den metod som mest används i EU+-staterna. 23 uppgiftslämnare bekräftade att metoden används i deras territorium.

På andra plats kommer tandröntgen som också är ganska vanlig bland uppgiftslämnarna, med 19 positiva svar.

På tredje plats kommer nyckelbensröntgen, som används i tolv EU+-stater.

Slutligen har tre EU+-stater infört höftbensröntgen som en alternativ metod som ska användas emellanåt i processen.

Exempel från praxis

FI – Medicinska åldersbedömningar för att fastställa sökandes åldrar utförs av avdelningen för rättsmedicin vid Helsingfors universitet på begäran av polisen, Gränsbevakningsväsendet eller finska Migrationsverket. Metoder som används är tandobservation, handlovsröntgen och tandröntgen. Två experter utarbetar en gemensam bedömning. Minst en av experterna ska vara anställd på avdelningen för rättsmedicin vid Helsingfors universitet. En expert får vara godkänd läkare eller godkänd tandläkare med nödvändig kompetens.

⁽⁶⁴⁾ Olze, A., Schmeling, A., Taniguchi, M., Maeda, H., van Niekerk, P., Wernecke, K-D. och Geserick, G., "Forensic age estimation in living subjects: the ethnic factor in wisdom tooth mineralization", *Int J Legal Med*, vol. 118 (2004), 170–173; Olze, A., van Niekerk, P., Ishikawa, T., Zhu, B.L., Schulz, R., Maeda, H. och Schmeling, A., "Comparative study on the effect of ethnicity on wisdom tooth eruption", *Int J Legal Med*, vol. 121 (2007), 445–448.

⁽⁶⁵⁾ För mer information, se följande: Schmeling, A. et al., "Age estimation of unaccompanied minors — Part 1. General considerations", *Forensic Science International* (2006); Schmidt, S. et al., "Sonographic evaluation of apophyseal ossification of the iliac crest in forensic age diagnostics in living individuals", *International Journal of Legal Medicine* (2011).

NL – Syftet med den medicinska åldersbedömningen är inte att fastställa sökandens ålder, utan endast att avgöra om sökanden är vuxen eller möjligen ett barn. Mot bakgrund av detta analyseras röntgen av handen/handleden. Om handleden inte är helt färdigväxt avslutas undersökningen och sökanden anses vara ett barn. Om den är helt färdigväxt tas ytterligare (tre) röntgenbilder av nyckelbenet. Två oberoende radiologer måste enskilt dra slutsatsen att båda nyckelbenen är färdigväxta. En ytterligare expert (rättsantropolog) samlar in de båda radiologernas slutsatser och fattar ett beslut på grundval av deras resultat. Om resultaten är osäkra eller skiljer sig mellan radiologernas rapporter anses sökanden vara ett barn. Beslutet kan överklagas.

Några ytterligare överväganden

MR, röntgenstrålning och datortomografi (DT) är olika tekniker som används för att ta bilder på bentillväxten. Bilderna jämförs med referensstudier för att fastställa vilket stadium i tillväxtutvecklingen som bilden motsvarar och slutligen vilket åldersspann tillväxtstadiet pekar på.

MR (magnetisk resonanstomografi)

- Kombinerar användningen av en stark magnet med ett avancerat datorsystem och radiovågor för att skapa noggranna detaljerade bilder av organ och vävnader, ben och andra interna kroppsstrukturer. För att skapa tvärsnittsbilder använder MR magnetiska fält och radiofrekvenser.
- Lämplig för avbildning av organ, mjukdelar och interna strukturer.
- Strålningsfri.

X-Röntgenstrålning

- Vid röntgen används en begränsad mängd strålning som passerar genom kroppen för att ta en enda bild på personens anatomi.
- Kompakta delar, som ben, blockerar strålningen och ser vita ut på röntgenbilden.
- Strålning används.

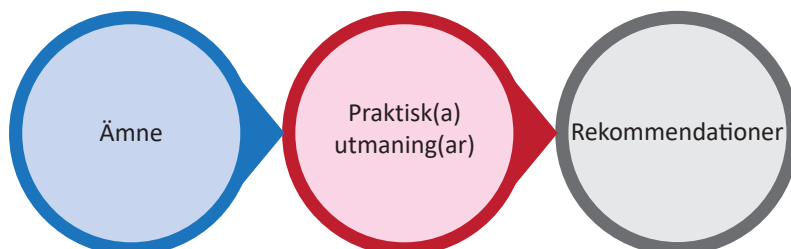
DT (datortomografi)

- Undersökning som kombinerar röntgenstrålning med datorer för att skapa 360-gradiga tvärsnittsbilder av kroppen genom att flera röntgenbilder tas ur olika vinklar.
- Lämplig för att avbilda ben, mjukdelar och blodkärl på en och samma gång. Den ger radiologen detaljerade uppgifter om benstrukturer eller skador. På grund av strålningsexponeringen rekommenderas DT inte för gravida kvinnor eller barn om det inte är absolut nödvändigt.

En annan viktig faktor som bör övervägas är den senaste utvecklingen inom användning av datorstödd tolkning av röntgen- eller MR-bilder. Sådan programvara används för att minska observatörsvariationen så att bilden kategoriseras på samma sätt trots eventuella intraobservatörsvariationer (skillnader mellan en och samma observatörs utvärdering vid upprepade undersökningar av samma bild) eller interobservatörsvariationer (skillnader mellan olika observatörers utvärderingar av samma bild).

Kapitel 5 Slutliga rekommendationer

Syftet med de slutliga rekommendationerna är inte att sammanfatta de riktlinjer om rättssäkerhetsgarantier som finns i kapitlen 2 och 3, utan att konkret svara på de praktiska utmaningarna med åldersbedömningsprocessen. Rekommendationerna är därför indelade efter det ämne och den praktiska utmaning som de svarar på, enligt följande:

Viktiga rekommendationer från Easo

A.	Ämne	Tillämpning av barnets bästa i praktiken
	Praktisk utmaning	Oregelbunden tillämpning av principen i hela EU+-territoriet
	Rekommendationer från Easo	<ol style="list-style-type: none"> 1. En bedömning av barnets bästa bör utföras för att se till att den åldersbedömningsprocess som övervägs passar sökandens individuella omständigheter, och att det förväntade resultatet är gynnsamt för processen och inte skadligt för barnet. 2. Bedömningen av barnets bästa bör kontrollera att alla garantier är inrättade och att barnets bästa beaktas enligt följande: <ul style="list-style-type: none"> ■ En kvalificerad, oberoende företrädare och/eller förmyndare har utsetts för att agera för barnets bästa och utöva rättshandlingsförmåga. ■ Förfarandena är barnvänliga och utförs av kvalificerade yrkesutövare. ■ Åldersanpassad information ges regelbundet om processen och om konsekvenserna av och rätten att vägra, i enkla ordalag och på ett kulturanpassat sätt – under övervakning kan kulturmedling vara användbar. ■ Sökandens åsikter samlas in och beaktas enligt dennes ålder och mognad. ■ Principen om att hellre fria än fälla gäller före, under och efter processen tills slutgiltiga resultat uppnås. ■ Informerat samtycke inhämtas för åtminstone medicinska undersökningar, rätten att vägra genomgå medicinska undersökningar respekteras och skälen till en vägran utforskas – det rekommenderas särskilt att samtycke erhålls och dokumenteras (skriftligt och i annan form av bevis) från barnet och förmyndaren såsom är lämpligt. ■ Hänsyn tas till konfidentialitet, dataskydd och säkerhet. ■ Den minst ingripande metoden väljs för att se till att den minst ingripande processen används och följer ett gradvis genomförande. ■ Den mest noggranna metoden väljs och felmarginalen dokumenteras. ■ Ett effektivt rättsmedel är tillgängligt.

B.	Ämne	Bedömningens motivering/nödvändighet
	Praktisk utmaning	Behovet av en åldersbedömning bör motiveras och grundas på välbelagda allvarliga tvivel
	Rekommendationer från Easo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Åldersbedömning bör inte utföras som ett rutinförfarande. Behovet av och fördelarna med den särskilda åldersbedömningsprocessen ska bedömas och dokumenteras. 2. Alla tillgängliga informationskällor ska undersökas innan man beslutar att utföra en åldersbedömning. 3. Alla bevis ska beaktas tillsammans med många olika faktorer (fysiska, psykiska, utvecklingsrelaterade, miljömässiga, kulturella, kön) för att undvika att senare behöva göra en åldersbedömning. 4. Sökanden ska antas vara ett barn (principen om att hellre fria än fälla) så länge det finns tvivel om sökandens ålder. 5. Sökande ska inte bära de finansiella kostnaderna för bedömningen.
C.	Ämne	Kvalificerade yrkesutövare
	Praktisk utmaning	Specialisering i åldersbedömning är inte alltid tillgänglig
	Rekommendationer från Easo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yrkesutövare bör inte bara vara specialister på området för den metod som övervägs, utan även när det gäller hur metoden används för just åldersbedömningar. Yrkesutövare bör få fortbildning i den senaste utvecklingen av metoden, barns rättigheter och hur man utför undersökningarna på ett genus- och kulturmedvetet sätt. 2. I osäkra fall kan undersökaren hänskjuta fallet till en överordnad eller till en samordnad och tvärvetenskaplig panel. 3. Personal som ansvarar för att fastställa åldern bör vara lämpligt utbildad i att förstå resultatet och felmarginalen i det.
D.	Ämne	Nivå av ingripande
	Praktisk utmaning	Inget samförstånd om olika metoders nivå av ingripande Några av de metoder som används är fysiskt eller psykiskt ingripande
	Rekommendationer från Easo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Först ska alla befintliga bevis analyseras innan man beslutar att utföra ytterligare bedömning. 2. När en åldersbedömning väl har bedömts vara nödvändig ska icke-medicinska metoder användas i första hand, och därefter medicinska metoder om tvivel kvarstår. I sådana fall ska strålningsfria metoder användas i första hand, och endast som en sista utväg kan andra metoder som omfattar strålning övervägas. 3. Metoder bör väljas enligt de särskilda omständigheterna eller behoven i det enskilda fallet (kön, förmodat åldersspann) och processen bör utföras med hänsyn till barnets etniska och kulturella bakgrund. 4. Metoder som kräver att sökanden klär av sig naken eller att könsdelar eller intima delar undersöks, observeras eller mäts bör inte användas för åldersbedömning.

E.	Ämne	Metodernas och/eller processens noggrannhet
	Praktisk utmaning	Ingen av metoderna kan för närvarande fastställa en persons exakta ålder Dokumentering och tolkning av felmarginalen
	Rekommendationer från Easo	<ol style="list-style-type: none"> Principen om att hellre fria än fälla ska tillämpas och sökanden ska betraktas som ett barn så snart tvivel uppstår om sökandens ålder och tills slutgiltiga resultat erhålls. Olika aspekter som omfattar psykisk och fysisk utveckling ska undersökas som en del av processen för att förbättra noggrannheten, så att beslutet grundas på en bredare rad av bevis. Kvalificerade och erfarna yrkesutövare bör regelbundet uppvisa sin kompetens och vara särskilt utbildade i kulturell mångfald och barns särskilda behov. När så är möjligt ska svåra fall hänskjutas till en behörig enhet för ytterligare samråd. Sökandens angivna ålder ska godtas om den ligger inom det åldersspann som fastställs genom åldersbedömningen. Om den inte gör det ska den lägsta åldern inom detta åldersspann anges som resultat. Felmarginalen ska uppmärksammas och principen om att hellre fria än fälla ska gälla. Felmarginalen bör dokumenteras och ingå i resultatet, och den beslutande myndigheten ska underrättas om och förstå den.
F.	Ämne	Tvärvetenskaplig och övergripande strategi
	Praktisk utmaning	Den tvärvetenskapliga och övergripande strategin är inte brett tillämpad
	Rekommendationer från Easo	<ol style="list-style-type: none"> Olika aspekter (som bedömer både psykisk och fysisk utveckling och inte enbart med användning av medicinska metoder) ska analyseras som en del av den tvärvetenskapliga processen för att förbättra noggrannheten, så att beslutet grundas på en bredare rad av bevis. Hjälp bör sökas från experter på olika utvecklingsaspekter och på hur ålder ska bedömas inom deras expertområde. När flera metoder används ska beslutet grundas på slutsatserna från en expertpanel med tvärvetenskaplig specialisering. Samordningsmekanismer bör inrättas för det praktiska genomförandet av en tvärvetenskaplig strategi.
G.	Ämne	Upprepade bedömningar av samma sökande i olika EU+-stater
	Praktisk utmaning	Åldersbedömningar som utförs i andra EU+-stater erkänns inte alltid
	Rekommendationer från Easo	<ol style="list-style-type: none"> När det finns resultat av åldersbedömningar som utförts av andra EU+-stater ska dessa erkännas för att undvika att bedömningarna upprepas i onödan, särskilt i Dublinförfaranden. Information om en åldersbedömning som överförs till en annan EU+-stat ska vara komplett och innehålla hänvisningar till vilka metoder som använts och resonemanget som ledde till det slutgiltiga resultatet.
H.	Ämne	Vägran att genomgå en åldersbedömning
	Praktisk utmaning	Risk att automatiskt betraktas som vuxen
	Rekommendationer från Easo	<ol style="list-style-type: none"> Skälen till vägran ska undersökas och om det är möjligt ska bedömningen anpassas så att samtycke kan inhämtas. Vägran bör inte automatiskt leda till slutsatsen att sökanden är vuxen.
I.	Ämne	Effektivt rättsmedel
	Praktisk utmaning	Det går inte alltid att bestrida resultat av åldersbedömningar genom administrativ/rättslig prövning
	Rekommendationer från Easo	<ol style="list-style-type: none"> Åldersbedömningsbeslutet bör fattas innan beslut tas om ansökan om internationellt skydd, eftersom sökandens ställning som vuxen eller barn kan påverka asylförfarandet. Detta beslut ska kunna bestridas genom en administrativ/rättslig prövning.

Bilaga 1 Ordlista

Syftet med denna ordlista är att fastställa och/eller främja en gemensam förståelse av de mest relevanta termer som används i åldersbedömningsprocessen. Den innehåller dessutom termer som nämns i vägledningens beskrivande delar, men som inte utforskas utförligare i publikationen (fastställande av barnets bästa, bevisbörd osv.). Tanken med definitionerna i ordlistan är att de ska fungera som en referensskälla för berörda parter på området åldersbedömning, såsom politiska beslutsfattare i EU+-staterna, experter som utför undersökningar, handläggare och expertpaneler som utvärderar resultat eller andra yrkesutövare i allmänhet.

Term	Definition	Källa
Noggrannhet	<p>Kvalitet eller att vara korrekt eller precist.</p> <p>Den grad i vilken en mätning, eller en uppskattning baserad på mätningar, motsvarar det sanna värdet för den egenskap som mäts.</p> <p>Mer information</p> <p>Det finns ingen åldersbedömningsmetod som kan ge helt noggranna resultat om en persons kronologiska ålder. Av denna anledning rekommenderas termen åldersbedömning snarare än åldersfastställande.</p> <p>När det gäller medicinska undersökningar som används som metoder för att bedöma ålder finns det vissa krav som ska uppfyllas för att referensstudierna ska anses vara noggranna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lämplig urvalsstorlek. - Bekräftad ålder på försökspersoner. - Jämn åldersfördelning. - Könsuppdelning. - Uppgifter om undersökningsdatum. - Tydlig definition av de undersökta egenskaperna. - Exakt beskrivning av metodiken. - Uppgifter om referenspopulation i förhållande till genetisk-geografiskt ursprung. - Socioekonomisk status och hälsotillstånd. - Uppgifter om gruppstorlek, medel- eller medianvärde och ett variationsmått för varje undersökt egenskap. 	<p>Oxford Dictionary online</p> <p>Medical Dictionary online</p> <p>Schmeling et al. 2011.</p>

Term	Definition	Källa
Ålder	<p>Hur länge en person har levt eller något har existerat.</p> <p>Mer information: För detta verktygs ändamål är ålder en väsentlig del av ett barns identitet, eftersom barndom definieras enligt ålder i barnkonventionen.</p> <p>Kronologisk ålder mäts i år, månader och dagar från personens födsel.</p> <p>Biologisk ålder definieras av en persons nuvarande position i förhållande till dennes potentiella livslängd, vilket innebär att en person kan verka vara yngre eller äldre än sin kronologiska ålder.</p> <p>Social ålder definieras enligt en persons roller, ansvarsområden och vanor i förhållande till andra medlemmar i samma samhälle. En person kan därför vara äldre eller yngre beroende på i hur stor utsträckning personen visar upp det beteende som förväntas vid sin ålder av dennes särskilda samhälle eller kultur.</p> <p>Psykologisk ålder definieras enligt personers beteendemässiga kapacitet att anpassa sig till förändrade krav och omfattar hur man använder anpassningsförmågan för minne, lärande, intelligens, färdigheter, föreställningar, motivationer och känslor för att kontrollera sitt beteende och utöva självkontroll.</p>	<p>Oxford online dictionary/age</p> <p>Settersen et al., 1997:240.</p> <p>Smith, T. och Brownlees, L., Unicef, 2011, 7–8.</p>
Åldersbedömning	<p>Den process med vilken myndigheter försöker fastställa en persons kronologiska ålder eller åldersspann, för att fastställa om personen är ett barn eller en vuxen.</p>	<p>Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 6</p> <p>Europeiska migrationsnätverkets ordlista</p>
(Lägsta) straffbarhetsålder	<p>Den ålder under vilken barn ska antas sakna förmåga att överträda straffrätten.</p>	<p>Artikel 40.3 i barnkonventionen.</p>
Principen om att hellre fria än fälla	<p>En rättslig princip om att myndigheterna bör godta/ betrakta sökandens uttalanden som viktiga fakta om osäkerhet råder, om inte annat bevisas.</p> <p>Om det finns möjlighet att personen är ett barn ska han eller hon behandlas som ett sådant.</p> <p>Om medlemsstaterna efter åldersbedömningen fortfarande hyser tvivel när det gäller sökandens ålder ska de utgå från att sökanden är ett barn.</p>	<p>Easos definition</p> <p>Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 6</p> <p>Artikel 25.5 i direktivet om asylförfaranden</p>

Term	Definition	Källa
Bedömning av barnets bästa	<p>a) En unik uppgift som ska utföras i varje individuellt ärende, mot bakgrund av de särskilda omständigheterna för varje barn eller grupp av barn eller barn i allmänhet. Dessa omständigheter rör de individuella särdragen hos barnet eller barnen i fråga.</p> <p>b) Består av att utvärdera och balansera alla uppgifter som krävs för att fatta ett beslut i en särskild situation för ett visst barn eller en viss grupp av barn.</p> <p>c) Ett löpande förfarande för att besluta vilka omedelbara åtgärder som är för det enskilda barnets bästa, t.ex. skydds- och vårdinsatser. De är övergripande och utförs av personal med relevant professionell sakkunskap.</p> <p>Mer information</p> <p>I enlighet med EU:s asylregelverk ska medlemsstaterna ta vederbörlig hänsyn till följande vid bedömningen av barnets bästa:</p> <p>a) Möjligheterna till familjeåterförening.</p> <p>b) Den underåriges välbefinnande och sociala utveckling, med särskild hänsyn till den underåriges bakgrund.</p> <p>c) Säkerhets- och trygghetshänsyn, särskilt om det finns risk för att den underårige är offer för människohandel.</p> <p>d) Den underåriges åsikter, beroende på hans eller hennes ålder och mognad.</p> <p>Begreppen bedömning av barnets bästa och fastställande av barnets bästa ingår i samma process, som i princip inleds så snart ett barn som är ensamkommande eller har skilts från sina föräldrar upptäcks och avslutas när barnet har fått en varaktig lösning på sin situation av separation och tvångsfördrivning från sitt ursprungsland eller sin vanliga vistelseort.</p>	<p>Leden a och b – Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 14 (2013)</p> <p>Led c – UNHCR:s Safe and Sound</p> <p>Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 6, punkt 31</p> <p>Artikel 3 och 3.1 i barnkonventionen</p> <p>Skälen 9 och 22 samt artiklarna 2 j och 23.2 i direktivet om mottagningsvillkor</p> <p>Skäl 33 och artikel 25.6 i direktivet om asylförfaranden</p> <p>Skälen 18, 19 och 38 samt artiklarna 20.5 och 31 i skyddsgrundsdirektivet</p> <p>Skäl 35 i Eurodacförordningen</p> <p>Skäl 13 och artikel 6 i Dublinförordningen</p> <p>Artikel 24 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna</p>
Barnets bästa	<p>a) Ett trefaldigt koncept: en central rättighet, en grundläggande och tillämpad rättsprincip och en processuell regel för att säkerställa både ett fullständigt och effektivt åtnjutande av alla rättigheter som erkänns i barnkonventionen samt barnets övergripande utveckling.</p> <p>b) Barnets välbefinnande: i vid bemärkelse omfattar detta såväl barns grundläggande materiella, fysiska, utbildningsrelaterade och känslomässiga behov såväl behov av omtanke och säkerhet.</p>	<p>a) Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 14 (2013)</p> <p>b) UNHCR:s Guidelines on Determining the Best Interests of the Child</p>
Fastställande av barnets bästa	<p>Den formella process med strikta rättssäkerhetsgarantier som utformats för att fastställa barnets bästa vid särskilt viktiga beslut som påverkar barnet och som kommer att ha en väsentlig inverkan på barnets framtid (dvs. varaktiga lösningar), bl.a. identifiering av en varaktig lösning. På grund av beslutets omfattning kräver fastställandet av barnets bästa djupgående information som samlats in om barnet under processen för barnets bästa.</p>	<p>Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 14 (2013)</p> <p>UNHCR:s Safe and Sound</p>

Term	Definition	Källa
Bevisbörda eller skyldighet att styrka	<p>I samband med internationellt skydd är bevisbörda ett begrepp som å ena sidan omfattar sökandens skyldighet att styrka sin ansökan, och å andra sidan den undersökningsskyldighet som åligger asylmyndigheten. Bevisbördan är på så vis delad och båda delarna bygger på principen om samarbete.</p> <p>Beroende på de individuella och kontextuella omständigheterna kan myndigheterna påta sig en större undersökningsbörda.</p>	<p>Easos modul om bevisprövning</p> <p>Skäl 25 samt artiklarna 12 a, 13 a och 25.5 i direktivet om asylförfaranden och artikel 4.1 i skyddsgrundsdirektivet</p>
	<p>Mer information</p> <p>Även om bevisbördan vanligtvis delas mellan bedömaren och sökanden när det gäller vuxnas ansökningar kan det vara nödvändigt för bedömaren att påta sig en större del av bevisbördan när det gäller barns ansökningar, särskilt om barnet i fråga är ensamkommande. Om uppgifterna i ärendet inte kan utrönas och/eller om barnet är oförmöget att helt formulera sitt hävdande måste bedömaren fatta beslut på grundval av alla kända omständigheter, vilket kan kräva en vid tillämpning av principen om att hellre fria än fälla. Denna princip bör även gälla om det finns tvivel som rör trovärdigheten i delar av barnets hävdande.</p>	<p>UNHCR:s Note on Burden and Standard of Proof in Refugee Claims, 16 december 1998. Se även UNHCR:s The Heart of the Matter – Assessing Credibility when Children Apply for Asylum in the European Union, december 2014</p>
Barn/underårig	Varje människa under 18 år.	<p>Artikel 2.6 i direktivet mot människohandel, artikel 2 d i direktivet om mottagningsvillkor, artikel 2 l i direktivet om asylförfaranden och artikel 2 k i skyddsgrundsdirektivet</p> <p>Artikel 2 i i Dublin III-förordningen</p> <p>Artikel 2 f i direktivet om familjeåterförening</p> <p>Baserat på artikel 1 i FN:s konvention om barnets rättigheter från 1989 (barnkonventionen)</p>
Information om ursprungsland (COI)	Information som används av myndigheterna i medlemsstaterna för att analysera den socio-politiska situationen i ursprungsländer för sökande av internationellt skydd (och, vid behov, i länder som de har transiterat genom) under bedömningen. Analysen utförs enskilt för varje ansökan om internationellt skydd.	Easos metodik för COI-rapporter Europeiska migrationsnätverkets ordlista
DT (datortomografi/skiktröntgen)	Avbildning där särskild röntgenutrustning används för att ta detaljerade bilder på (skanna) områden inuti kroppen.	Radiology Info (https://www.radiologyinfo.org), en offentlig informationsresurs som utvecklats av läkare från Radiological Society of North America (RSNA) och American College of Radiology (ACR)

Term	Definition	Källa
Samtycke	Informerat, gratis och frivilligt medgivande. Samtycke från barnet, eller dennes förmyndare eller företrädare om barnet är ensamkommande eller har skilts från föräldrarna, krävs för medicinska undersökningar för att utföra en åldersbedömning.	Artikel 25.5 i direktivet om asylförfaranden UNHCR:s Field Handbook for the Implementation of UNHCR BID Guidelines , november 2011
Kulturmedlare	Yrkesutövare med djupa kunskaper om samhällstraditioner som gör insatser mer kulturanpassade och som överbryggat klyftor mellan det kulturella och yrkesmässiga planet.	Baserat på Al-Krenawi, A. och Graham J. R. (2001)
Förmyndare	a) Med förmyndarskap avses att utse en vuxen eller organisation som ansvarar för att barnets bästa företräds till fullo. b) En förmyndare anses vara en oberoende person som tillgodoser barnets bästa och allmänna välbefinnande, och som för detta ändamål och vid behov kompletterar barnets begränsade rättshandlingsförmåga på samma sätt som föräldrar gör (FRA:s definition). Mer information En förmyndare fungerar som en viktig rättssäkerhetsgaranti för att se till att barnets bästa respekteras när det gäller barn som är ensamkommande eller har skilts från föräldrarna.	a) Inter-agency guiding principles on unaccompanied and separated children (2004) från Inter-agency Working Group on Unaccompanied and Separated Children b) Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 6 (2005) c) FRA:s Förmyndarskap för barn som inte tas om hand av sina föräldrar (2014)
Interbedömar-reliabilitet	Statistiska mätningar för att fastställa hur lika de uppgifter som samlas in av olika observatörer är. Mer information Det är viktigt att observatörerna gör så lika observationer som möjligt – det säkerställer undersökningens giltighet. Om deras observationer skiljer sig betydligt är antingen mätningarna eller metoden felaktig och måste preciseras.	Russell K. Schutt, <i>Investigating the social world: the process and practice of research</i> , University of Massachusetts, Boston, 8:e uppl., 2015.
Intrabedömar-reliabilitet	Förmågan att konsekvent få samma resultat när en och samma observatör gör observationer vid olika tidpunkter. Mer information En läkare med god intrabedömarreliabilitet skulle exempelvis avläsa en patients röntgenbilder eller medicinska diagnostiska test på samma sätt även om det går flera veckor mellan gångerna. Man kan även tala om intraobservatörsvariation för att beskriva hur bristande intrabedömarreliabiliteten är.	Russell K. Schutt, <i>Investigating the social world: the process and practice of research</i> , University of Massachusetts, Boston, 8:e uppl., 2015.

Term	Definition	Källa
Ingripande/ invasiv	<p>Termen invasiv används ofta vid medicinska förfaranden för att syfta på instrument eller andra föremål som förs in i kroppen eller i någon kroppskavitet, vilket även innebär att skära i vävnad.</p> <p>Termen ingripande kan syfta på beteenden, ageranden, tillstånd eller metoder som är påträngande (irriterande eller obehagliga för någon), störande eller besvärande för andra, som innebär intrång i deras personliga utrymme eller privatliv.</p> <p>Mer information</p> <p>Invasiv kan användas synonymt med ingripande, och båda termerna kan ses som utbytbara på detta område.</p> <p>De negativa effekterna av åldersbedömningsmetoderna rör dock inte alltid de fysiska invasiva effekter som nämns ovan (införande av instrument eller andra föremål i kroppen eller i någon kroppskavitet, vilket även innebär att skära i vävnad), utan kan även innebära intrång i någons privatliv. På grund av denna vidare betydelse rekommenderas termen ingripande i denna publikation.</p>	<p>Definition från Oxford Dictionary online</p>
Medicinska undersökningar	<p>I detta verktyg avser medicinska undersökningar undersökningar, kontroller eller bedömningar som utförs av vårdpersonal (specialistläkare, radiologer, allmänläkare, barnläkare osv.).</p>	<p>Easos definition</p>
Företrädare	<p>En person eller organisation som bistår och företräder ett ensamkommande barn i asylförfarandet, för att tillgodose barnets bästa och vid behov företräda barnet rättsligt.</p> <p>Mer information</p> <p>Företrädare eller rättsliga företrädare skiljer sig från den kvalificerade advokat eller andra jurister som ger rättslig hjälp, talar för barnets räkning och företräder barnet juridiskt i skriftliga uttalanden och personligen inför administrativa och rättsliga myndigheter i brott-, asyl- eller andra rättsförfaranden såsom föreskrivs i nationell lagstiftning.</p>	<p>Grundas på artikel 24.1 i det omarbetade direktivet 2013/33/EU och artikel 25.1 i det omarbetade direktivet 2013/32/EU.</p> <p>FRA:s Guardianship for Children Deprived of Parental Care (2014).</p>
Ensamkommande barn eller underårig utan medföljande vuxen	<p>Ett barn/en underårig som anländer till medlemsstaternas territorium utan att vara i sällskap med en vuxen som enligt den berörda medlemsstatens lag eller praxis ansvarar för honom eller henne, och så länge den underårige inte faktiskt tas om hand av en sådan person/vuxen. Detta omfattar barn/underåriga som lämnats ensamma efter ankomsten till medlemsstatens territorium.</p>	<p>Artikel 2 e i direktivet om mottagningsvillkor</p> <p>Artikel 2 m i direktivet om asylförfaranden</p> <p>Artikel 2 l i skyddsgrundsdirektivet</p> <p>Artikel 2 j i Dublin III-förordningen</p> <p>Artikel 2 f i direktivet om familjeåterförening</p> <p>Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 6 (2005)</p> <p>UNHCR:s Safe and Sound, s. 22</p>

Term	Definition	Källa
Valideringsstudie	Verk som består av forskning med processer som används för att fastställa reliabiliteten och relevansen för ett förfarande i ett särskilt syfte.	Encyclopaedia of medical concepts
Barn som skilts från föräldrarna	Barn som har skilts från båda sina föräldrar, eller från en person som varit vårdnadshavare enligt lag eller sedvänja, men inte nödvändigtvis från andra släktingar. Termen omfattar därför barn som är i sällskap med andra vuxna familjemedlemmar.	Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 6 (2005) UNHCR:s Safe and Sound , s. 22.
Människohandel med barn	<p>Människohandel med barn avser rekrytering, transport, överföring, hysande eller mottagande av barn, inbegripet utbyte eller överföring av kontroll över barn, i syfte att utnyttja dem.</p> <p>Till skillnad från utnyttjande av vuxna är utnyttjande av barn straffbart även utan hot om eller användning av tvång, bortförande, bedrägeri, vilseledande, maktmissbruk eller missbruk av en persons utsatta situation eller givande eller mottagande av betalning eller förmåner för att få samtycke från en person.</p> <p>Mer information</p> <ul style="list-style-type: none"> • Smuggling av barn har visserligen likheter med människohandel med barn, men dessa två typer av brottslig verksamhet bör inte förväxlas. • Smuggling av barn är det kriminaliserade underlättandet av olaglig inresa i ett land (ofta mot betalning). Syftet med människohandel med barn är att utnyttja ett barn och det betraktas som ett brott mot barnet. • Människohandel utförs ofta med användning av tvång och/eller vilseledande osv. Vid smuggling gäller det motsatta. • Människohandel inbegriper syftet att utnyttja det drabbade barnet efter införseln till en stat, medan smugglarens roll vanligtvis upphör så snart barnet kommer in i destinationslandet. • Människohandel kan ske både inom och över landsgränser, medan smuggling endast kan ske mellan länder. <p>Ett barns inresa i ett land kan ske lagligt eller olagligt i samband med människohandel, men smuggling definieras generellt av att inresan är olaglig.</p> <p>Människohandel med barn är inte endast ett gränsöverskridande brott. Eftersom syftet med den brottsliga verksamheten är utnyttjande av barn kan sådan handel ske även inom nationella gränser.</p>	<p>Artikel 2.5 i direktivet om asylförfaranden</p> <p>VEGA Handbook: Children at Airports (2015) från Frontex,</p>

Bilaga 2 Barnets bästa och åldersbedömning: praktiska verktyg

Denna publikation inriktas främst på de huvudsakliga övervägandena om barnets bästa vid beslut om en åldersbedömning bör utföras för barnet i fråga, och hur processen kan utföras på ett säkert sätt när den är nödvändig. Easo har därför utarbetat följande praktiska verktyg för att stödja de som ansvarar för att bedöma om processen respekterar barnets bästa.

A. Formuläret för bedömning av barnets bästa har utformats för att se till att alla viktiga steg genomförs av de ansvariga myndigheterna eller en part som utsetts av myndigheterna, och att lämplig hänsyn tas till stegen vid bedömning om en åldersbedömning är nödvändig. Formuläret är därför menat att fungera som ett stödande dokument för att bedömaren ska kunna kontrollera att de relevanta uppgifterna och garantierna har beaktats innan beslut tas att utföra en åldersbedömning.

Formuläret för bedömning av barnets bästa är upplagt på följande sätt:

- Insamlad information.
- Villkor för processen.
- En förteckning över faktorer som ska beaktas i tillräcklig utsträckning vid beslut om vilken process som lämpar sig för barnet i fråga eller vilka anpassningar som måste göras.
- Resultat: resultatet av bedömningen av barnets bästa inför den eventuella åldersbedömningsprocessen (om åldersbedömning ska utföras eller inte, eller om den bör skjutas upp).

B. Det andra verktyget är **checklistan om barnets bästa**, som har utformats för att se till att rättssäkerhetsgarantierna respekteras och finns på plats under hela åldersbedömningsprocessen. Checklistan ska därför användas under hela åldersbedömningsprocessen.

- Checklistan om barnets bästa** innehåller en sammanställning av garantier och relevanta aspekter för att säkerställa barnets bästa och andra rättigheter vid bedömning av barnets ålder.

Verktygen har utformats under antagandet att bedömningarna utförs av utbildade asylhandläggare med barnspecifika sakkunskaper och erfarenheter, eller av någon annan utbildad part som utsetts av den beslutande myndigheten eller någon annan myndighet, och att verktygen används i enlighet med internationell, europeisk och nationell lagstiftning.

Observera att även om riktlinjerna och verktygen för barnets bästa i denna publikation endast inriktas på åldersbedömningsprocessen så fortsätter bedömningen av barnets bästa tills en varaktig lösning hittas för barnet. Det är inte heller meningen att bedömningen av barnets bästa ska ersätta ett fastställande av barnets bästa, vilket krävs när varaktiga lösningar för barnet övervägs.

VIKTIGA ÖVERVÄGANDEN VID BEDÖMNING AV BARNETS BÄSTA INFÖR ÅLDERSBEDÖMNINGEN

Barn har rätt att höras i samband med alla beslut som påverkar deras liv. Det är viktigt att ta hänsyn till barnets åsikter, tankar och känslor vid en bedömning av barnets bästa. Förmyndaren/företrädaren har en central roll när det gäller att se till att barnet är tillräckligt informerat och förstår förfarandena, processerna och de möjliga följderna. Några viktiga aspekter att ta hänsyn till är följande:

- Information bör ges på ett enkelt, okomplicerat och tydligt sätt. Det ska kontrolleras att barnet förstår, eftersom vissa barn kan vara rädda för auktoritetsfigurer och inte vågar ställa frågor eller medge att de inte förstår på grund av deras ålder, kulturella bakgrund eller psykiska tillstånd.
- Bedömarna bör **proaktivt försöka skaffa information** från relevanta källor inför bedömningen, särskilt från de som har kunskap om barnets situation (som förmyndaren/företrädaren, den nuvarande vårdnadshavaren, socialarbetare vid mottagningscentrumen, den rättsliga företrädaren, familjemedlemmar osv.). De berörda parternas kontaktuppgifter bör därför samlas in före bedömningen av barnets bästa.
- Före bedömningen av barnets bästa bör man dessutom ta hänsyn till all befintlig rapportering som rör barnet, t.ex. medicinska handlingar, bedömningar av utsatthet eller andra dokument som blir tillgängliga någon gång under processen.
- Bedömningen av barnets bästa är en individuell bedömning och bör åtskiljas för varje barn. Den bör utföras i en **konfidentiell och barnvänlig miljö** som bidrar till att vinna barnets förtroende. Handläggarna och tolkarna är bundna av tystnadsplikt, och detta koncept bör förklaras för och förstås av barnet.
- Barnet ska känna sig väl till mods. Den behöriga handläggaren och tolken bör vara så informella och **empatiska** som möjligt.
- Om så är möjligt bör barnet kunna välja om intervjuerna i bedömningen av barnets bästa ska utföras av en **manlig eller kvinnlig** handläggare och tolk.
- Barn som upplever trauma kanske inte vill uttrycka några känslor eller åsikter. Sakkunniga intervjuare bör sökas för att använda **alternativa intervjumetoder** och ge rådgivning.
- Det är viktigt att förklara för barnet att alla dess önskemål kanske inte kan uppfyllas, men att de kommer att vägleda processen när det är möjligt, medan det slutgiltiga beslutet beror på omständigheterna i fallet.

A. Formulär för bedömning av barnets bästa

Formulär för bedömning av barnets bästa	
GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER	
Ärendets/aktens nr	
Sökande	
Förmyndare/företrädare	
Bedömare	
Tolk	
Datum	
INSAMLAD INFORMATION	
Insamlade personliga uppgifter (medborgarskap, etnicitet, utbildning, språk, hälsa, familjehistoria)	☐
Insamlad information om ålder från familjemedlemmar eller andra källor	☐
Insamlade expertutlåtanden (medicinska handlingar, administrativa rapporter osv.)	☐
Om någon del av informationen ovan inte är tillgänglig eller inte har samlats in, förklara varför:	
Mer eller ny information:	
VILLKOR FÖR ÅLDERSBEDÖMNINGSPROCESSEN	
Sökanden har ansökt om internationellt skydd.	☐
Sökandens ålder har inte kunnat fastställas.	☐
Alla tillgängliga bevis har samlats in och beaktats, inklusive resultat från identifieringen och, vid behov, bedömningen av utsatthet, hälsofrågor, inverkan på bedömningen, mental kapacitet/rättshandlingsförmåga och lämplighet för en åldersbedömning.	☐
En vilo- och återhämtningsperiod har beviljats, särskilt i fall där sökanden visar tecken på trauma eller tidigare övergrepp.	☐
Principen om att hellre fria än fälla tillämpas.	☐
Det finns välgrundade tvivel om sökandens angivna ålder.	☐
Ange vilka:	
En kvalificerad, oberoende företrädare och/eller förmyndare har utsetts och deltar i processen.	☐
Åldersanpassad information ges regelbundet om processen, konsekvenserna av och rätten att vägra i enkla ordalag och på ett kulturanpassat sätt.	☐
Sökandens åsikter samlas in och beaktas enligt dennes ålder och mognad.	☐
Tolkning är tillgänglig under hela processen.	☐
Om något av villkoren inte är uppfyllda, förklara varför:	
Uppföljningsåtgärd, vid behov:	
RELEVANTA FAKTORER FÖR ATT BEDÖMA OM ÅLDERSBEDÖMNINGEN ÄR FÖR BARNETS BÄSTA	
Den fastställda åldersbedömningen är baserad på en tvärvetenskaplig och övergripande strategi som medger anpassning till sökandens behov och särskilda omständigheter, kön, kulturella bakgrund och annan utsatthet.	☐
Informerat samtycke inhämtas vid åtminstone medicinska undersökningar och dokumenteras (skriftligt eller i någon annan form av bevis från barnet och förmyndaren i tillämpliga fall), eller så respekteras rätten att vägra medicinska undersökningar och skälen till vägran undersöks.	☐
Den minst ingripande processen fastställs utifrån ett gradvis genomförande.	☐
Hänsyn tas till konfidentialitet, dataskydd och säkerhet.	☐
Handläggare och experter har erfarenhet av att arbeta med barn och har lämplig utbildning.	☐
Den minst ingripande metoden kommer att väljas.	☐
Den mest noggranna metoden kommer att väljas och felmarginalen är godtagbar för denna sökande (åldersspannet i fråga, kön osv.).	☐
Det förväntade resultatet är till fördel för processen och inte skadligt för barnet.	☐
Ett effektivt rättsmedel är tillgängligt.	☐
ALTERNATIV 1	Det ligger i sökandens bästa intresse att få sin ålder bedömd.
	Detaljer (förklara skälen till rekommendationen):
ALTERNATIV 2	Det ligger inte i sökandens bästa intresse att få sin ålder bedömd.
	Detaljer (förklara skälen till rekommendationen):

ALTERNATIV 3	Sökandens åldersbedömning bör skjutas upp för tillfället.
	Detaljer (förklara skälen till rekommendationen):
Namn	
Organisation	
Datum	
Underskrift	
BEDÖMNINGEN HAR GODKÄNTS AV	
Namn	
Organisation	
Resultatet av bedömningen (alternativ 1, 2 eller 3) ska ligga till grund för beslutet att utföra åldersbedömningen eller inte, och det ska därför registreras i akten. När åldersbedömningen väl har bedömts vara nödvändig (efter utvärdering av tvivlen) ska den utföras i enlighet med tillämpliga skyddsåtgärder och med hänsyn till sökandens personliga omständigheter och Easos rekommendationer.	

B. Checklista om barnets bästa i samband med åldersbedömning

Checklista om barnets bästa	
Det är för barnets bästa att en åldersbedömning utförs (alternativ 1 i föregående formulär för bedömning av barnets bästa).	
PRINCIPEN OM ATT HELLRE FRIA ÄN FÄLLA	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Så snart det finns anledning att tro att personen skulle kunna vara ett barn ska sökanden behandlas som ett sådant under hela asylförfarandet och åldersbedömningen. ☐ ■ Om resultaten av undersökningarna är osäkra anses sökanden vara ett barn. ☐ 	
FÖRMYNDARE/FÖRETRÄDARE	
<ul style="list-style-type: none"> ■ En kvalificerad och oberoende företrädare eller förmyndare utses före åldersbedömningen, och närvarar om sökanden samtycker och deltar i processen. ☐ ■ Rollen och ansvarsområdena (att tillgodose sökandens bästa och företräda sökanden rättsligt) förklaras för och förstås av företrädaren/förmyndaren och sökanden. ☐ ■ Företrädaren/förmyndaren närvarar under intervjun i bedömningen av barnets bästa om sökanden vill det. ☐ ■ Företrädaren/förmyndaren har vederbörligen informerats och har god kännedom om åldersbedömningsprocessen, och får svar på sina frågor. ☐ ■ Företrädaren/förmyndaren kan stoppa åldersbedömningen om han eller hon anser den vara olämplig och för att tillgodose sökandens bästa. ☐ ■ Företrädaren/förmyndaren har informerats om resultaten och förstår hur de kan bestridas. ☐ 	

<p>OM SÖKANDEN VISAR TECKEN PÅ TRAUMA ELLER ÖVERGREPP</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Efter en bedömning av det psykiska och fysiska tillståndet bedöms sökanden vara redo att genomgå en åldersbedömning med nödvändiga anpassningar. ☐ ■ Följande aspekter beaktas när den särskilda åldersbedömningsprocessen fastställs: ☐ <ul style="list-style-type: none"> • Undersökningar som omfattar att intima delar visas upp, observeras eller mäts får inte användas överhuvudtaget. • Att minnas tidigare händelser eller konstruera sin livshistoria kanske inte är effektivt på grund av minnesluckor, och det kan vara mycket plågsamt för sökanden. • Åldersbedömningsmetoder som bedömer psykisk utveckling kan vara olämpliga om de inte utförs av en utbildad och erfaren specialist. • Åldersbedömningsmetoder som bedömer fysisk utveckling kan vara plågsamma eller mycket ingripande för personer som utsatts för övergrepp. ■ Det finns alternativa metoder eller tekniker som är anpassade till sökandens särskilda behov. ☐ ■ Principen om att hellre fria än fälla tillämpas i stor utsträckning. ☐ ■ En vilo- och återhämtningsperiod garanteras och förlängs vid behov. ☐ ■ En konfidentiell rådgivare tillåts följa processen tillsammans med sökanden, efter att personens lämplighet har bekräftats. ☐ ■ Handläggare och experter som är särskilt utbildade i att arbeta med särskilt utsatta personer väljs ut. ☐ 	
<p>INFORMATION</p> <p>Sökanden och företrädaren/förmyndaren har informerats om följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Att det föreligger tvivel och varför, och vem som är ansvarig för att ge barnvänlig information muntligt och skriftligt på ett språk som de förstår. ☐ ■ Möjligheten att åldern kan bedömas genom en åldersbedömning (och vad det innebär i praktiken, inklusive en beskrivning av olika undersökningar, både medicinska och icke-medicinska). ☐ ■ Information om metoden och processen (vilka metoder som används, varför just de metoderna har valts, hur noggrann och ingripande metoden är, vilka effekter och möjliga hälsorisker den särskilda metoden kan ha och vilka roller de deltagande yrkesutövarna har). ☐ ■ Rättigheter och skyldigheter som härrör från processen, särskilt följande: ☐ <ul style="list-style-type: none"> • Rätten att vägra att genomgå en medicinsk undersökning och konsekvenserna av detta. • Möjligheten att bestrida resultatet av åldersbedömningen och stegen för att göra detta. • Hur resultatet av undersökningen kan påverka det internationella skyddsförfarandet. <p>Den information som ges förstås av sökanden och förmyndaren/företrädaren, och det dokumenteras i akten att informationen har lämnats. ☐</p>	
<p>SÖKANDENS ÅSIKTER HÖRS</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ I följande fall förklaras först på ett konstruktivt och empatiskt sätt varför det finns tvivel om den angivna åldern: ☐ <ul style="list-style-type: none"> • Möjliga motsägelser om åldern. • Ny dokumentation eller bevisning som är relevant för åldersbedömning. • Vägran att genomgå en medicinsk undersökning. • Åldersbedömningen har slutförts och resultaten skiljer sig från den angivna åldern. ■ Därefter får sökanden möjlighet och medel att bestrida beslutet och därmed att höras. ☐ 	
<p>INFORMERAT SAMTYCKE – sökanden och/eller förmyndaren/företrädaren</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Sökanden är förmögen att ge ett informerat samtycke med hänsyn till sin hälsa, utbildning och mognad. ☐ ■ Sökanden involveras i beslutet att utföra åldersbedömningen enligt sin mognad, bl.a. genom att hänsyn tas till sökandens och/eller förmyndarens eller företrädarens åsikter. ☐ ■ Samtycke till medicinsk undersökning inhämtas om en sådan undersökning kommer att ingå i åldersbedömningen. ☐ ■ Det är möjligt att inte ge samtycke om det anses att processen inte är för sökandens bästa. ☐ 	

<p>KONSEKVENSERNA AV VÄGRAN</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Sökanden har möjlighet att vägra processen, och skälen till vägran undersöks. ☐ ■ Vägran stöds av förmyndaren/den rättsliga företrädaren. ☐ ■ Det har klargjorts att ett beslut om avslag på en ansökan om asyl/internationellt skydd inte grundas enbart på sökandens vägran att genomgå en åldersbedömning. ☐ ■ Vägran leder inte automatiskt till att sökanden anses vara vuxen. ☐ 	
<p>TVÄRVETENSKAPLIG OCH ÖVERGRIPANDE STRATEGI</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Processen beaktar sökandens behov och särskilda omständigheter och anpassas vid behov (beroende på personens ålder, kön, etnicitet, kulturella bakgrund, utsatthet och andra behov). ☐ ■ Processen undviker onödiga undersökningar. Om tvivel kvarstår används medicinska metoder först när alla icke-medicinska alternativ har uteslutits. ☐ ■ Om åldersbedömningen är nödvändig kombinerar processen metoder som bedömer olika typer av utveckling (mognad, psykisk och fysisk utveckling, beteende osv.). ☐ ■ Bedömningen utförs av experter med tvärvetenskaplig bakgrund vad gäller olika metoder vid behov, och information samlas in från de som har kontakt med sökanden. ☐ 	
<p>DEN MINST INGRIPANDE OCH MEST NOGGRANNA METODEN</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ De minst ingripande och mest noggranna metoderna identifieras med hänsyn till vilket åldersspann som bedöms, kön, etnicitet, kulturell bakgrund, särskilda behov och omständigheter för fallet i fråga. ☐ ■ Undersökningarna utförs med respekt för sökandens fysiska integritet och värdighet. ☐ ■ De inblandade har kunskaper om sökandens kultur och etnicitet och kan använda dessa kunskaper i samband med en åldersbedömning. ☐ ■ Undersökningar som omfattar att sökanden klär av sig naken och att köns- och bröstutveckling undersöks används inte i processen. ☐ ■ Metoder som omfattar strålning används som en sista utväg och med särskild motivering för det enskilda fallet. ☐ ■ Felmarginalen dokumenteras och förstås av den expert eller expertpanel som fattar beslut om de slutgiltiga resultaten. ☐ ■ Sökandens integritet och konfidentialitet respekteras under bedömningen. ☐ 	
<p>DATASKYDD</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ I samband med åldersbedömningen lämnas ingen information ut om sökandens asylansökan, eller information om att en ansökan har gjorts, till parter som påstås utöva förföljelse eller till myndigheter, statliga tjänstemän eller andra anställda i ursprungslandet (t.ex. när man försöker få tag i födelseattester eller andra identitetshandlingar som bekräftar sökandens ålder). ☐ ■ Informationen har samlats in på ett rättvist och lagenligt sätt och specifikt i åldersbedömnings syfte. ☐ ■ Registrering och utbyte av information och bevis om varje åldersbedömning utförs i enlighet med dataskyddsförordningen. ☐ 	
<p>KVALIFICERADE YRKESUTÖVARE</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Yrkesutövare som deltar i processen får lämplig utbildning om barns rättigheter och behov, däribland barnets bästa och barns utveckling. ☐ ■ Det föreligger ingen intressekonflikt för dem som deltar i processen, inte heller för dem som utför åldersbedömningen eller förmyndaren/företrädaren. ☐ ■ Det kontrolleras att de som har kontakt med sökanden (tolkar, företrädaren, de som utför åldersbedömningen) har de sakkunskaper som krävs. ☐ ■ Sökandens önskemål om kön och bakgrund vad gäller de som utför bedömningen efterfrågas och respekteras. ☐ ■ Om endast en undersökning utförs ska två experter enas om resultatet. ☐ ■ Om flera undersökningar anses vara nödvändiga ska den expertpanel som ansvarar för att tolka de olika resultaten ha en tvärvetenskaplig bakgrund. ☐ 	

<p>DUBLINFÖRFARANDEN</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ När det gäller sökande med omstridd ålder som omfattas av Dublinförordningen tillämpas principen om att hellre fria än fälla. ☐ ■ Vid överföring ska informationen och bevisen, också om de metoder som använts för att bedöma åldern, skickas till den ansvariga staten i enlighet med dataskyddsförordningen. ☐ ■ Om stater har kommit fram till olika slutsatser om ålder beaktas alla tillgängliga bevis innan ett slutgiltigt beslut fattas. ☐ ■ Den lägsta ålder som fastställts i de olika undersökningarna i de olika medlemsstaterna anses vara personens ålder, i linje med EU:s lagstiftning. ☐ ■ I bedömningen av bevis för att fatta ett slutgiltigt beslut tar den ansvariga staten hänsyn till följande: ☐ <ul style="list-style-type: none"> – Vilka resurser och metoder som använts för att komma fram till åldern. – Tillförlitligheten och/eller den eventuellt fastställda felmarginalen. – Kvalifikationerna hos de som ansvarar för varje åldersundersökning eller åldersbedömning. – Ytterligare information som rör ålder. – Skäl och/eller förklaringar som framförts om de olika åldrarna. – Sökandens åsikter, särskilt om de olika åldrarna beror på att sökanden har angivit en annan ålder. <p>Om det fortfarande föreligger tvivel efter en sådan omprövning ska sökanden behandlas som ett barn, utifrån principen om att hellre fria än fälla.</p>	
<p>ALTERNATIV FÖR ATT BESTRIDA BESLUT</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Åldersbedömningsbeslutet utfärdas i skriftlig form och förklaras muntligt för sökanden. ☐ ■ Resultaten och den bedömda åldern kan omprövas om nya bevis framkommer. ☐ ■ Berörd sökande har möjlighet att överklaga/få åldersbedömningsbeslutet omprövat, och denna information ges också till sökanden och företrädaren/förmyndaren. ☐ ■ Om beslutet inte bekräftar den angivna åldern tillhandahålls sökanden och företrädaren/förmyndaren skäl som tydliggör beslutet. ☐ ■ Om beslutet är negativt ges en förklaring om hur beslutet kan bestridas. ☐ ■ Om beslutet bestrids eller överklagas får sökanden möjlighet att uttrycka sig och få sina åsikter hörda. ☐ ■ Sökanden får stöd av en företrädare i överklagandeprocessen. ☐ 	
<p>Om några av ovanstående skyddsåtgärder saknas bör följande ytterligare information finnas i rapporten om bedömningen av barnets bästa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nödvändiga uppföljningsåtgärder (i förekommande fall). – Observationer eller oro som uttrycks av dem som utför undersökningen eller av expertpanelen under utvärderingen av undersökningsresultaten. – Andra orosmoment eller frågor som rör barnets välbefinnande. – Ytterligare eller ny information. 	

Bilaga 3 Rättsliga och politiska ramar

I denna bilaga sammanställs de mest relevanta barnrelaterade bestämmelserna i internationella och europeiska rättsliga instrument, samt nationella rättsliga ramar och rättspraxis som de nationella myndigheterna hänvisade till i ett frågeformulär som skickades ut 2016. Innehållet bör dock inte betraktas som uttömmande. Bilagan innehåller även hänvisningar till icke-bindande instrument och material som rör åldersbedömning med de länkar som är tillgängliga, för att underlätta för användaren. I slutet finns ett tomt avsnitt som användarna av detta verktyg kan fylla i med relevanta bestämmelser och instrument som har utarbetats på nationell nivå.

1. Internationell lagstiftning

Rättsligt instrument	Rättigheter och garantier	Relevant artikel	
FN-konventionen om barnets rättigheter av den 20 november 1989 (barnkonventionen)	Familj	Ingress	
	Definition av barn	Artikel 1	
	Principen om icke-diskriminering	Artikel 2	
	Barnets bästa	Artiklarna 3.1, 9.3, 18.1 och 20	
	Rätt till livet, överlevnad och utveckling	Artikel 6	
	Registrering, namn, medborgarskap och föräldraomvårdnad	Artikel 7	
	Upprätthållande av identitet och släktförhållanden	Artikel 8	
	Rätt att upprätthålla personliga förhållanden och kontakter	Artikel 9	
	Familjeåterförening	Artiklarna 10 och 22.2	
	Respekt för barnets åsikter: rätt att höras	Artikel 12	
	Skydd mot alla former av våld	Artikel 19	
	Omvårdnad och inkvartering	Artikel 20	
	Flyktingbarn och spårande av familjemedlemmar	Artikel 22	
	Rätt till utbildning	Artikel 28	
	Skydd mot barnarbete	Artikel 32	
	Förbud mot tortyr och förvar endast som en sista utväg	Artikel 37	
	Krig och väpnade konflikter	Artikel 38	
	Ungdoms rätt	Artikel 40	
	1951 års FN-konvention angående flyktingars rättsliga ställning och 1967 års protokoll angående flyktingars rättsliga ställning	Flyktingar Ensamkommande barn	Led B.2 i slutakt nr 2545 från Förenta nationernas konferens för sändebud om flyktingars och statslösa personers rättsliga ställning

2. EU:s regelverk

Rättsligt instrument	Rättigheter och garantier	Relevant artikel
Fördraget om Europeiska unionen Europeiska	Barnets rättigheter	Artikel 3.5
unionens stadga om de grundläggande rättigheterna	Rätt till asyl	Artikel 18
	Barnets rättigheter	Artikel 24

Kodex om Schengengränserna (förordning 562/2006)	Barnanpassade förfarandemässiga åtgärder för underåriga	Artikel 19.1 f i bilaga VII
Direktivet om mottagningsvillkor (direktiv 2013/33/EU) (omarbetning)	Underårig	Artikel 2 d
	Ensamkommande barn	Artikel 2 e
	Familjemedlemmar	Artikel 2 c
	Företrädare	Artikel 2 j
	Barnets bästa och familjens enhet	Skäl 9
	Barnets bästa	Skäl 22, artiklarna 2 j, 11.2, 23 och 24
	Utsatta personer	Artiklarna 21 och 22
	Registrering och dokumentation	Artikel 6
	Spårande av familjemedlemmar	Artikel 24.3
	Direktivet om asylförfaranden (direktiv 2013/32/EU) (omarbetning)	Underårig
Ensamkommande barn		Artikel 2 m
Företrädare		Artiklarna 2 n och 25
Barnets bästa		Skäl 33, artiklarna 2 n, 25.1 a och 25.6
Rätt till information		Artikel 25.4
Åldersbedömning		Artikel 25.5
Skyddsgrundsdirektivet (direktiv 2011/95/EU) (omarbetning)	Underårig	Artikel 2 k
	Familjemedlemmar	Artikel 2 j
	Ensamkommande barn	Artikel 2 l
	Barnets bästa och familjesammanhållning	Skäl 18
	Barnets bästa	Skälen 19, 27 och 38 samt artiklarna 20.5 och 31.4–31.5
	Rätt att höras/rätt att delta och rätt till information	Artiklarna 22 och 31
	Sammanhållning av familjer	Artikel 23
	Spårande av familjemedlemmar	Artikel 31.5

Dublinförordningen (förordning (EU) nr 604/2013) (omarbetning)	Underårig	Artikel 2 i
	Ensamkommande barn	Artikel 2 j
	Familjemedlemmar	Artikel 2 g
	Släkting	Artikel 2 h
	Företrädare	Artikel 2 k
	Barnets bästa och familjens enhet	Skäl 16
	Barnets bästa	Skälen 13, 24 och 35 samt artiklarna 2 k, 6, 8 och 20.3
	Rätt till information	Skäl 4 och bilaga XI Genomförandeförordning (EU) nr 118/2004
	Identifiering av familjemedlemmar och släktingar	Skäl 35
	Spårande av familjemedlemmar, identifiering av	Artiklarna 6.4 och 8 familjemedlemmar och släktingar
Utbyte av information om barn	Bilaga VII Genomförandeförordning (EU) nr 118/2004	
Genomförandeförordning (EU) nr 118/2014	Spårande av familjemedlemmar, identifiering av familjemedlemmar och släktingar	Artikel 1.7 samt förteckning A I och förteckning B I i bilaga II
	Utbyte av information om barn	Bilaga VII
	Information för ensamkommande barn om Dublinförfaranden	Bilaga XI
Eurodacförordningen (förordning 603/2013) (omarbetning)	Barnets bästa	Skäl 35
	Identifiering av barn som är offer för människohandel och skyddsåtgärder	Skäl 23
Direktivet mot människohandel (direktiv 2011/36/EU)	Barn	Artikel 2.6
	Utsatthet	Artikel 2.2
	Barnets bästa	Skälen 8, 22 och 23 samt artiklarna 13 och 16.2
	Rättssäkerhetsgarantier i samband med brottsutredningar	Artikel 15
	Skydd för ensamkommande barn som fallit offer för människohandel	Artikel 16

Direktivet om uppehållstillstånd till tredjelandsmedborgare som har fallit offer för människohandel (direktiv 2004/81/EG)	Underårig utan medföljande vuxen	Artikel 2 f
	Barnets bästa	Artikel 10 a
	Identifiering som underårig utan medföljande	Artikel 10 c vuxen
	Spårande av familjemedlemmar	Artikel 10 c
Direktivet om familjeåterförening (direktiv 2003/86/EG)	Underårig utan medföljande vuxen	Artikel 2 f
	Familjeåterförening	Artikel 2 d
	Familjemedlemmar	Artikel 4
	Barnets bästa	Artikel
	Återupprättande av familjeband	Artiklarna 4 och 10
	Utsatta personer/utsatthet	Artikel 3.9
	Direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om ersättande av rådets rambeslut 2004/68/RIF	Åldern för sexuellt självbestämmande

3. Nationell lagstiftning och rättspraxis

Land	Relevant lagstiftning	Nationell lagstiftning och rättspraxis	Relevant rättspraxis
<p>Österrike</p>	<p>I enlighet med artikel 13/3 i den federala lagen om allmänna regler för förfaranden vid den federala immigrations- och asylmyndigheten får denna myndighet eller den federala förvaltningsdomstolen begära att även radiologiska undersökningar, särskilt röntgenundersökningar för att fastställa ålder, ska utföras, när det gäller en metod där flera olika undersökningar används (artikel 2/1/25 i Österrikes asyllag från 2005). Detta får göras om utlänningen inte kan styrka att denne är ett barn, vilket på grundval av resultat från de inledande förfarandena är tveklaktigt, genom att lämna in styrkande handlingar eller andra lämpliga och motsvarande bevis. Alla undersökningsmetoder måste utföras med minsta möjliga ingripande. Utläningen får inte tvingas att delta i en radiologisk undersökning. Om välggrundade tvivel kvarstår efter undersökningarna för att fastställa ålder ska situationen tolkas till utlänningsens fördel och denne ska antas vara ett barn. Denna lagbestämmelse antogs först 2009 genom den tidigare artikel 15/1/6 i Österrikes asyllag från 2005. Sedan 2014 regleras detta i den federala lagen om allmänna regler för förfaranden vid den federala immigration- och asylmyndigheten.</p>	<p>Österrikes högre förvaltningsdomstol har fastställt att uppdraget att fastställa en åldersbedömning ska utföras av första instans, om det inte finns tillräckligt med bevis för att styrka att sökanden är ett barn. Det räcker inte att en juridisk handläggare uppskattar åldern på grundval av sökandens utseende (VwGH 16.4.2007, Ra 2005/01/0463).</p> <p>Österrikes högre förvaltningsdomstol har fastställt att om redan resultaten av undersökningsförfarandet motiverar antagandet om sökandens myndighetsålder, är den federala immigrations- och asylmyndigheten inte skyldig att begära att en metod med flera olika undersökningar ska användas för att fastställa sökandens ålder. I sådana fall gäller inte heller principen om att hellre fria än fälla (VwGH 25.2.2015, Ra 2014/20/0045). Österrikes högre förvaltningsdomstol har fastställt att resultatet av metoden med flera olika undersökningar för att fastställa sökandens ålder betraktas som en del av hela förfarandet för att fastställa ärendets omständigheter i syfte att fatta ett beslut. Om undersökningen inte utförs på rätt sätt eller om en bristande motivering ges i beslutet i samband med sökandens åldersbedömning innebär detta att beslutet är rättsstridigt (VwGH 25.2.2016, Ra 2016/19/0007).</p>	<p>I artikel 2/1/25 i Österrikes asyllag från 2005 definieras metoden med flera olika undersökningar som en toppmodern modell för att fastställa ålder på grundval av tre enskilda medicinska undersökningar (mer specifikt en fysisk undersökning, en tandundersökning och en röntgenundersökning). Denna lagbestämmelse antogs 2009.</p> <p>I artikel 29/6/2 i Österrikes asyllag från 2005 föreskrivs att om metoden med flera olika undersökningar för att fastställa ålder (artikel 2/1/25 i Österrikes asyllag från 2005 och artikel 13/3 i den federala lagen om allmänna regler för förfaranden vid den federala immigrations- och asylmyndigheten) är nödvändig, ska dessa undersökningar utföras utan onödiga dröjsmål i början av inreseförfarandet. Denna lagbestämmelse antogs 2015.</p>

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
<p>Belgien</p> <p>Förmyndarskapslagen av den 24 december 2002 om inrättande av förmyndarskapstjänsten, som ansvarar för ensamkommande barn och utser förmyndare åt dem.</p> <p>I artikel 7 i förmyndarskapslagen föreskrivs följande:</p> <p>§ 1. Om förmyndarskapstjänsten eller de behöriga myndigheterna för asyl, tillträde till territoriet, bosättning och utvisning har rimliga skäl att tvivla på den berörda personens ålder, ska förmyndarskapstjänsten omedelbart besluta att en medicinsk undersökning ska utföras av en läkare för att kontrollera att personen är under 18 år.</p> <p>Den medicinska undersökningen ska utföras under uppsikt av förmyndarskapstjänsten.</p> <p>De medicinska undersökningarna ska bekostas av den begärande myndigheten. Om förmyndarskapstjänsten på eget initiativ beslutar att en undersökning ska utföras ska undersökningen bekostas av denna tjänst.</p> <p>§ 2. Om den medicinska undersökningen visar att den berörda personen är under 18 år ska artikel 8 tillämpas. Om den medicinska undersökningen visar att den berörda personen är över 18 år upphör förmyndarskapstjänstens vårdnad att gälla enligt lag. Förmyndarskapstjänsten ska omedelbart underrätta den berörda personen och de behöriga myndigheterna för asyl, tillträde till territoriet, bosättning och utvisning samt andra berörda myndigheter.</p> <p>§ 3. Om resultaten av den medicinska undersökningen är osäkra ska den lägsta åldern beaktas.</p>	<p>Det bör även nämnas att författningsdomstolen den 18 juli 2013 förtydligade att åldersfastställandet för att eventuellt utse en förmyndare är en tillämpning av en polis- och säkerhetslag. Förmyndarskapstjänsten kan under inga omständigheter fastställa barnets rättsliga status eller avgöra en tvist som rör en civil rättighet. I enlighet med artikel 144 i författningen har domstolarna exklusiv behörighet när det gäller sådana rättsliga åtgärder. Följaktligen, om den unga personen vill få sitt namn och födelse datum offentligt bekräftat (av förmyndarskapstjänsten och immigrationsmyndigheterna) måste han eller hon inleda ett rättsligt förfarande i en behörig domstol, i enlighet med artikel 46 i civilagen och/eller artikel 27 i Belgiens lag om internationell privaträtt.</p>
<p>Bulgarien</p> <p>Asyl- och flyktinglagen – i kraft sedan den 1 december 2002</p> <p>Artikel 61.3 (kompletterad genom SG 101/2015): Om rimligt tvivel har uppstått om huruvida utlänningen är ett barn eller under den lagstadgade åldern ska den intervjuande myndigheten beställa ett expertutlåtande för att fastställa personens ålder.</p> <p>Lag om internationellt och tillfälligt skydd (Kroatens officiella tidning, nr 70/2015)</p>	<p>Det finns inga sådana avgöranden.</p>
<p>Kroatien</p>	<p>Ej tillgängligt</p>

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
Cypern	<p>Inledandet av åldersbedömningsprocessen utgår från följande rättsliga bestämmelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - I enlighet med artikel 10.1 G i Cyperns flyktinglagar får asylmyndigheten använda medicinska undersökningar för att fastställa åldern på ett ensamkommande barn, inom ramen för prövningen av dennes ansökan om internationellt skydd. - I samband med ensamkommande barn från tredjeländer föreskrivs i artikel 4.3 a och b i rådets resolution av den 26 juni 1997 att a) ensamkommande sökande av internationellt skydd som hävdar att de är underåriga ska styrka sin ålder, och att b) om sådana bevis inte finns eller om det fortfarande finns allvarliga tvivel får medlemsstaterna göra en objektiv uppskattning av åldern på sökande av internationellt skydd. I detta syfte får medlemsstaten hänvisa barnet till en medicinsk åldersbedömning som utförs av specialiserad vårdpersonal, om barnet och den utsedda företrädaren samtycker till detta.
Tjeckien	<p>325/1999 avsnitt 89 326/1999 avsnitt 124 109/2002 avsnitt 23</p>
Danmark	<p>I enlighet med avsnitt 40 c.2 i danska utlänningslagen kan Danmarks polis och migrationsverk begära att en ensamkommande utlänning som hävdar att han eller hon är ett barn ska genomgå en medicinsk undersökning för att fastställa utlännings ålder.</p>
Estland	<p>Lag av den 1 januari 2002 om rättsmedicinska undersökningar Lag av den 1 juli 2006 om beviljande av internationellt skydd till utlänningar</p>
Finland	<p>Medicinska åldersbedömningar har ingått i den finska utlänningslagen sedan 2010. I 6 a föreskrivs att rättsmedicinsk undersökning kan genomföras för bestämning av åldern på en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd eller på en anknytningsperson, om det finns uppenbara skäl att misstänka att de uppgifter som personen lämnar om sin ålder inte är tillförlitliga. Det finns inga pågående ändringar i lagstiftningen om åldersbedömning i Finland.</p>
	<p>Ej tillämpligt</p>
	<p>Domstolsavgöranden är enskilda.</p>
	<p>Ej tillämpligt</p>
	<p>Inga domstolsmål med åldersbedömningsaspekter finns ännu.</p>
	<p>Det finns inga väsentliga domstolsavgöranden. I allmänhet har åldersbedömningsresultatet stannat i förvaltningsdomstolen, men i vissa enskilda fall har resultatet upphävts.</p>

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
<p>Frankrike</p> <p>Lag av den 14 mars 2016 om skydd av barn. Användning av röntgenstrålning är nu begränsad och observation av sexuell mognad förbjuden för att bedöma åldern på personer som anger att de är under 18 år.</p>	<p>Lagen av den 14 mars 2016 kompletterade artikel 388 i civillagen. Ingen talan har väckts i denna fråga sedan den nya lagen.</p> <p>Det senaste beslutet på området är beslutet från appellationsdomstolen i Rennes av den 13 januari 2015 (https://www.legifrance.gouv.fr/affichJuriludi.do?oldAction=rechJuriludi&idTexte=JURITEXT000030123464&fastReqId=1477313596&fastPos=2).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Om situationen: Den berörda personen uppgav sig vara född den 26 oktober 1996 i Kinshasa, och skulle därmed vara ett barn. En kopia av en födelseattest av den 9 augusti 2012 från borgmästaren i kommunen Bumbu (Demokratiska republiken Kongo) lades fram för att styrka identiteten. Förmyndarskapsförandet inleddes och ordföranden i <i>conseil départemental</i> (då <i>conseil général</i>) lade fram en motion om att avbryta tillsynen. – Analysen av handlingarna visade att de var äkta, men att födelseattesten var baserad på en enkel muntlig förklaring av föräldrarna och därmed inte hade något rättsligt värde. Handlingen räckte inte heller för att fastställa åldern, på grund av det bristande bevisvärdet, och kunde inte styrka åldern för samtycke. Med hjälp av röntgen (handled och vänster hand), kliniska undersökningar och analys av tillväxtplattorna kunde dock en åldersbedömning göras. – För alla åtgärder hänvisas till en rapport av den 16 januari 2007 från den nationella medicinska akademien, där det anges att undersökning av skelettålder med röntgen av handled och vänster hand – en hänvisning till metoden med atlasen av Greulich och Pyle – fortfarande är den enklaste och mest tillförlitliga metoden. Den används universellt. I synnerhet påpekades att inga rasskillnader hade påvisats. Akademien konstaterade att det är mycket sällan som skelettutveckling och faktisk ålder inte överensstämmer, och att sådana fall brukar leda till att den faktiska åldern underskattas. – Allt som skickas in för bedömning av domstolen utgör bevis och fastslår individens ålder för samtycke. <p>Andra beslut med samma resonemang:</p> <p>Appellationsdomstolen i Rennes – 28 oktober 2014 https://www.legifrance.gouv.fr/affichJuriludi.do?oldAction=rechJuriludi&idTexte=JURITEXT000029685707&fastReqId=698863264&fastPos=3.</p> <p>Appellationsdomstolen i Rennes – 28 oktober https://www.legifrance.gouv.fr/affichJuriludi.do?oldAction=rechJuriludi&idTexte=JURITEXT000029685066&fastReq%20Id=1179022326&fastPos=4. Appellationsdomstolen i Limoges – 3 mars 2014 https://www.legifrance.gouv.fr/affichJuriludi.do?oldTexte=JURITEXT000028708810.</p> <p>Observera att lagen av den 14 mars 2016 ger svar på följande frågor:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Röntgenstrålning används som en alternativ metod, om giltiga identitetshandlingar saknas och den angivna åldern är osäker. – Förandet följs av rättsliga myndigheter och efter personens samtycke. – Undersökningen bör användas med omsorg (alla tivel bör gynna den enskilda personen, med hänsyn till andra medicinska och sociala uppgifter).

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
<p>Tyskland</p> <p>I avsnitt 42f i lagsamlingen om social trygghet bok VIII fastställs reglerna för fastställande av ålder i processen för ungdomsomsorgens omhändertagande (införd den 1 november 2016).</p>	<p><i>Oberlandesgericht</i> (högre regionala domstolen) i Karlsruhe, beslut av den 26 augusti 2015 – 18 UF 92/15</p> <p>Huvudanmärkning</p> <ol style="list-style-type: none"> Ytterligare undersökningar som följer av skyldigheten att utreda på eget initiativ beror på tvivel om den berörda personens ålder. Om den berörda personens hävdande att han eller hon är ett barn helt klart inte stämmer, eller om denne inte kan förklara omständigheterna på så vis att den angivna underåriga åldern styrks med tillräcklig sannolikhet, kräver inte skyldigheten att utreda på eget initiativ urskillningslösa undersökningar (marginalanmärkning 25). Principen om att hellre fria än fälla innebär att tolkningen ska gynna den berörda personen och att denne ska antas vara ett barn, även om tvivlen om myndighetsåldern inte kan undanröjas fullständigt. Denna princip gäller dock endast om domstolen inte är rimligt säker på personens faktiska ålder efter att ha uttömt alla förarandemässigt möjliga och tillåtna utredningsalternativ som framgår av omständigheterna (marginalanmärkning 33). Om omfattningen av den berörda personens plikt att samarbeta i fastställandet av dennes ålder i enlighet med avsnitt 27 i lagen om förfaranden i familjemål och i mål om frivillig rättsvård (marginalanmärkning 24). Om betydelsen och giltigheten av en röntgenundersökning av benen i handen (marginalanmärkning 31 och marginalanmärkning 32). <p>Andra huvudpunkter</p> <ol style="list-style-type: none"> Plikten att samarbeta, som fastställs i avsnitt 27 i lagen om förfaranden i familjemål och i mål om frivillig rättsvård, omfattar i allmänhet samtycke till medicinsk undersökning för att styrka den angivna åldern, i den mån detta är rimligt och inte kränkande (i enlighet med OLG Hamm, 25.2.2014, 1 UF 213/13) (marginalanmärkning 24). Den medicinska undersökning som krävs för att fastställa att den berörda personen är ett barn, vilket är ett villkor för att denne ska omhändertas enligt avsnitt 42 i lagsamlingen om social trygghet bok VII (avsnitt 62.1 i lagsamlingen om social trygghet bok I), får bestå av en röntgenundersökning. Det är även tillåtet att granska en tidigare röntgenbild för att fastställa den berörda personens ålder (i enlighet med OVG Hamburg, 9.2.2011, 4 Bs 9/11JAmt 2011, 472) (marginalanmärkning 32). Det är inte möjligt att på ett tillförlitligt sätt fastställa om en person är myndig med hjälp av endast en röntgenundersökning av skelettmognaden av benen i handen (marginalanmärkning 31).

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
<p>b) Högre förvaltningsdomstolen i Bremen, beslut av den 22 februari 2016 – 1 B 303/15</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huvudpunkter av relevans för detta frågeformulär • Underårighet definierades uttryckligen i lagstiftningen när avsnitt 42f i lagsamlingen om social trygghet bok VIII trädde i kraft den 1 november 2015. • Underårighet ska fastställas genom att kontrollera identitetshandlingarna (bl.a. ska fotot styrka identiteten med rimlig tillförlitlighet). Om identitetshandlingar saknas kvarstår den information som lämnats av den berörda personen. Om denna information är tveklaktig ska en kvalificerad visuell kontroll göras för att bedöma och fastställa åldern (fysiskt utseende, intervju med en tolk, granskning av andra handlingar om sådana finns). <p>Fyra ögon-principen med två erfarna anställda vid ungdomsomsorgen är alltid tillämplig. Om vissa tvivel om information som den berörda personen har lämnat om sig själv kvarstår efter den visuella kontrollen, men om det på det stora hela kan antas med rimlig sannolikhet att personen är underårig, uppfylls kraven för att tillämpa den lagstiftning som gäller för underåriga.</p> <p>Resultatet av den kvalificerade visuella kontrollen kan också vara att den berörda personen antas vara myndig, eftersom personens fysiska utseende tydligt visar att han eller hon är över 18 år. En bedömning av den information som samlas in under intervjun kan också leda till detta resultat, om den berörda personens uttalanden inte kan ge avgörande och trovärdiga bevis om utvecklingsprocessen. Vaga påståenden och inkonsekvenser i kombination med det fysiska utseendet kan leda till samma resultat (högre förvaltningsdomstolen i Bremen, beslut av den 18 november 2015 – 2 B 221/15).</p> <p>En kvalificerad visuell kontroll som tar hänsyn till mer än bara yttre fysiska egenskaper kan vara en lämplig metod för att bedöma och fastställa någons ålder (förvaltningsdomstolen i München, beslut av den 23 september 2014 – 12 CE 14-1833).</p> <p>Om en kvalificerad visuell kontroll inte ger ett rimligt tillförlitligt resultat ska en medicinsk undersökning begäras. I motiveringen till avsnitt 42f i lagsamlingen om social trygghet bok VIII (trycksak från förbundsdagen 18/6392) anges kriterierna för sådana undersökningar, med fastställandet att den mest hänsynsfulla och (i den mån det är möjligt) den mest tillförlitliga metoden ska väljas.</p> <p>Detta successiva förfarande motsvarar den relevanta tekniska standard (rekommendationer från arbetsgruppen för den statliga ungdomsomsorgen) som motiveringen till § 42 i lagsamlingen om social trygghet bok VIII hänvisar till.</p>	

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
Grekland	Artikel 13.4–13.7
Ungern	Lag LXXX från 2007 om asyl, statlig förordning 301/2007 (XI. 9) om genomförande av lag LXXX från 2007 om asyl Lag XXIX från 2016 om sakkunniga vittnen
Irland	1996 års flyktninglag Avsnitt 8.5 a i flyktninglagen föreskriver att om en auktoriserad tjänsteman vid kommissariatet eller en immigrationstjänsteman anser att en person som anlänt i staten är under 18 år, så ska det barnet hänvisas till barn- och familjebyrån (TUSLA), som därefter ska besluta om en asylansökan ska göras på barnets vägnar. Om en ansökan görs vägleder sedan barn- och familjebyrån och en rättslig representant från rättstjänsten för flyktingar barnet genom asylprocessen, b.i.a. genom att följa med honom eller henne till intervjun. 2015 års lag om internationellt skydd (ännu inte påbörjad) I avsnitt 14 föreskrivs bland annat att om en tjänsteman som avses i avsnitt 13 anser att en person som vill ansöka om internationellt skydd, eller som är föremål för en inledande intervju, inte har uppnått 18 års ålder och inte medföljs av en vuxen som ansvarar för att ta hand om och skydda personen, ska tjänstemannen så snart som möjligt underrätta barn- och familjebyrån om detta. I avsnitt 15.4 föreskrivs att om barn- och familjebyrån på grundval av information (inklusive juridisk rådgivning) som är tillgänglig för byrån anser att en ansökan om internationellt skydd bör göras för en person som inte har uppnått 18 års ålder (i denna punkt kallad <i>barn</i>) och som byrån tar hand om och skyddar, ska byrån utse en av sina anställda eller någon annan person som kan göra en ansökan på barnets vägnar och som ska företräda och hjälpa barnet i samband med prövningen av ansökan. I avsnitt 24.1 föreskrivs att ministern eller en tjänsteman på området internationellt skydd får se till att en undersökning utförs för att fastställa sökandens ålder, om inte annat följer av detta avsnitt och om det anses nödvändigt för att fastställa att en sökande som avses i avsnitt 15.4 inte har uppnått 18 års ålder.
	AM v Refugee Applications Commissioners Sökande/kärande: A.M. Tilltalad/svarande: Refugee Applications Commission Hänvisning(ar): [2005] IEHC 317 En asylsökande hävdade att han var ett barn vid tidpunkten för asylansökan. Irlands myndighet för asylsökningar (<i>Refugee Applications Commissioners</i>) intervjuade honom för att bedöma hans ålder och bedömde att han inte var under 18 år. Sökanden behandlades därefter av myndigheten som vuxen och fick i rätt tid avslag på sin asylansökan. Sökanden bestred både åldersbedömningen och fastställandet av flyktningstatus. Domstolen upphävde beslutet som bedömde sökandens ålder och konstaterade att de förfarandemässiga minimikraven för ett sådant förfarande inbegriper att 1. sökanden ska informeras om syftet med intervjun i enkla ordalag, 2. sökanden har rätt att i enkla ordalag informeras om skälen eller grunderna till att intervjuaren anser att den angivna åldern är felaktig och att få möjlighet att bemöta sådana frågor, 3. sökanden har rätt att informeras om alla reservationer som intervjuaren har vad gäller identitetshandlingar och att få möjlighet att bemöta sådana frågor, 4. sökanden tydligt och skynsamt ska informeras om beslutet och skälen till det om beslutet är negativt för sökanden, 5. möjligheten till och förfarandet för en ny bedömning ska kommuniceras muntligt och skriftligt.

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
<p>I avsnitt 24.2 föreskrivs att en undersökning enligt avsnitt 1 ska</p> <ol style="list-style-type: none"> utföras med fullständig hänsyn till sökandens värdighet, vara förenlig med behovet av att uppnå ett tillförlitligt resultat och med den undersökning som är så lite invasiv som möjligt, och att den ska utföras av en legitimerad läkare eller annan lämpligt kvalificerad medicinsk personal enligt vad som föreskrivs, om undersökningen är en medicinsk undersökning. <p>I avsnitt 24.7 föreskrivs att rimliga skäl kan uppstå på grundval av allmänna uttalanden eller andra relevanta uppgifter som innebär att det finns skäl att tvivla på sökandens ålder.</p> <p>I avsnitt 24.3 föreskrivs att samtycke till medicinsk undersökning ska inhämtas från antingen a) sökanden, b) den vuxna person som ansvarar för att ta hand om och skydda sökanden, eller c) en anställd vid eller någon annan person som utsetts av barn- och familjebyrå och som har ansökt om internationellt skydd för barnets räkning.</p> <p>I avsnitt 24.4 föreskrivs att barnet ska informeras på ett språk som han eller hon rimligen kan förväntas förstå om</p> <ol style="list-style-type: none"> möjligheten att barnets ålder kan fastställas genom en undersökning, undersökningens metod eller metoder, hur resultatet av undersökningen kan påverka ansökan om internationellt skydd, och konsekvenserna om barnet vägrar att genomgå undersökningen. <p>Konsekvenserna av vägran att genomgå undersökningen specificeras i avsnitt 24.5, nämligen att ministern eller en tjänsteman på området internationellt skydd kan fastställa att sökanden har uppnått 18 års ålder.</p> <p>Särskilda bestämmelser om medicinska undersökningar av personer med bestridd ålder i samband med förvar återfinns i avsnitt 25, i liknande ordalag som i avsnitt 24.</p> <p>I avsnitt 25 föreskrivs bland annat att ministern kan se till att en undersökning utförs för att fastställa någons ålder, för de ändamål som anges i avsnitt 20.7 b.</p>	<p>Domstolen konstaterade att dessa krav inte hade uppfyllts i det aktuella ärendet.</p> <p>Principer: Förfarandemässiga minimikrav för åldersbedömning av barn i asylprocessen omfattar i) att sökanden informeras om syftet med intervjun i enkla ordalag, ii) att sökanden har rätt att i enkla ordalag informeras om skälen eller grunderna till att intervjuaren anser att den angivna åldern är felaktig och att sökanden får möjlighet att bemöta sådana frågor, iii) att sökanden har rätt att informeras om alla reservationer som intervjuaren har vad gäller identitetshandlingar och att sökanden får möjlighet att bemöta sådana frågor, iv) att sökanden tydligt och skyndsamt informeras om beslutet och skälen till det, om beslutet är negativt för sökanden, och v) att möjligheten till och förfarandet för en ny bedömning kommuniceras muntligt och skriftligt.</p>

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
Italien	<p>Lagdekret nr 142/2015, artikel 17-18-19 (genomförande av direktiv 2013/33/EU)</p> <p>I dekretet (som behandlas av ministerrådet) föreskrivs följande: "regolamento recante definizione dei meccanismi per la determinazione dell'età dei minori stranieri non accompagnati vittime di tratta, in attuazione dell'art. 4, comma 2, del decreto legislativo 4 marzo 2014, n. 24".</p> <p>Art. 8, DPR 22.9.1988, n. 448 (nei processi penali, in caso di incertezza sulla minore età il giudice dispone, anche d'ufficio, una perizia) Art. 28, co. 3, D.Lgs. 286/98 (BIC) Art. 19, co. 2, lett. a), D.Lgs. 286/98 (divieto espulsione minori stranieri) Art. 19, D.Lgs. 25/2008 om genomförande av direktiv 2005/85/EG (åldersbedömning kan ske i vilket skede som helst under förarbetet). L'art. 4, co. 2, D.Lgs. 4.3.2014, n. 24, om genomförande av direktiv 2011/36/EU (som fastställer det övergripande förfarandet för åldersbedömning och antagande om underårighet vid tvivel).</p> <p>Ett nytt dekret godkändes 2017 som innehåller det förfarande som ska följas vid bedömning av åldern för ensamkommande barn som misstänks vara offer för människohandel.</p> <p>https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2016/12/22/16G00248/sg.</p>
Lettland	<p>Den 19 januari 2016 trädde en ny asyllag i kraft i Lettland. I enlighet med bestämmelserna i asyllagen ska Lettlands statliga gränsbevakning ansvara för mottagandet av asylansökningar och utförandet av relaterade inledande uppgifter, bl.a. fastställandet av asylsökandens identitet.</p> <p>I avsnitt 7 del 2 i asyllagen föreskrivs att den statliga gränsbevakningen, vid identifiering av en asylsökande och fastställande av dennes medborgarskap, har rätt att utföra inspektioner av asylsökanden och dennes ägodelar och att beslagta föremål och handlingar, om de kan vara viktiga för prövningen av ansökan eller om de utgör ett hot för asylsökanden eller personer i omgivning.</p> <p>Vid fastställande av en medicinsk specialundersökning informerar den statliga gränsbevakningen det ensamkommande barnet utan dröjsmål och i närvaro av en företrädare, på ett språk som han eller hon förstår eller rimligen kan förväntas förstå, om möjligheten att hans eller hennes ålder kan fastställas genom den medicinska specialistbedömningen, hur undersökningen går till, hur resultaten av den kan påverka prövningen av ansökan och om de konsekvenser som kan uppstå om det ensamkommande barnets företrädare vägrar den medicinska specialistbedömningen.</p> <p>Om åldern på den person som genomgår undersökningen inte fastställs utan tvivel i åldersbedömningsförfarandet ska slutsatsen dras till personens fördel – personen ska anses vara ett barn.</p>
	<p>Domstolen i Turin, 27.1.2014: radiologisk bedömning får inte utsluta att åldersbedömningen – i individuella fall – kan omfatta en felmarginal. Vid tvivel ska den berörda personen anses vara ett barn.</p> <p>http://www.questionegiustizia.it/articolo/i-metodi-di-accertamento-dell-eta-cronologica-dei_05-03-2015.php.</p>
	<p>I enlighet med avsnitt nr 182 om bedömning av expertutlåtanden i förvaltningsprocesslagen ska en domstol bedöma expertutlåtanden i enlighet med bestämmelserna i avsnitt nr 154 om bedömning av bevis i samma lag. I avsnitt nr 154 föreskrivs att en domstol ska bedöma bevisen enligt egna övertygelser (som ska grundas på övergripande, fullständiga och objektiva bekräftade bevis) och enligt rättslig medvetenhet (grundad på logik, vetenskapliga resultat och rättsprinciper). Inga bevis får ha en på förhand fastställd effekt som skulle vara bindande för domstolen. Ett domstolsavgörande ska ange varför vissa bevis har prioriterats framför andra och varför vissa uppgifter har erkänts som styrka och andra inte.</p> <p>Om expertutlåtandet inte är tydligt nog eller ofullständigt får en domstol begära att en kompletterande expertbedömning ska utföras och tilldelas samma expert denna uppgift.</p> <p>Om expertutlåtandet inte är motiverat eller välgrundat, eller om utlåtanden från olika experter motsäger varandra, får domstolen begära att expertbedömningen ska utföras på nytt och tilldelas en annan expert eller flera experter denna uppgift.</p>

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
	<p>Att en företrädare för ett ensamkommande barn har vägrat den medicinska speciallistundersökningen i samband med fastställandet av barnets ålder får inte utgöra den enda grunden till att ett beslut fattas om att avslå det ensamkommande barnets ansökan utan att skälen undersöks, eller till att ett beslut fattas om att neka flyktingstatus eller annan status. I enlighet med artikel 3 i ministerkabinetets förordning nr 776 av den 7 september 2004 om det statliga centrumet för rättsmedicin, skickar den statliga gränsbevakningen begäranden om rättsmedicinska undersökningar i åldersbedömningssyfte till det statliga centrumet för rättsmedicin. Centrumet utför åldersbedömningen med de metoder som registrerats i enlighet med lagar och föreskrifter (Åldersbedömningsmetoder nr 2-20/VTMEC-1/336, antagna den 7 februari 2013).</p> <p>I artikel 11 i den statliga gränsbevakningens interna förordning nr 1 av den 16 januari 2015 om uppgifter för tjänstemän vid den statliga gränsbevakningen när en utlännings ansöker om asyl, föreskrivs att när en asylsökande genomgår en åldersbedömningsundersökning ska det expertutlåtande som mottas skickas till domstolen för bedömning i enlighet med avsnitt 182 i förvaltningsprocesslagen.</p>
Litauen	<p>Lag om utlänningsars rättsliga status, artikel 123, och beslut av Republiken Litauens inrikesminister om beviljande och återkallande av asyl i Republiken Litauen, avsnitt nr 2 (punkterna 104–114).</p>
Luxemburg	<p>I enlighet med artikel 12.3 i den reviderade lagen av den 5 maj 2006 om asyl och andra former av skydd får ministern begära att en medicinsk undersökning ska utföras för att fastställa en asylsökandes ålder. Det bör nämnas att fastställandet av åldern påverkar förfarandet för att bevilja internationellt skydd. I detta avseende hänvisas till artikel 9.2 i ovannämnda lag, där det anges att varje sökande är skyldig att uppge all information som krävs för att fastställa att ansökan är korrekt, inklusive vad gäller åldern. Om sökanden vägrar den medicinska undersökningen, om utseendet inte stämmer eller om det uppdagas att sökanden inte är ett barn kommer sökanden att informeras om att dessa omständigheter kommer att ha en negativ inverkan på beslutet om ansökan om internationellt skydd. I sådana fall kan ansökan om internationellt skydd behandlas i ett påskyndat förfarande såsom anges i artikel 20 i ovannämnda lag. Sökanden kommer därefter att betraktas som vuxen i samband med ansökan. Vägran av den medicinska undersökningen kommer inte att hindra ministern från att fatta ett beslut om ansökan om internationellt skydd. Detta beslut kommer dock inte att baseras endast på en sådan vägran.</p>
	<p>Inga nationella domstolsavgöranden om åldersbedömningar har meddelats.</p>
	<p>Ej tillgängligt</p>

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
Malta	Rättsligt meddelande 243 från 2008 Rättsligt meddelande 320 från 2005, artikel 14
Nederländerna	Bestämmelserna fastställs i dekretet om utlänningar (<i>vreemdelingenbesluit</i>). Artikel 3.109d, som trädde i kraft den 20 juli 2015.
Norge	Immigrationslagen, avsnitt 88 om åldersbedömning Om det inte går att med rimlig säkerhet fastställa att den utländska medborgaren är över eller under 18 år, i ärenden som rör asyl eller uppehållstillstånd för en familjemedlem, så kan den utländska medborgaren uppmanas samtycka till en undersökning för att fastställa åldern. Resultatet av undersökningen ska bedömas i förhållande till övrig information i ärendet. Om den utländska medborgaren vägrar att genomgå en undersökning ska han eller hon informeras om hur detta kan påverka bedömningen av ärendet. Norges kung får genom föreskrifter utfärda ytterligare bestämmelser om genomförandet av åldersundersökningar.
Polen	Lag av den 13 juni 2003 om beviljande av skydd för utlänningar i Republiken Polens territorium. Det finns inga pågående ändringar i lagstiftningen om åldersbedömning.
Portugal	Lag N27/2008 av den 30 juni om asyl – artikel 28 n.3 Lag N67/98 av den 26 oktober Lag om skydd av personuppgifter Lag N45/2004 av den 19 augusti om inrättande av rättsmedicinska regler
	Rättsligt meddelande 243 från 2008 Rättsligt meddelande 320 från 2005, artikel 14 Bestämmelserna fastställs i dekretet om utlänningar (<i>vreemdelingenbesluit</i>). Artikel 3.109d, som trädde i kraft den 20 juli 2015.
	Immigrationslagen, avsnitt 88 om åldersbedömning Om det inte går att med rimlig säkerhet fastställa att den utländska medborgaren är över eller under 18 år, i ärenden som rör asyl eller uppehållstillstånd för en familjemedlem, så kan den utländska medborgaren uppmanas samtycka till en undersökning för att fastställa åldern. Resultatet av undersökningen ska bedömas i förhållande till övrig information i ärendet. Om den utländska medborgaren vägrar att genomgå en undersökning ska han eller hon informeras om hur detta kan påverka bedömningen av ärendet. Norges kung får genom föreskrifter utfärda ytterligare bestämmelser om genomförandet av åldersundersökningar.
	Lag av den 13 juni 2003 om beviljande av skydd för utlänningar i Republiken Polens territorium. Det finns inga pågående ändringar i lagstiftningen om åldersbedömning.
	Lag N27/2008 av den 30 juni om asyl – artikel 28 n.3 Lag N67/98 av den 26 oktober Lag om skydd av personuppgifter Lag N45/2004 av den 19 augusti om inrättande av rättsmedicinska regler
	Rättsligt meddelande 243 från 2008 Rättsligt meddelande 320 från 2005, artikel 14 Bestämmelserna fastställs i dekretet om utlänningar (<i>vreemdelingenbesluit</i>). Artikel 3.109d, som trädde i kraft den 20 juli 2015.
	Immigrationslagen, avsnitt 88 om åldersbedömning Om det inte går att med rimlig säkerhet fastställa att den utländska medborgaren är över eller under 18 år, i ärenden som rör asyl eller uppehållstillstånd för en familjemedlem, så kan den utländska medborgaren uppmanas samtycka till en undersökning för att fastställa åldern. Resultatet av undersökningen ska bedömas i förhållande till övrig information i ärendet. Om den utländska medborgaren vägrar att genomgå en undersökning ska han eller hon informeras om hur detta kan påverka bedömningen av ärendet. Norges kung får genom föreskrifter utfärda ytterligare bestämmelser om genomförandet av åldersundersökningar.
	Lag av den 13 juni 2003 om beviljande av skydd för utlänningar i Republiken Polens territorium. Det finns inga pågående ändringar i lagstiftningen om åldersbedömning.
	Lag N27/2008 av den 30 juni om asyl – artikel 28 n.3 Lag N67/98 av den 26 oktober Lag om skydd av personuppgifter Lag N45/2004 av den 19 augusti om inrättande av rättsmedicinska regler

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
Rumänien	<p>I lag nr 122/2006 om asyl i Rumänien (som offentliggjordes i Rumäniens offentliga tidning, nr 428/18.5.2006, och trädde i kraft den 16 augusti 2006) föreskrivs följande:</p> <p>Artikel 16 Garantier för ensamkommande barn som söker asyl</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Granskningen av ett ensamkommande barns asylansökan ska prioriteras. 2. Den övergripande inspektionsmyndigheten för immigration vidtar åtgärder för att så snart som möjligt utse en rättslig företrädare som bistår det ensamkommande asylsökande barnet under asylförfarandet, också under perioden för förfarandet i det första asyllandet, under förfarandet för ett säkert tredjeland, förfarandet för ett säkert europeiskt tredjeland eller förfarandet för fastställande av ansvarig medlemsstat, i tillämpliga fall. 2[^]1. Det ensamkommande barnet informeras omedelbart om utnämningen av en förmyndare. Förmyndaren fullgör sina förpliktelser i enlighet med barnets bästa och har de sakkunskaper som krävs för detta ändamål. 3. Om det ensamkommande asylsökande barnet kommer att uppnå vuxen ålder inom 15 dagar från den tidpunkt då han eller hon lämnar in ansökan behöver ingen rättslig företrädare utses. 4. Den övergripande inspektionsmyndigheten för immigration <ol style="list-style-type: none"> a) ser till att företrädaren ges tillfälle att informera det ensamkommande barnet om innebörden och de tänkbara konsekvenserna av den personliga intervjun och om hur han eller hon kan förbereda sig inför den personliga intervjun, b) lämnar information om de juridiska förfaranden som avses i artikel 17 (asylsökandes rättigheter) och information om förfaranden vid återkallande av internationellt skydd, både till barnet och dess rättsliga företrädare, c) informerar den rättsliga företrädaren och det ensamkommande asylsökande barnet om möjligheten att genomgå en rättsmedicinsk specialistundersökning för att bedöma åldern, på ett språk som sökanden förstår eller rimligen kan antas förstå. Denna information ska innehålla uppgifter om de medicinska undersökningsmetoderna, de möjliga konsekvenserna av undersökningsresultatet och effekterna av en eventuell vägran att genomgå den rättsmedicinska undersökningen.

Ej tillämpligt

Nationell lagstiftning och rättspraxis

5. Den rättsmedicinska undersökningen för att bedöma ålder utförs med fullständig hänsyn till barnets personliga värdighet och med användning av de minst ingripande metoderna för att få ett så tillförlitligt resultat som möjligt.
 6. I samband med tillämpningen av bestämmelserna i denna artikel ska den övergripande inspektionsmyndigheten för immigration samarbeta med enheter vid de lokala förvaltningsmyndigheterna som arbetar med att främja och skydda barns rättigheter samt med domstolar, för att klargöra de rättsliga situationerna för ett barn eller om han eller hon omfattas av en särskild skyddsåtgärd.
- Artikel 41 Fastställande av ålder för en asylsökande utlänning som är ett barn
1. Om asylsökanden uppger sig vara ett barn och det inte finns allvarliga tvivel om åldern ska han eller hon anses vara ett barn.
 2. Om det ensamkommande barnet inte kan styrka sin ålder och det finns allvarliga tvivel om han eller hon är ett barn ska enheten för asylfrågor vid den övergripande inspektionsmyndigheten för immigration begära att en rättsmedicinsk undersökning utförs för att bedöma sökandens ålder. Detta ska göras innan beslut utfärdas om asylansökan i ett administrativt skede och med skriftligt godkännande från barnet och hans eller hennes rättsliga företrädare.
 3. Om asylsökanden och/eller dennes rättsliga företrädare vägrar den rättsmedicinska undersökningen för att bedöma åldern och det inte har lämnats in övertygande bevis om sökandens ålder så ska sökanden anses vara vuxen.
 4. I det fall som anges i punkt 3 ska respektive person anses ha uppnått 18 års ålder den dag då asylansökan lämnas in.
 5. Bestämmelserna i punkt 3 gäller inte om det finns goda skäl till vägran att genomgå den rättsmedicinska undersökningen för att bedöma åldern som upptäcks efter utvärdering av en psykolog vid den övergripande inspektionsmyndigheten för immigration.
 6. Resultatet av den rättsmedicinska undersökningen för att bedöma sökandens ålder tolkas med hänsyn till principen om att gynna barnet.
 7. Ett ensamkommande barns vägran att genomgå en rättsmedicinsk undersökning för åldersbedömning får aldrig vara det enda skälet till att dennes asylansökan avslås, och hindrar inte den behöriga myndigheten från att fatta beslut om sökandens ansökan om internationellt skydd.

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
<p>Artikel 49 Rättsmedicinsk undersökning</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Om det anses relevant för att fatta ett beslut om ansökan om internationellt skydd och om sökanden samtycker kommer sökanden att genomgå en rättsmedicinsk undersökning som rör tecken på tidigare förföljelse eller allvarlig risk. 2. Sökandens vägran att genomgå den rättsmedicinska undersökning som avses i punkt 1 hindrar inte den övergripande inspektionsmyndigheten för immigration från att fatta beslut om asylansökan. 3. De rättsmedicinska undersökningarna i punkt 1 utförs av de rättsmedicinska institutionerna och deras resultat överförs omedelbart till den övergripande inspektionsmyndigheten för immigration. Avdraget för kostnader garanteras av inrikesministeriet genom den budget som avsatts den övergripande inspektionsmyndigheten för immigration för detta ändamål. 4. När en rättsmedicinsk undersökning inte utförs, i enlighet med punkt 1, informerar den övergripande inspektionsmyndigheten för immigration sökanden skriftligen om att denne på egen bekostnad kan genomgå en rättsmedicinsk undersökning som rör tecken på tidigare förföljelse eller på en allvarlig risk. 5. Resultatet av de rättsmedicinska undersökningar som avses i punkterna 1 och 4 beaktas av den övergripande inspektionsmyndigheten för immigration tillsammans med andra delar i ansökan om internationellt skydd inför beslutet. <p>Det finns inga pågående ändringar i lagstiftningen om åldersbedömning.</p>	

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
Slovakien	<p>Lag 480/2002 Coll. om asyl, i dess ändrade lydelse – avsnitt 23/7</p> <p>Om ministeriet hyser tvivel om en sökandes ålder är sökanden skyldig att genomgå en medicinsk åldersbedömning. För utläningar inom ramen för avsnitt 16.2 måste samtycke inhämtas från den rättsliga företrädaren eller förmyndaren. Om det fastställs i den medicinska undersökningen att sökanden är myndig ska ministeriet behandla denne som sådan och ska utan dröjsmål underrätta den rättsliga företrädaren eller förmyndaren och den behöriga domstolen om resultatet av den medicinska undersökningen. Om utläningen vägrar att genomgå en medicinsk undersökning eller om den rättsliga företrädaren eller förmyndaren inte samtycker till undersökningen, ska utläningen i enlighet med denna lag behandlas som myndig i förfarandet. Om det inte kan fastställas i den medicinska undersökningen om sökanden är underårig eller myndig ska denne i enlighet med denna lag behandlas som underårig i förfarandet, och den rättsliga företrädaren eller förmyndaren ska underrätta sökanden utan dröjsmål. I enlighet med avsnitt 4.2 ska ministeriet informera sökanden om möjligheten att genomgå en medicinsk undersökning för att fastställa hans eller hennes ålder, hur undersökningen utförs, hur undersökningen kan påverka prövningen av asylansökan och konsekvenserna av att vägra genomgå undersökningen.</p> <p>* Avsnitt 4/2 Innan frågeformuläret fylls i, men inte senare än 15 dagar efter inledandet av förfarandet, ska ministeriets behöriga anställda informera sökanden om hans eller hennes rättigheter och skyldigheter under asylofförandet, om möjliga konsekvenser av att inte fullgöra eller att åsidosätta dessa skyldigheter enligt denna lag, om möjligheten att företrädas i förfarandet enligt denna lag och om tillgången till rättshjälp. Ministeriet ska även ge sökanden information om icke-statliga organisationer som arbetar med att ta hand om asylsökande och personer som beviljas asyl. Om möjligt ska anvisningarna och informationen ges i skriftlig form och på ett språk som sökanden kan antas förstå.</p> <p>* Avsnitt 16/2 Rättsliga åtgärder för en utlännings räkning, som inte är myndig, ska utföras av dennes rättsliga företrädare. Om en sådan utläning vistas inom Republiken Slovakien territorium utan en rättslig företrädare ska domstolen utse en förmyndare för honom eller henne.</p>
Slovenien	<p>Lag om internationellt skydd (ZMZ-1) – antagen 2016</p>
	Ej tillämpligt

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
Spanien	<p>1978 års spanska konstitution</p> <p>Spansk lag 2/2009 av den 11 december om ändring av grundlag 4/2000 om utlänningsrättigheter och skyldigheter i Spanien och social integration.</p> <p>Kungligt dekret 557/2011 av den 20 april om antagande av förordningen som genomför grundlag 4/2000 om utlänningsrättigheter och skyldigheter i Spanien och social integration efter dess revidering genom grundlag 2/2009.</p> <p>Spansk lag 1/1996 av den 15 januari om rättsligt skydd för underåriga, med delvis ändring av reglerna för civilrättsliga förfaranden.</p> <p>Civillagen</p>
Sverige	<p>Asylansökningar bedöms enligt 2005 års utlänningslag (2005:716). I lagen föreskrivs olika förfaranden för vuxna och barn och flera föreskrifter är mer fördelaktiga för barn. Åldersbedömning krävs därför som en viktig del i prövningen av asylansökningar enligt lagen.</p> <p>Den 20 juli 2016 trädde en tillfällig lag i kraft som ersätter vissa delar i utlänningslagen och som gäller i tre år till och med den 19 juli 2019. Syftet med den tillfälliga lagen är att begränsa möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. Lagen innebär bland annat att endast tidsbegränsade uppehållstillstånd beviljas flyktingar och alternativt skyddsbehövande. Lagen gäller inte barn och barnfamiljer som ansökte om asyl före den 24 november 2015.</p> <p>Den 1 maj 2017 trädde ändringar i kraft i utlänningslagen och utlänningsförordningen som reglerar åldersbedömning i fall där en person ansökt om asyl efter den 1 februari 2017. De nya bestämmelserna innebär att Migrationsverket kommer att göra en åldersbedömning om någon uppger sig vara under 18 år, men det finns skäl att betvivla denna uppgift. Denna åldersbedömning ska ske tidigt i asylprocessen. Migrationsverket ska fatta ett tillfälligt beslut om åldern som kan överklagas, och beslutet skiljs från det slutliga beslutet om uppehållstillstånd. Lagen föreskriver nu även att sökande som inte har lämnat in tillräckligt med bevis på att de är underåriga ska ges möjlighet att genomgå en medicinsk åldersbedömning. Detta får endast göras om sökanden har gett sitt skriftliga samtycke. Den medicinska åldersbedömningen ska utföras innan det tillfälliga beslutet fattas. Migrationsverket ska slutligen fatta beslut om sökandens ålder i samband med det slutliga beslutet om uppehållstillstånd.</p>
	<p>Domstolsbeslut av Audiencia Provincial de Madrid (avsnitt 22) av den 2 februari 2012 om kriterier för åldersbedömning. I beslutet konstateras att utskottet för förmyndare för barn vid Madrids regionala regering har konstaterat att den medicinska åldersbedömningen utgör unik bevisning och att denna bedömning aldrig leder till exakta slutsatser. Därför krävs ytterligare bevisning för att dra slutsatser om barnets ålder.</p> <p>Det senaste och viktigaste prejudicerande avgörandet från Migrationsöverdomstolen på området åldersbedömning är ett beslut från den 11 februari 2014 (MIG 2014:1). I avgörandet konstaterar domstolen bland annat att det är sökanden som har bevisbördan för att göra sin uppgivna ålder sannolik, och att det inte finns någon skyldighet för Migrationsverket att erbjuda en läkarundersökning, endast en skyldighet att informera om möjligheten att genomgå en sådan.</p> <p>Det finns ingen länk till avgörandet, men beslutet kan sökas på domstolsväsendets sida på http://www.rattsinfosok.dom.se/lagrummet/index.jsp</p>

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
<p>I fall där någon har ansökt om asyl före den 1 februari 2017 finns ingen särskild nationell lag som reglerar åldersbedömning eller när den bör utföras under asylprocessen. Det är i stort sett en bevisbedömning som följer de allmänna rättsprinciperna, bevisbörliga osv. Åldersbedömningen utförs slutligen när Migrationsverket fattar det slutliga beslutet om uppehållstillstånd, vilket kan överklagas.</p> <p>I Sverige tillämpas fri bevisprövning, vilket innebär att det inte finns några förutbestämda regler för vilket värde en viss typ av bevis har eller för vilka slags bevis som får lämnas in för att styrka ålder (inom rimliga gränser). Det kan också nämnas att det inte finns någon rättslig definition för <i>identitet</i> (vilket omfattar personens ålder) i Sveriges nationella lagstiftning. Det har enbart definierats i domstolsavgöranden.</p>	<p>Art. 7, 8 et 17 al. 3bis de la Loi fédérale sur l'asile (L'Asi).</p> <p>I Förenade kungariket finns ingen direkt lagstiftning som föreskriver när en åldersbedömning är nödvändig eller relevant eller hur den ska utföras. Immigrationshandläggare vid gränsen får göra en inledande bedömning när en ensamkommande ung person först upptäcks, på grundval av personens egna uttalanden, tillgängliga handlingar och immigrationshandläggarens bedömning av personens fysiska utseende och beteende. Detta är inte bindande och kan ifrågasättas eller bestridas av personen vid denna punkt. Immigrationshandläggaren får begära ytterligare förtydligande om den uppfattning som bildats om personens ålder. I båda situationerna ska principen om att hellre fria än fälla tillämpas om personen bestrider resultatet eller om immigrationshandläggaren anser att personen kan vara under 18 år. Personen ska då behandlas som ett barn. Det innebär att han eller hon överförs till en lokal myndighets barnomsorgsavdelning, som därefter blir ombedd att göra en åldersbedömning.</p>
<p>Schweiz Förenade kungariket</p>	<p>Jurisprudence du Tribunal administratif fédéral (JICRA 2004/30 et JICRA 2005/16)</p> <p>Följande områden omfattas av domslut:</p> <p>Grundläggande krav innan intervjun påbörjas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bedömningen ska utföras av två utbildade socialarbetare – i enlighet med AS v London Borough of Croydon [2011] EWHC 2091, punkt 19, R (FZ) v London Borough of Croydon [2011] EWCA Civ 59, punkt 2 och Jv Secretary of State for the Home Department [2001] EWHC 3073 (Admin), punkt 13. 2) En tolk ska tillhandahållas om det är nödvändigt – i enlighet med R (FZ) v London Borough of Croydon [2011] EWCA Civ 59. 3) Personen ska ges möjlighet att ha en oberoende lämplig vuxen närvarande – i enlighet med A v London Borough of Croydon [2009] EWHC 939 (Admin), R (NA) v London Borough of Croydon [2009] EWHC 2357 (Admin), punkt 50, och R (FZ) v London Borough of Croydon [2011] EWCA Civ 59, punkt 25.

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
<p>I Förenade kungarikets lagstiftning om barn definieras barn som en person under 18 år, vilket indirekt ger den lokala myndigheten befogenhet att fastställa ålder för att vara säker på om barn tjänsterna tillhandahålls en person under 18 år. Hur den lokala myndigheten gör detta beskrivs inte i lagstiftningen, men praxis har utvecklats där man använder två socialarbetare för att bedöma personen och fastställa åldern utifrån den bedömningen. De använder sin utbildning och erfarenhet av att arbeta med unga för att komma till en slutsats. Även om det inte finns något föreskrivet sätt på vilket lokala myndigheter ska utföra åldersbedömningar så har domstolarna fastställt riktlinjer och minimistandarder som ska iaktas av de lokala myndigheterna. Det viktigaste domslutet omfattar stadsdelen London Borough of Merton (B v London Borough of Merton [2003] EWHC 1689 [Admin]). Sedan detta mål har domstolarna utvecklats sina synpunkter ytterligare och de kumulativa krav som nu fastställs måste följas för att åldersbedömningen ska vara laglig. Detta kallas även Mertonenlig åldersbedömning eller rättspraxisenlig åldersbedömning.</p>	<p>4) Lokala myndigheter måste följa sina egna riktlinjer när de utför bedömningen – i enlighet med A v London Borough of Croydon [2009] EWHC 939 (Admin), och R (NA) v London Borough of Croydon [2009] EWHC 2357 (Admin).</p> <p>5) Om omständigheterna i ärendet är sådana att personen bedöms på nytt (t.ex. om de genomgår en andra åldersbedömning) bör de som utförde den första bedömningen inte delta i den andra – i enlighet med R (NA) v London Borough of Croydon [2009] EWHC 2357 (Admin), punkterna 50 och 69.</p> <p>6) Utom i självklara fall (om det är uppenbart att personen är under eller över 18 år och ingen längre undersökning normalt sett behöver utföras) får de som bedömer ålder inte fastställa åldern enbart på grundval av sökandens utseende – i enlighet med Merton, punkterna 27, 37 och 38, och R (FZ) v London Borough of Croydon [2011] EWCA Civ 59, punkt 3 Intervjun. De som utför åldersbedömningen ska</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) förklara för sökanden vilket syfte intervjun har – i enlighet med Merton, punkt 55, 2) försöka klargöra sökandens allmänna bakgrund, inklusive sökandens familjeomständigheter, familjehistoria, utbildningsbakgrund och aktiviteter de senaste åren – etnisk och kulturell information kan också vara viktig – i enlighet med Merton, punkt 37, 3) bedöma sökandens trovärdighet och ställa frågor för att utreda denna, om det finns skäl att tvivla på sökandens uppgifter om sin ålder – i enlighet med Merton, punkt 37, 4) ge sökanden möjlighet att förklara eventuella inkonsekvenser i sin redogörelse och allt som troligen skulle leda till ett negativt resultat vad gäller trovärdigheten – det är bäst att göra detta så snart som möjligt, när det är i färskt minne – i enlighet med Merton, punkt 55, <p>R (FZ) v London Borough of Croydon [2011] EWCA Civ 59, punkt 20, och R (NA) v London Borough of Croydon [2009] EWHC 2357 (Admin), punkt 52,</p>

Nationell lagstiftning och rättspraxis	
<p>5) ha i åtanke att ärenden skiljer sig åt och att den utredningsnivå som krävs i ett ärende kanske inte är nödvändig i ett annat – i enlighet med Merton, punkt 50.</p> <p>Slutsatsen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) En lokal myndighet som bedömer ålder får beakta information från inrikesministeriet, men myndigheten måste fatta sina egna beslut och ska därför ha tillräckligt med tillgänglig information – i enlighet med Merton, punkt 39. 2) En medicinsk rapport är inte nödvändig och de lokala myndigheterna måste inte beställa någon sådan. Om en medicinsk rapport lämnas in av sökanden ska rapporter från barnläkare inte prioriteras framför korrekta rapporter från erfarna socialarbetare, men om sådana lämnas in måste de ändå beaktas av den lokala myndigheten eller inrikesministern – i enlighet med Merton, punkterna 50 och 51, och A v London Borough of Croydon [2009] EWHC 939 (Admin), punkterna 33, 34 och 47. 3) Slutsatserna och skälen måste samverka med alla handlingar som lämnats in av sökanden – i enlighet med R (NA) v London Borough of Croydon [2009] EWHC 2357 (Admin), punkterna 61–64. 4) Tillräckliga skäl ska ges för ett beslut om att en sökande som uppger sig vara ett barn inte är ett barn (dessa behöver dock inte vara långa eller utförliga) – i enlighet med Merton, punkterna 45 och 48, och A v London Borough of Croydon [2009] EWHC 939 (Admin). 5) Intervjun ska skrivas ner utan dröjsmål och anteckningarna ska vara noggranna och konsekventa – i enlighet med R (NA) v London Borough of Croydon [2009] EWHC 2357 (Admin), punkterna 50 och 60 – en period på två månader mellan intervjun och nedskrivningen konstaterades strida mot gällande praxis. 6) Avsaknaden av tidpunkter för start och avslut på intervjun i bedömningsdokumentet, eller i fråga om pauser, innebär inte att processen är felaktig, oavsett hur önskvärd sådan information kan vara – i enlighet med ZS (Afghanistan) v Secretary of State for the Home Department [2015] EWCA Civ 1137, punkt 36. 	

3 a Nationella riktlinjer om åldersbedömning

Land	
AT	–
BE	<p>När ett ensamkommande barn infinner sig hos immigrationsbyrån för att söka asyl fylls identifieringsformuläret i och information om barnets identitet registreras, t.ex. det datum och den plats som uppges för födseln.</p> <p>Om förmyndarskapstjänsten, immigrationskontoret eller generalkommissariatet för flyktingar och statslösa personer tvivlar på att den berörda personen är ett barn kan beslut fattas om en medicinsk åldersbedömning, som bekostas av den myndighet som begär den. Om tvivel föreligger, t.ex. angående barnets fysiska utseende, beteende eller sätt att tala, eller om inga identitetshandlingar läggs fram eller när dessa handlingars äkthet inte kan styrkas, kan en åldersbedömning utföras. Bedömningen förklaras för barnet med hjälp av en tolk och barnet får en förklaring om bedömningen på sitt eget språk.</p> <p>Åldersbedömningen utförs genom en medicinsk undersökning. Den medicinska undersökningen består av tre delar, nämligen</p> <ul style="list-style-type: none"> – en klinisk bedömning av en tandläkare, en röntgenundersökning av tänderna (första undersökningen), handen och handleden för den icke-dominanta handen, de inre benändarna för båda nyckelbenen (två extra undersökningar, som utförs efter den första undersökningen). Belgien har valt en kombination av dessa tre undersökningar, för att öka tillförlitligheten och giltigheten (?). Om de tre undersökningarna ger olika resultat ska den lägsta åldern väljas. Dessutom används åldern minus 1 standardavvikelse i den särskilda undersökningen för att fastställa om personen verkligen är över eller under 18 år (?). I artikel 7 i förmyndarskapslagen föreskrivs att om det finns tvivel om den medicinska undersökningens resultat så ska den lägsta åldern beaktas. <p>På grundval av den information som samlas in under de olika medicinska undersökningarna utarbetar läkaren en rapport. Rapporten skickas till förmyndarskapstjänsten, som fattar beslutet. Detta beslut skickas till den berörda personen och till immigrationskontoret.</p> <p>Ålderssuppskattning genom flera olika discipliner rekommenderas av specialister som Prof. Dr. G. Willems (KU Leuven, medicinska fakulteten, avdelningen för tand- och munhygien, centrumet för rättsodontologi), som har bedrivit mycket forskning på området tandåldersbedömning och som är internationellt erkänd som en expert på detta område. Denna praxis respekterar även rekommendationerna från AGFAD (studiegruppen för rättsmedicinsk ålderssuppskattning från den tyska arbetsgruppen för rättsmedicinsk åldersdiagnostik). Studiegruppen, som består av rättsmedicinska läkare, tandläkare, radiologer och antropologer, har publicerat en vägledning om detta ämne och rekommenderar att följande metoder används:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En fysisk undersökning där antropometrisk uppgifter kontrolleras (längd och vikt, kroppstyp), tecken på sexuell mognad och eventuella störningar i utvecklingen. • Röntgen av vänster hand. • En tandundersökning där tandhälsan kontrolleras och ett ortopantomogram bedöms. • Om röntgen visar att handens ben är färdigutvecklade rekommenderas röntgen eller datortomografi (DT) av nyckelbenet för att fastställa om personen har uppnått 21 års ålder. <p>Dessa metoder bör kombineras för att öka noggrannheten i diagnosen och identifiera eventuella utvecklingsstörningar. Vägledningen anger dessutom vilka villkor som referensstudier måste uppfylla för att användas för åldersbedömning.</p> <p>Alla sjukhus som förmyndarskapstjänsten ger detta uppdrag åt följer studiegruppens vägledning när de gör ålderssuppskattningar.</p>

(1) Det europeiska migrationsnätverket, kontaktpunkten i Belgien, *Unaccompanied minors in Belgium, Reception, Return and Integration Arrangements*, s. 26.

(?) ECRE/BCHV-CBAR, AIDA, *National Country Report Belgium*, 2013, s. 43.

	<p>En vanlig anmärkning är att medicinska undersökningar inte fastställer någon exakt ålder. Alla experter, däribland Prof. Dr. G. Willems, erkänner att undersökningar av skelett- och tandålder alltid är kvalificerade gissningar som inte fastställer den exakta åldern. De betonar att resultatet är just en uppskattning av åldern och att en felmarginal på runt ett till två år alltid bör beaktas. Denna metod gör att förmyndarskapstjänsten på ett tillförlitligt sätt kan fastställa om en förmyndare måste utses, särskilt när den unga sökanden inte kan visa upp några äkta handlingar eller helt enkelt inte känner till sitt födelsedatum (i utvecklingsländer är bara runt hälften av alla barn under fem år födelseregistrerade enligt Unicef. I Afrika söder om Sahara registreras inte 64 % av alla födselar, och i Sydasiens uppnår detta antal 65 %).</p> <p>Om personen anses vara äldre än 18 år är det immigrationskontoret som fastställer åldern. I sådana fall används normalfördelningen (Gaussfördelningen), vilket innebär att medelvärdet för åldern behålls eftersom det är mindre sannolikt att personen befinner sig i kurvans marginaler (om t.ex. läkaren uppger i sin rapport att sökanden är 20,6 år med en felmarginal på 2 år, så är 20,6 år den mest sannolika åldern – chansen att sökanden är yngre än 18,6 eller äldre än 22,6 är mycket liten).</p> <p>Om den ålder som angetts av det ensamkommande barnet är möjlig enligt läkarrapporten godtas detta födelsedatum. Om asylsökanden uppger att han eller hon är 15 år, men åldersbedömningen visar att åldern ligger mellan 16,6 och 18,6 år anses personen vara 16,6 år. I sådana fall använder förmyndarskapstjänsten denna ålder på 16,6 för att fastställa när personen föddes och tidpunkten för när förmyndarskapet kommer att avslutas.</p> <p>När förmyndarskapstjänsten har fattat ett beslut om åldersbedömning måste generalkommissariatet för flyktingar och statslösa personer och immigrationskontoret respektera detta beslut och ändra den registrerade åldern i asylakten och i alla andra akter. Ett alias används då som innehåller den ålder som angavs vid registreringen.</p> <p>Förmyndaren och/eller barnet kan lämna in ytterligare bevis på barnets ålder (t.ex. en officiell födelseattest som erhållits från ursprungslandets ambassad i Belgien eller angränsande länder), och förmyndaren kan uttrycka sina åsikter om barnets ålder. Om barnet och/eller förmyndaren inte är eniga med förmyndarskapstjänstens beslut kan de överklaga det i högsta förvaltningsdomstolen med hjälp av en advokat.</p>
BG	Ja. I asyl- och flyktinglagen finns en artikel som fastställer utförandet av åldersbedömningar.
CH	-
CY	Ja, åldersbedömningsprocessen för ensamkommande barn inom ramen för asylförfarandet.
CZ	-
DE	<p>De tyska delstaterna ansvarar för åldersbedömningen av ensamkommande barn, vilken sker vid omhändertagandet av dem (<i>Inobhutnahme</i>) så snart de kommer i kontakt med en tysk myndighet. Deras respektive beslut utgör dessutom grunden för asylförfarandet.</p> <p>I ingressen till den lag som ändrade lagsamlingen om social trygghet under 2015 hänvisas till rekommendationer från arbetsgruppen för den statliga ungdomsomsorgen (Bundesarbeitsgemeinschaft der Landesjugendämter – se http://www.bagj.de/downloads/118_handlungsempfehlungen-umf_2014.pdf).</p> <p>Avsnitt 42f i lagsamlingen om social trygghet utgör därmed grunden för processen för att fastställa ålder och inför ett gradvist förfarande:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kontroll av identitetshandlingar och sökning efter ytterligare information. 2. Intervju (två kvalificerade och erfarna anställda) och övergripande intryck av utveckling, inklusive kvalificerad visuell kontroll. 3. Vid tvivel, läkarundersökning – metoden med minst inverkan på barnets hälsa. <p>Arbetsgruppen för den statliga ungdomsomsorgen råder till att konsultera rekommendationerna om processen för åldersfastställande från arbetsgruppen för rättsmedicinsk åldersdiagnostik (Arbeitsgemeinschaft für Forensische Altersdiagnostik, AGFAD).</p>
DK	-
EE	-

EL	Protokoll om ensamkommande barn.
ES	–
FI	Enligt den finska utlänningslagen får undersökning endast genomföras om den som ska undersökas har gett sitt skriftliga informerade samtycke av fri vilja. Dessutom krävs ett skriftligt samtycke av personens förälder eller förmyndare eller annan rättslig företrädare för personen. Innan samtycket inhämtas ska sökanden eller anknytningspersonen samt sökandens eller anknytningspersonens förälder, förmyndare eller annan rättslig företrädare ges information om åldersbestämningens betydelse, om de undersökningsmetoder som används, om deras eventuella inverkan på hälsan samt om följder av undersökningen och av vägran att genomgå undersökning. Informationen ska ges på ett språk som det finns grundad anledning att anta att denne förstår. Medicinska åldersbedömningar för att fastställa ålder utförs av avdelningen för rättsmedicin vid Helsingfors universitet på begäran av polisen, Gränsbevakningsväsendet eller finska Migrationsverket. Två experter utarbetar en gemensam bedömning. Minst en av experterna ska vara anställd på avdelningen för rättsmedicin vid Helsingfors universitet. En expert får vara godkänd läkare eller godkänd tandläkare med nödvändig kompetens.
FR	För att tillämpa artikel L. 221-2 i kodexen för socialåtgärder och familjer fastställs i dekretet av den 24 juni 2016 villkoren för mottagande och åldersbedömning av personer som hävdar att de är barn, och som är tillfälligt eller permanent berövade skydd av sin familj.
HR	–
HU	–
IE	Nej. Som en allmän regel godtar Irlands myndighet för asylsökningar (ORAC) barn- och familjebyråns (TUSLA) professionella bedömning om huruvida den person som hänvisats till byrån är ett barn eller en vuxen. Resultatet av barn- och familjebyråns bedömning ska meddelas myndigheten för asylsökningar skriftligen i form av en utförlig rapport. Rapporten ska införas i sökandens akt. En kopia av rapporten tas upp i hänvisningsakten. Myndigheten för asylsökningar erkänner rapporten genom att uppge att myndigheten godtar hälsovårdsmyndighetens (HSE) professionella bedömning.
IT	Nej, men vissa regionala riktlinjer finns. Se t.ex. varie\minor\protocollo_identificazione_msna.pdf
LT	Det finns ingen formell policy eller riktlinjer på nationell nivå om åldersbedömning.
LU	–
LV	I asyllagen (avsnitt 27) föreskrivs att ensamkommande barn ska genomgå medicinska undersökningar för att fastställa deras ålder.
MT	–
NL	Riktlinjerna för åldersbedömning i asyloffaranden specificeras ytterligare i artikel C1/2.2 i riktlinjerna för genomförandet av utlänningslagen (<i>Vreemdeelingencirculaire</i>).
NO	Politisk vägledning: PN 2012-011 Den politiska vägledningen innehåller riktlinjer för handläggning av asylärenden som läggs fram av ensamkommande barn. Ett av huvudområdena i riktlinjerna är åldersbedömning och åldersfastställande.

PL	Byrån för utlänningar och gränsbevakningen har allmänna interna riktlinjer för när åldersbedömning bör utföras och vilken information som bör ges till sökanden om bedömningen.
PT	–
RO	Ej tillämpligt.
SE	Ja. Migrationsverkets åldersbedömningspolicy håller för närvarande på att ses över, men vägledningen från september 2015 är fortfarande i kraft (SR 35/2015). Policyn i SR 35/2015 utarbetades främst på grundval av Migrationsöverdomstolens avgörande som nämns i svaret på fråga 2, men också till följd av kritik från Justiteombudsmannen 2012 (beslut nr 4107-2011) och 2015 (beslut nr 6942-2013) i särskilda fall avseende åldersbedömning som utförts av Migrationsverket. Besluten finns på webbplatsen http://www.jo.se/en/ .
SI	Det finns ingen formell policy eller riktlinjer på nationell nivå om åldersbedömning. Förfarandet för åldersbedömning överensstämmer med lagen om internationellt skydd och är endast för åldersbedömning av ensamkommande barn.
SK	Medicinsk åldersbedömning utförs med hjälp av hand- och armbågsledsröntgen av radiologivdelningen. Resultatet förs sedan in i de medicinska rapporterna om observationen av skelettet på röntgenbilden motsvarar utvecklingen och tillväxten hos en person som är över 18 år. De medicinska åldersbedömningarna utförs på begäran av polisen, politiska beslutsfattare och förmyndaren.
UK	Inrikesministeriet har utfärdat riktlinjer till sin egen personal, som är tillgängliga på https://www.gov.uk/government/publications/assessing-age-instruction . Dessa riktlinjer håller för närvarande på att ses över. Association of Directors of Children's Services (ADCS) i Förenade kungariket har ställt sig bakom följande riktlinjer för socialarbetare som utför åldersbedömningar: https://adcs.org.uk/assets/documentation/Age_Assessment_Guidance_2015_Final.pdf . http://adcs.org.uk/assets/documentation/information_sharing_proforma_april_2015.doc . Dessutom har också riktlinjerna <i>Hillingdon and Croydon guidelines</i> utarbetats för socialarbetare som utför åldersbedömningar. Dessa riktlinjer är grundade på lokala myndigheters erfarenhet av ett stort antal ensamkommande migrerande barn.

*Andra nationella rättsliga instrument**Nationell rättspraxis**Nationell vägledning***4. Relevant rättspraxis ⁽⁶⁶⁾**

Dom i mål C-648/11, ECLI:EU:C:2013:367 – MA m.fl. – Barnets bästa	MA m.fl.
Tarakhel mot Schweiz, ansökan nr 29217/12, Europarådet: Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, 4 november 2014	Tarakhel mot Schweiz
Abdullahi Elmi and Aweys Abubakar v. Malta, ansökningar nr 25794/13 och 28151/13, Europarådet: Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, i kraft sedan den 22 november 2016	Abdullahi Elmi and Aweys Abubakar v. Malta
Nyligen konstaterade <i>High Court</i> och <i>Court of Appeal</i> i Förenade kungariket att den brittiska metoden att fastställa åldern på ensamkommande asylsökande barn utifrån utseende/beteende är olaglig, särskilt där det kan leda till förvar.	AA v Secretary of State for the Home Department R (on the application of AA (Sudan)) v Secretary of State for the Home Department Court confirms Government's age policy is unlawful

5. Icke-bindande instrument

FN:s kommitté för barnets rättigheter (Barnrättskommittén), <i>Allmän kommentar nr 14 (2013) om barnets rätt att få sitt bästa satt i första hand</i> , 29 maj 2013, CRC/C/GC/14.
FN:s kommitté för barnets rättigheter (Barnrättskommittén), <i>Allmän kommentar nr 6 (2005) om behandlingen av ensamkommande barn och barn som har skilts från föräldrarna utanför ursprungslandet</i> , 1 september 2005, CRC/GC/2005/6.
FN:s kommitté för barnets rättigheter (Barnrättskommittén), <i>Allmän kommentar nr 12 (2009) om barnets rätt att bli hörd</i> , 1 juli 2009, CRC/C/GC/12.
MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET <i>Att skydda migrerande barn</i> (SWD(2017) 129 final), där det uttryckligen anges att Easo kommer att uppdatera sina riktlinjer om åldersbedömning
Europarådets handlingsplan om att skydda flyktningbarn och migrerande barn (2017–2019) – se https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=090000168071484e .

⁽⁶⁶⁾ Med tanke på den snabba och dynamiska utvecklingen i rättspraxis på detta område kan länkarna till följande databaser vara till hjälp för att få information om aktuella rättsliga ställningstaganden: Europeiska databasen om asylrätt (EDAL), Refworld och det brittiska och irländska institutet för juridisk information på

Bilaga 4 Översikt över de metoder och rättssäkerhetsgarantier som används i åldersbedömningsprocesser ⁽⁶⁷⁾

⁽⁶⁷⁾ Tabellerna i denna bilaga är en kortfattad sammanfattning av resultaten av ett frågeformulär som skickades ut av Easo 2016–2017, för att kartlägga skillnader och likheter i praxis.

Översikt över de metoder och rättssäkerhetsgarantier som används i åldersbedömningsprocesser ⁽⁶⁸⁾

EU-stat	ICKE-MEDICINSKA METODER				MEDICINSKA METODER							
	Inlämnade handlingar	Uppskattningar utifrån fysiskt utseende ⁽⁶⁹⁾	Åldersbedömningsintervju	Socialtjänstens bedömning	Psykologiska intervjuer	Tandobservation	Fysisk utveckling	Observation av sexuell mognad ⁽⁶⁹⁾	Handlovsröntgen (hand/handled)	Nyckelbensröntgen	Tandröntgen	Övrigt
Österrike	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	
Belgien	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	
Bulgarien	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	
Kroatien	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
Cypern	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
Tjeckien	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
Danmark	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
Estland	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
Finland	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
Frankrike	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	
Tyskland	V	V	V	V	V	V	V**	V	V	V	V	
Grekland	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	***
Ungern	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	***
Irland	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	***
Italien	V	V	V	V	V*	V	V	V	V	V	V	
Lettland	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	
Litauen	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	
Luxemburg	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	***
Malta	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	***
Nederländerna	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	****
Norge	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	****
Polen	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	*****
Portugal	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	*****
Rumänien	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	*****
Slovakien	V	V ⁽⁷⁰⁾	V	V ⁽⁷¹⁾		V	V	V	V	V	V	
Slovenien	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	
Spanien	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	
Sverige	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	*****
Schweiz	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	*****
Förenade kungariket	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	4
	27	19	17	11	6	16	11	7	23	12	19	4

(*) För offer för människohandel eller utsatta personer⁶⁹

(**) Visuell bedömning

(***) Höftbensröntgen

(****) Fjärde revbenet (PT)

(*****) MR av knät (SE)^{70, 71}

⁽⁶⁸⁾ Tabellerna i denna bilaga är en kortfattad sammanfattning av resultaten av ett frågeformulär som skickades ut av Easo 2016 och 2017, för att uppdatera den information som samlades in 2013.

⁽⁶⁹⁾ Observera att "Uppskattningar utifrån fysiskt utseende" och "Observation av sexuell mognad" finns med eftersom de angavs i kartläggningen i den förra publikationen, men att de inte längre betraktas som åldersbedömningsmetoder av Easo.

⁽⁷⁰⁾ Den inledande åldersuppskattningen är endast vägledande, om det vid denna uppskattning fastställs att personen är ett barn. Om personen hävdar att han eller hon är ett barn men misstänks vara vuxen utförs alltid en medicinsk undersökning. Därmed används principen om att hellre fria än fälla vid denna inledande uppskattning.

⁽⁷¹⁾ I Slovakien förekommer endast samråd med socialarbetare.

Översikt över de rättssäkerhetsgarantier som används i åldersbedömningsprocesser (I)

EU+-stat	Barnets bästa säkerställs under processen	Andra metoder övervägs innan åldersbedömning används	En oberoende person stöder sökanden under processen	Sökandens åsikter hörs och beaktas beroende på personens mognad	Sökanden informeras om alla bedömningstypers motiveringar, metoder, konsekvenser och resultat	Sökanden informeras endast när det gäller medicinska bedömningar	Samtycke från sökanden krävs för alla åldersbedömningsmetoder	Samtycke från sökandens företrädare krävs i samtliga fall
Österrike	Ja	Ja	Ja	Genom rättslig företrädare	Nej	Ja	Nej	Nej
Belgien	Ja*	Ja	Endast i komplicerade fall**	Ja	Ja	Nej	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder	Nej
Bulgarien	Ja**	Ja	Ja**	Genom rättslig företrädare	Nej	Ja	Ja	Ja
Kroatien	Inte angivet	Ja	Ja**	Ja**	Ja	Nej	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder
Cypern	Ja**	Ja	Ja**	Ja	Ja	Nej	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder
Tjeckien	*	Inte angivet	Ja	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder	Inte angivet
Danmark	Ja**	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder	Inte angivet
Estland	*	Inte angivet	Ja	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder
Finland	Inte angivet	Ja	Ja**	Inte angivet	Ja, Informationsblad	Nej	Ja	Ja
Frankrike	Inte angivet	Ja	Nej	Ja	Ja	Nej	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder	Inte angivet
Tyskland	Inte angivet	Ja	Ja**	Ja	Ja	Nej	Ja	Inte angivet
Grekland	*	Ja	Ja	Inte angivet	Ja	Nej	Ja	Inte angivet
Ungern	Inte angivet	Ja	Ja**	Inte angivet	Ja	Nej	Ja	Endast om sökanden är under 14 år
Irland	**	Ja	Ja**	Ja	Ja	Nej, endast icke-medicinska metoder används	Nej, endast icke-medicinska metoder används	Nej, endast icke-medicinska metoder används
Italien	*	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja
Lettland	*	Inte angivet	Ja	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej
Litauen	Ja**	Ja	Ja**	Ja**	Nej	Ja	Ja	Ja
Luxemburg	Inte angivet	Inte angivet	Ja	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet
Malta	*	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Ja	Inte angivet
Nederländerna	Ja**	Ja	IND-personal	Ja, via broschyr om internationellt skydd	Ja, via broschyr om internationellt skydd	Nej	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder
Norge	*	Ja	Ja**	Ja	Nej	Ja	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder
Polen	Inte angivet	Ja	Ja**	Ja	Nej	Ja	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder
Portugal	Inte angivet	Inte angivet	Ja	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Ja	Inte angivet
Rumänien	Ja	Ja	Under rättsmedicinsk undersökning	Ja	Nej	Ja	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder

EU+-stat	Barnets bästa säkerställs under processen	Andra metoder övervägs innan åldersbedömning används	En oberoende person stöder sökanden under processen	Sökandens åsikter hörs och beaktas beroende på personens mognad	Sökanden informeras om alla bedömningstypers motiveringar, metoder, konsekvenser och resultat	Sökanden informeras endast när det gäller medicinska bedömningar	Samtycke från sökanden krävs för alla åldersbedömningsmetoder	Samtycke från sökandens företrädare krävs i samtliga fall
Slovakien	Ja**	Under bedömningen	Ja** (*)	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja (skriftligt samtycke från förmyndare eller företrädare)
Slovenien	Ja**	Ja	Ja**	Ja**	Ja	Nej	Ja	Ja
Spanien	Ja*	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Ja	Inte angivet
Sverige	Ja	Under bedömningen	Ja	Ja	Ja	Nej	Endast för medicinska åldersbedömningsmetoder	Inte angivet
Schweiz	Ja	Ja	Endast för Dublinförfaranden	Endast om sökanden inte bedöms vara underårig	Nej	Nej	Inte angivet	Inte angivet
Förenade kungariket	Ja	Ja	Ja**	Ja	Ja	Nej	Nej, eftersom endast icke-medicinska metoder används	Nej

(*) I väntan på resultat behandlas sökanden som ett barn.

(**) Förmyndaren eller företrädaren eller barnomsorgen säkerställer barnets bästa.

Översikt över de rättssäkerhetsgarantier som används i åldersbedömningsprocesser (II)

EU+-stat	Principen om att hellre fria än fälla tillämpas under processen	Sökanden kan vägra att genomgå åldersbedömning, oavsett metod	Vägran att genomgå en åldersbedömning innebär inte att sökanden automatiskt bedöms vara vuxen	Vägran att genomgå en åldersbedömning beaktas inte när beslut fattas om ansökan om internationellt skydd	Sökanden informeras om resultatet på ett språk som han eller hon förstår	Sökanden informeras om resultatet på ett åldersbedömningen tolkas till sökandens fördel	Det finns tillräckliga rättsliga åtgärder som sökanden kan använda för att bestrida ett åldersbedömningsbeslut
Österrike	Ja, om resultatet är osäkra	Ja	Nej, automatisk bedömning som vuxen, skäl undersöks	Ja, det påverkar ansökan om internationellt skydd	Ja	Ja	Ja, som en del av beslutet om internationellt skydd
Belgien	Ja	Ja	Nej, automatisk bedömning som vuxen	Vägran beaktas inte	Ja (av socialassistenterna)	Ja	Ja
Bulgarien	Ja	Endast medicinsk	Nej, automatisk bedömning som vuxen	Vägran beaktas inte	Ja	Nej	Inte angivet
Kroatien	Ja, om resultatet är osäkra	Ja	Endast om vägran är omotiverad	Ja, det påverkar ansökan om internationellt skydd	Ja	Ja	Ja, samtidigt som beslutet om internationellt skydd
Cypern	Ja	Ja	Inte angivet	Vägran beaktas enbart om det är relevant för ansökan om internationellt skydd att personen är underårig	Ja	Inte angivet	Nej
Tjeckien	Ja	Ja	Automatisk bedömning som vuxen	Inte angivet	Ja	Inte angivet	Inte angivet
Danmark	Inte angivet	Endast medicinsk	Nej, automatisk bedömning som vuxen	Inte angivet	Endast om resultatet visar på en äldre ålder	Ja	Ja
Estland	Ja	Ja	Nej, automatisk bedömning som vuxen	Ja, det påverkar ansökan om internationellt skydd	Ja	Inte angivet	Inte angivet
Finland	Nej	Ja	Endast om vägran är omotiverad	Vägran beaktas inte	Ja	Nej (det beaktas inte)	Ja, samtidigt som beslutet om internationellt skydd
Frankrike	Ja	Endast medicinsk	Nej, automatisk bedömning som vuxen	Inte angivet	Ja	Ja	Ja
Tyskland	Ja	Ja	Nej, automatisk bedömning som vuxen	Vägran beaktas inte	Ja	Ja	Ja, samtidigt som beslutet om internationellt skydd

EU+-stat	Principen om att hellre fria än fälla tillämpas under processen	Sökanden kan vägra att genomgå åldersbedömning, oavsett metod	Vägran att genomgå åldersbedömning innebär inte att sökanden automatiskt bedöms vara vuxen	Vägran att genomgå åldersbedömning beaktas inte när beslut fattas om ansökan om internationellt skydd	Sökanden informeras om resultatet på ett språk som han eller hon förstår	Osäkra resultat av åldersbedömningen tolkas till sökandens fördel	Det finns tillräckliga rättsliga åtgärder som sökanden kan använda för att bestrida ett åldersbedömningsbeslut
Grekland	Ja	Ja	Nej, automatisk bedömning som vuxen	Inte angivet	Ja	Ja	Inte angivet
Ungern	Ja	Ja	Automatisk bedömning som vuxen	Inte angivet	Inte angivet	Ja	Ja, som en del av beslutet om internationellt skydd
Irland	Ja	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Ja
Italien	Ja (två års marginal till fördel för sökanden)	Ja	Nej, automatisk bedömning som vuxen	Vägran beaktas inte	Ja (via kulturmedlare och tolkar)	Ja (två års marginal till fördel för sökanden)	Ja
Lettland	Ja	Inte angivet	Inte angivet	Den skulle kunna påverka, men alla omständigheter beaktas och bedöms individuellt	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet
Litauen	Ja, om resultatet är osäkra	Endast medicinsk	Endast om vägran är omotiverad	Ja, det påverkar ansökan om internationellt skydd	Ja	Ja	Ja, som en del av beslutet om internationellt skydd
Luxemburg	Ja	Nej	Automatisk bedömning som vuxen	Ja, det påverkar ansökan om internationellt skydd	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet
Malta	Ja	Ja	Nej, automatisk bedömning som vuxen	Inte angivet	Ja	Ja	Ja, information om rätten att överklaga
Nederländerna	Inte angivet	Ja	Automatisk bedömning som vuxen	Ja, det påverkar ansökan om internationellt skydd	Ja	Nej	Ja, som en del av beslutet om internationellt skydd
Norge	Inte angivet	Endast medicinsk	Nej, automatisk bedömning som vuxen	Ja, det påverkar ansökan om internationellt skydd	Ja	Nej	Ja, som en del av beslutet om internationellt skydd
Polen	Ja, om resultatet är osäkra	Endast medicinsk	Automatisk bedömning som vuxen	Ja, det påverkar trovärdigheten	Inte angivet	Ja	Inte angivet
Portugal	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet
Rumänien	Nej	Ja	Endast om skälen till vägran inte är motiverade	Ja, det påverkar ansökan om internationellt skydd	Ja	Ja	Inte angivet
Slovakien	Ja	Ja, men sökanden betraktas då automatiskt som vuxen	Automatisk bedömning som vuxen	Vägran beaktas inte	Ja	Ja	Nej
Slovenien	Ja, om resultatet är osäkra	Ja	Endast om skälen till vägran inte är motiverade	Ja, det påverkar ansökan om internationellt skydd	Ja	Ja	Inte angivet
Spanien	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet	Inte angivet
Sverige	Ja	Endast medicinsk	Endast om skälen till vägran inte är motiverade	Ja, det påverkar ansökan om internationellt skydd	Ja	Nej	Ja (ett tillfälligt beslut om ålder kan fattas och bestridas under asylförarandet)
Schweiz	Ja	Inte angivet	Nej, automatisk bedömning som vuxen	Ja, det påverkar ansökan om internationellt skydd	Ja	Ja	Ja, som en del av beslutet om internationellt skydd
Förenade kungariket	Ja	Ja, men det tolkas som instämmande med den fastställda åldern	Vägran tolkas som instämmande med den fastställda åldern	Vägran beaktas inte	Ja	Nej	Ja

Sammanfattning av viktiga resultat

1. Barnets bästa säkerställs under åldersbedömningsprocessen
 - Garantierna säkerställs genom rättsliga ramar: **AT, CH, RO, SE, UK.**
 - Garantierna säkerställs genom att personen behandlas som ett barn under processen: **BE, CZ, EE, EL, IT, LV, MT, NO, ES.**
 - Garantierna säkerställs genom att man ser till att företrädaren eller förmyndaren närvarar: **BG, CY, DK, IE, LT, NL, SK, SI.**
2. Information inhämtas på andra sätt före användning av åldersbedömningsförfaranden
 - 21 EU+-stater brukar försöka få information innan det beslutas att utföra en åldersbedömning: **AT, BE, BG, HR, CH, CY, DK, FI, FR, DE, EL, HU, IE, IT, LT, NL, NO, PL, RO, SI, UK.**
 - Två EU+-stater försöker få information under åldersbedömningen: **SK, SE.**
3. Sökanden får stöd av en oberoende person under processen
 - I 22 EU+-stater kan en oberoende person närvara under åldersbedömningen: **AT, BG, HR, CY, CZ, DK, EE, FI, DE, EL, IE, IT, LV, LT, LU, NO, PL, PT, SK, SI, SE, UK.**
 - 13 av dessa (**BG, HR, CY, FI, DE, HU, IE, LT, NO, PL, SK, SI, UK**) har bekräftat att denna person ska vara förmyndaren eller företrädaren.
 - I **BE** närvarar förmyndaren endast i komplicerade fall.
 - I **NL** får barnet stöd av personal vid migrations-/asylmyndigheterna, som inte är oberoende.
 - I **CH** närvarar en oberoende person endast i Dublinförfaranden.
 - I **RO** närvarar en oberoende person endast vid rättsmedicinska undersökningar.
 - En oberoende person närvarar endast om detta har avtalats med förmyndaren (eller den rättsliga företrädaren) i **SK.**
 - I **FR** får sökanden stöd av asylavdelningen.
4. Sökandens åsikter hörs och beaktas enligt personens mognad
 - I 14 EU+-stater samlas sökandens åsikter in och beaktas: **BE, CY, DK, FR, DE, IE, IT, NL, NO, PL, RO, SK, SE, UK.**
 - I fem EU+-stater samlas de in via företrädaren eller förmyndaren: **AT, BG, HR, LT, SI.**
 - I **CH** beaktas de endast om resultaten är negativa (sökanden bedöms vara vuxen).
5. Sökanden informeras om skälen till åldersbedömningen, vilken metod som övervägs, konsekvenserna och de möjliga följderna för asylförfarandet och konsekvenserna av en vägran att genomgå en sådan bedömning
 - I 15 EU+-stater informeras sökanden om skälen till åldersbedömningen, vilken metod som kommer att användas, hur resultatet av en sådan bedömning påverkar asylförfarandet och konsekvenserna av att vägra förfarandet när det gäller alla metoder: **BE, HR, CY, FI, FR, DE, EL, HU, IE, IT, NL, SK, SI, SE, UK.**
 - I nio EU+-stater informeras sökanden endast när det gäller medicinska metoder: **AT, BG, DK, LV, LT, NO, PL, RO.**
 - I **CH** ges denna information endast om sökanden bedöms vara vuxen.
6. Sökandens och/eller företrädarens informerade samtycke krävs för åldersbedömningen, oavsett vilken metod som används
 - I elva EU+-stater krävs sökandens samtycke för alla metoder: **BG, FI, DE, EL, HU, IT, LT, MT, PT, SI, ES.**

- I tolv EU+-stater krävs sökandens samtycke endast för medicinska metoder: **BE, HR, CY, CZ, DK, EE, FR, NL, NO, PL, RO, SE.**
 - I fyra EU+-stater krävs inget samtycke: **AT, LV, IE, UK** (i **IE** och **UK** krävs det inte, eftersom dessa stater inte använder sig av medicinska metoder).
 - I **SK** krävs företrädarens eller förmyndarens samtycke, men inte sökandens.
 - I sex EU+-stater krävs samtycke från företrädaren i samtliga fall: **BG, FI, IT, LT, SI, SK.**
 - I sju EU+-stater krävs företrädarens samtycke endast för medicinska undersökningar: **HR, CY, EE, NL, NO, PL, RO.**
 - I **HU** krävs företrädarens samtycke om sökanden förefaller vara under 14 år.
 - I fem EU+-stater (**AT, BE, IE, LV, UK**) krävs inte företrädarens samtycke i något fall. I **IE** och **UK** krävs det inte, eftersom dessa stater inte använder medicinska metoder.
7. Principen om att hellre fria än fälla tillämpas i åldersbedömningsprocessen
- Principen tillämpas i 17 EU+-stater: **BE, BG, CY, CZ, EE, FR, DE, EL, IE, IT** (med en marginal på 2 år), **LV, LU, MT, SK, SE, CH, UK.**
 - Principen tillämpas inte i **FI** eller **RO.**
8. Sökanden kan vägra att genomgå åldersbedömningen, oavsett metod
- 15 EU+-stater ger sökanden rätt att vägra åldersbedömningen oavsett metod: **AT, BE, HR, CY, CZ, EE, FI, DE, EL, HU, IT, MT, NL, RO, SI.**
 - Sju EU+-stater ger sökanden rätt att vägra endast medicinska undersökningar: **BG, DK, FR, LT, NO, PL, SE.**
 - I **UK** tolkas vägran som instämmande med den förmodade åldern.
 - **LU** ger ingen möjlighet att vägra att genomgå processen.
9. Vägran att genomgå åldersbedömning innebär inte att sökanden automatiskt bedöms vara vuxen
- Tolv EU+-stater betraktar inte automatiskt sökanden som vuxen vid vägran: **AT, BE, BG, DK, EE, FR, DE, EL, IT, MT, NO, CH.**
 - Sex EU+-stater betraktar sökanden som vuxen om det inte finns någon motivering till vägran eller ytterligare bevis på att sökanden är ett barn: **HR, FI, LT, RO, SI, SE.**
 - I **UK** tolkas vägran som att sökanden instämmer med den förmodade åldern.
 - Sex EU+-stater betraktar automatiskt sökanden som vuxen om han eller hon vägrar att genomgå en åldersbedömning: **CZ, HU, LU, NL, PL, SK.**
10. Vägran att genomgå en åldersbedömning beaktas inte när beslut ska fattas om ansökan om internationellt skydd
- Sju EU+-stater beaktar inte vägran när beslut ska fattas om ansökan om internationellt skydd: **BE, BG, CY** (om det inte är relevant för ansökan att personen är ett barn), **FI, DE, IT, SK, UK.**
 - 14 EU+-stater beaktar vägran vid prövningen av ansökan: **AT, HR, EE, HU, LV, LT, LU, NL, NO, PL, RO, SI, SE, CH.**
11. Sökanden informeras om resultatet på ett språk som han eller hon förstår eller kan förväntas förstå
- 23 EU+-stater säkerställer att sökanden informeras på ett språk som han eller hon förstår eller kan förväntas förstå: **AT, BE, BG, HR, CY, CZ, EE, FI, FR, DE, EL, HU, IT, LT, MT, NL, NO, RO, SK, SI, SE, CH, UK.**
 - **DK** informerar endast om resultatet när en sökande bedöms vara äldre än hävdad.

12. Osäkra resultat av åldersbedömningsförfarandet tolkas till sökandens fördel
 - 16 EU+-stater tillämpar principen om att hellre fria än fälla om resultatet är osäkert: **AT, BE, HR, DK, FR, DE, EL, HU, IT, LT, MT, PL, RO, SK, SI, CH.**
 - Sex EU+-stater tillämpar inte principen om att hellre fria än fälla: **BG, FI, NL, NO, SE, UK.**
13. Det finns tillräckliga rättsliga åtgärder som sökanden kan använda för att bestrida ett åldersbedömningsbeslut
 - Åtta EU+-stater ger möjlighet att bestrida åldersbedömningsbeslutet separat: **BE, DK, FR, IE, IT, MT, SE, UK.** Mer information krävs för **BG, CZ, EE, EL, ES, LV, LU, PL, PT, RO, SI.**
 - Nio EU+-stater ger möjlighet att bestrida åldersbedömningsbeslutet som en del av beslutet om internationellt skydd eller vid samma tidpunkt: **AT, HR, FI, DE, HU, LT, NL, NO, CH.**
 - Två EU+-stater erbjuder inte sökanden några rättsliga åtgärder för att bestrida resultatet av åldersbedömningen: **CY, SK.**

Bilaga 5 Litteraturförteckning

British Association of Social Workers, *BASW position statement* 2015.

ADCS, 2015, *Age assessment joint working guidance*.

al, Eid, RMR et al. (i.d.), *Assessment of dental maturity of Brazilian children aged 6 to 14 years using Demirjian's method*.

Al-Krenawi, A. och Graham, J. R., "The cultural mediator: bridging the gap between a non-Western community and professional social work practice", *British Journal of Social Work*, 2001.

Busler, D., "Psychosocial age assessments in the UK", *Forced Migration Review*, 2016.

FRA, 2014, *Förmyndarskap för barn som inte tas om hand av sina föräldrar*.

Dedouit, F., Auriol, J., Rousseau, H., Rougé, D., Crubézy, E. och Telmon, N., "Age assessment by magnetic resonance imaging of the knee: a preliminary study", *Forensic Science International*, 2012, s. 217–232.

Demirjian, A., Goldstein, H. och Tanner, J. M., "A new system of dental age assessment", *Human biology*, 1973, s. 211.

Dvorak, J., George, J., Junge, A. och Hodler, J., "Age determination by magnetic resonance imaging of the wrist in adolescent male football players", *British Journal of Sports Medicine*, 2007, s. 45–52.

Dyball, K., Mcphie, G. och Tudor, C., 2012, *Age assessment practice guidance: an age assessment pathway for social workers in Scotland*.

Europeiska rådet för flyktingar och fördrivna (ECRE), 2014, *Right to justice: quality legal assistance for unaccompanied children — Comparative report*.

FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation, 2008, *Guidelines for estimating the month and the year of birth of young children*.

Frontex, 2015, *VEGA handbook: children at airports*.

Gertych, A., Zhang, A., Sayre, J., Pospiech-Kurkowska, S. och Huang, H. K., "Bone age assessment of children using a digital hand atlas — Computerised medical imaging and graphics", *The Official Journal of the Computerized Medical Imaging Society*, 2007, s. 322–331.

Gleiser, I. och Hunt, E. E., "The permanent mandibular first molar: its calcification, eruption and decay", *Am. J. Phys. Anthropol*, vol. 13 (1955): 253–283, doi:10.1002/ajpa.1330130206.

Greulich, W. W. och Pyle, S. I., *Radiographic atlas of skeletal development of the hand and wrist*, 2 uppl., Stanford University Press: Stanford, 1959.

Inter-Agency Working Group on Unaccompanied and Separated Children, 2004, *Inter-agency guiding principles on unaccompanied and separated children*.

Kt, Professor Sir Al Aynsley-Green, *The assessment of age in undocumented migrants*, Aynsley-Green consulting, 2011.

Ladwig, K-H., Brockhaus, A. C., Baumert, J., et al., *Post-traumatic stress disorder and not depression is associated with shorter leukocyte telomere length: findings from 3 000 participants in the population-based, KORA F4 Study, Ouellette MM*, uppl. PLoS ONE, 2013.

Olze, A., Schmelting, A., Taniguchi, M., Maeda, H., van Niekerk, P., Wernecke, K-D. och Geserick, G., "Forensic age estimation in living subjects: the ethnic factor in wisdom tooth mineralisation", *International Journal of Legal Medicine*, 2004, s. 170–173.

- Ritz-Timme, S., Cattaneo, C., Collins, M. J., et al., "Age estimation: the state of the art in relation to the specific demands of forensic practise", *International Journal of Legal Medicine*, 2000, s. 29–136.
- Cameriere, R., De Luca, S., Cingolani, M. och Ferrante, L., 2017, *Are the common age estimation procedures useful for assessing age of unaccompanied children and adolescents?*
- Schutt, R. K., *Investigating the social world: the process and practice of research*, University of Massachusetts Boston, 8 uppl., 2015.
- Serin, J., Rérolle, C., Puchoux, J., Dedouit, F., Telmon, N., Savall, F. och Saint-Martin, P., "Contribution of magnetic resonance imaging of the wrist", *International Journal of Legal Medicine*, 2016.
- Schmeling, A. et al., "Age estimation of unaccompanied minors", *Forensic Science International*, Part 1, General considerations, 2006.
- Schmeling, A. et al., "Studies on the time-frame for ossification of the medial clavicular epiphyseal cartilage in conventional radiography", *International Journal of Legal Medicine*, vol. 118 nr 1 (2004): 5–8.
- Schmeling, A., Dettmeyer, R., Rudolf, E., Vieth, V. och Geserick, G., "Forensic age estimation: methods, certainty, and the law", *Dtsch Arztebl Int*, 2016, s. 44–50.
- Schmeling, A., Garamendi, P. M., Prieto, J. L. och Landa, M. I., "Forensic age estimation in unaccompanied minors and young living adults", *Forensic medicine — From old problems to new challenges*, 2011, Prof. Duarte Nuno Vieira (red.), InTech, ISBN: 978-953-307-262-3.
- Schmeling, A., Grundmann, C., Fuhrmann, A., Kaatsch, H-J., Knell, B., Ramsthaler, F., Reisinger, W., Riepert, T., Ritz-Timme, S., Rösing, F. W., Röttscher, K. och Geserick, G., "Criteria for age estimation in living individuals", *International Journal of Legal Medicine*, 2008, s. 457–460.
- Schmidt, S. et al., "Sonographic evaluation of apophyseal ossification of the iliac crest in forensic age diagnostics in living individuals", *International Journal of Legal Medicine*, 2011
- Separated children in Europe programme, *Review of current laws, policies and practices relating to age*, tematisk arbetsgrupp, 2011.
- Separated children in Europe programme (SCEP), 2009, *Statement of good practice*.
- Settersten, R. A., Mayer, J. och Ulrich, K., "The measurement of age, age structuring, and the life course", *Annual Review of Sociology*, Annual Reviews Stable, vol. 23 (1997): 233–261.
- Smith, T. och Brownlees, L., *Age assessment practices: a literature review and annotated bibliography*, Child protection section UNICEF, 2011.
- Solari, A. C. och Abramovitch, K., "The accuracy and precision of third molar development as an indicator of chronological age in Hispanics", *Journal of Forensic Science*, vol. 47 nr 3 (2002): 531–535.
- Tanner, J. M., Oshman, D., Lindgren, G., Grunbaum, J. A., Elsouki, R. och Labarthe, D., "Reliability and validity of computer-assisted estimates of Tanner-Whitehouse skeletal maturity (CASAS): comparison with the manual method", *Journal Hormone Research in Paediatrics*, 1994, s. 288–294.
- Thevissen, P. W., Kvaal, S. I., Dierickx, K. och Willems, G., "Ethics in age estimation of unaccompanied minors", *Journal of Forensic Odontostomatology*, 2012, s. 85–102.
- Tscholl, P. M., Junge, A., Dvorak, J. och Zubler, V., "MRI of the wrist is not recommended for age determination in female football players of U-16/U-17 competitions", *Scandinavian Journal of Medicine and Science Sports*, 2016, s. 324–328.
- UNHCR, 2013, *Child protection issue brief: birth registration*.
- UNHCR, 2011, *Field handbook for the implementation of UNHCR BID guidelines*.

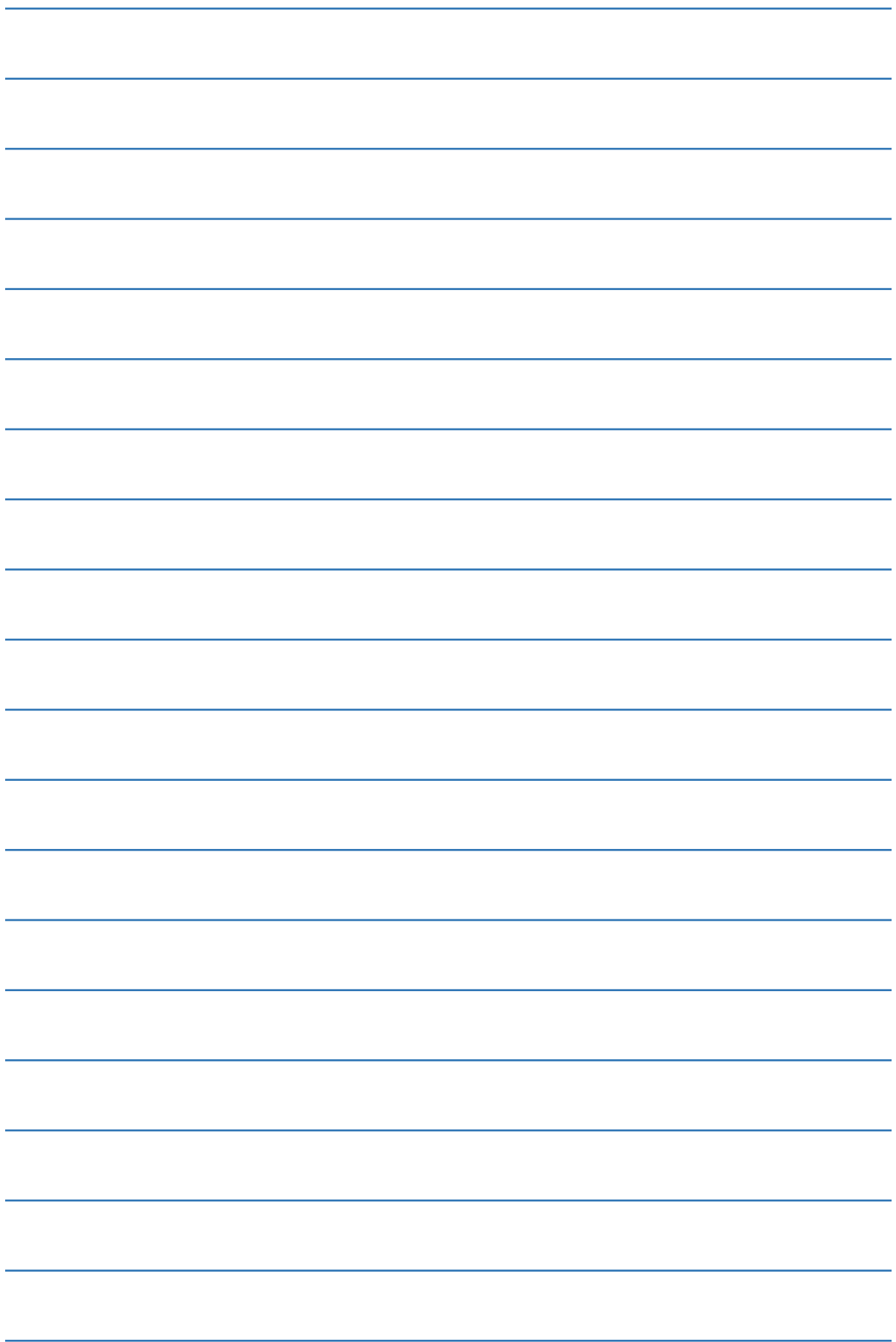
UNHCR, 2009, *Guidelines on international protection No 8: child asylum claims under Articles 1(A)2 and 1(F) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees.*

UNHCR och Unicef, 2014, *Safe and sound: what states can do to ensure respect for the best interests of unaccompanied and separated children in Europe.*

UNHCR, 2017, *The heart of the matter: assessing credibility when children apply for asylum in the European Union.*

UNHCR, 2008, *Guidelines on determining the best interests of the child.*

UNHCR, 1998, *Note on burden and standard of proof in refugee claims.*

Kontakta EU

Besök

Det finns hundratals Europa direkt-kontor i hela EU. Hitta ditt närmaste kontor: https://europa.eu/european-union/contact_sv

Telefon eller mejl

Tjänsten Europa direkt svarar på dina frågor om EU. Kontakta tjänsten på något av följande sätt:

- Ring det avgiftsfria telefonnumret 00 800 6 7 8 9 10 11 (en del operatörer kan ta betalt för samtalet).
- Ring telefonnumret +32 22999696.
- Mejla via webbplatsen (https://europa.eu/european-union/contact_sv).

EU-information

På nätet

På webbplatsen Europa finns det information om EU på alla officiella EU-språk (https://europa.eu/european-union/index_sv).

EU-publikationer

Ladda ned eller beställ både gratis och avgiftsbelagda EU-publikationer (<https://publications.europa.eu/sv/publications>). Om du behöver flera kopior av en gratispublikation kan du kontakta Europa direkt eller ditt lokala informationskontor (https://europa.eu/european-union/contact_sv).

EU-lagstiftning och andra rättsliga handlingar

Rättsliga handlingar från EU, inklusive all EU-lagstiftning sedan 1952, finns på alla officiella EU-språk på EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>).

Öppna data från EU

På EU:s portal för öppna data (<http://data.europa.eu/euodp/sv>) finns dataserier från EU. Dataserierna får laddas ned och användas fritt för kommersiella och andra ändamål.

Europeiska unionens
publikationsbyrå